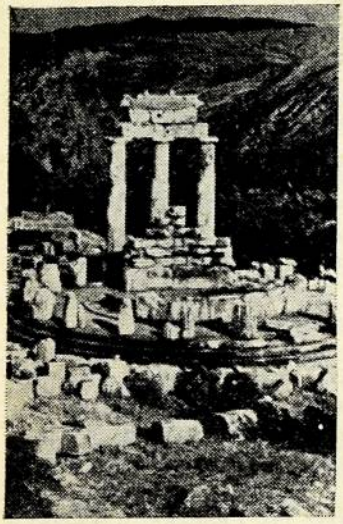
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

15ΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ
ΜΕΡΙΜΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ — ΤΜΗΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΘ. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΟΔΟΣ ΝΕΓΡΙΓΥ 17, ΤΕΡΜΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ΤΗΛ. 881-262
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ { ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 72.—Ἑξάμηνος δραχμαὶ 36.—Τιμὴ τεύχους δραχμαὶ 3.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δολλάρια 3. — Ἑξάμηνος δολλάρια 1,5.

ΕΤΟΣ Δ'. | ΑΘΗΝΑΙ, 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1956 | ΤΕΥΧΟΣ 82ΟΝ

Η ΘΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΜΕΝΟΥΣ
ΤΗΣ ΠΡΟΝΑΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

Προσκύνημα στοὺς Δελφούς

Ὑπὸ κ. **Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ**

ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΔΕΛΦΟΥΣ

Πηγαίνουμε στοὺς Δελφούς. Πηγαίνουμε σήμερα ἐκεῖ, στὰ πανάρχαια αὐτὰ ἱερὰ τεμένη νὰ προσκυνήσουμε καὶ μεῖς μὲ τὴν ἴδια εὐλάβεια, ποὺ πήγαιναν νὰ προσκυνήσουν ἐδῶ καὶ τρεῖς χιλιάδες χρόνια οἱ πατέρες μας...

Ὤ!! μὴ σκανδαλίζεσθε... δὲν θὰ προσκυνήσουμε τοὺς Ἀρχαίους Θεοὺς τῆς Ἑλλάδος. Αὐτοὶ ἀναπαύονται ἥσυχοι ἀπὸ τότε, ποὺ ἔδωσαν τὴ θέση τους στὸ Χριστό.

Θὰ προσκυνήσουμε τὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα, τὸ ἀθάνατο Ἑλληνικὸ πνεῦμα, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν σ' ὅλη του τὴ μεγαλοπρέπεια οἱ Δελφοί.

Ἐκεῖ μέσα σ' ἕνα περιβάλλον ἀσύγκριτης ὁμορφιᾶς, ἡ **Δελφικὴ ἰδέα** κυριάρχησε τὰ παληὰ ἐκεῖνα χρόνια, ὄχι μόνο στὶς Ἑλληνικὲς πόλεις (Κράτη), ἀλλὰ καὶ σ' ὅλες τὶς χῶρες τοῦ κόσμου. Τὸ μαντεῖο ἦταν ἕνας θεϊκὸς πάνσοφος σύμβουλος ὅλων καὶ ἡ Δελφικὲς Ἀμφικτιονίες ἀποτελέσανε τὴν ἔμπρακτη ἐφαρμογὴ τῆς δελφικῆς ἰδέας γιὰ μιὰ παγκόσμια συναδέλφωση καὶ εἰρηνικὴ ζωὴ ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

.....

Πηγαίνουμε λοιπὸν στοὺς Δελφούς.

Μόλις ὁ Ἀπόλλωνας ξεπρόβαλε ὁδηγῶντας τὸ ἅρμα τοῦ Ἥλιου στὸν καταγάλανο οὐρανὸ τῆς Ἀττικῆς, ξεκινήσαμε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Ὄχι βέβαια σὰν πεζο-

πόροι, ὅπως ἔκαναν οἱ πρόγονοί μας τὰ χρόνια ἐκεῖνα, ἀλλὰ μὲ τὰ πολυτελέστατα ἐκδρομικὰ λεωφορεῖα (πούλμαν).

Σὰν σὲ κινηματογραφικὴ ταινία ξετυλίγονται στὰ μάτια μας οἱ ὀμορφιὲς τῆς φύσεως.

Ἱερὰ ὁδὸς—Δαφνί—Σκαραμαγκᾶς—Ἐλευσῖνα, κι' ὕστερα ἀνέβασμα γιὰ τὴν Κάζα. Τὸ θυμάρι, τὸ σμέρτο, τὸ σκοῖνο, οἱ λογῆς-λογῆς θάμνοι, στέλνουν τὰ πρωϊνά τους ἀρώματα γιὰ νὰ μᾶς θυμίσουν τὴ ζωὴ στὴν ὕπαιθρο. Κι' ὕστερα...ἡ εὔφορη πεδιάδα τῆς Βοιωτίας...

Προχωροῦμε γοργὰ καὶ θαυμάζουμε... ὡς ποὺ φτάνουμε στὴ Θήβα... Ἐδῶ πλανιέται ἡ σκιὰ τοῦ Οἰδίποδα· μὰ γρήγορα ἡ ζωὴ στὴν πόλη μᾶς φέρνει στὴ σημερινὴ πραγματικότητα καὶ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ πλανηθοῦμε στὴν ἄφθαστη Ἑλληνικὴ μυθολογία.

Ἀλλά... Νά! ξεπρόβαλε κι' ὅλας μπροστά μας ἡ πεδιάδα τῆς Κωπαΐδος. Χιλιάδες, ἑκατομμύρια, λευκὲς πεταλοῦδες φαίνονται στὴν ἀπέραντη αὐτὴ ἔκταση... Εἶναι τὸ μπαμπάκι, ποὺ ἔχει σκάσει πάνω στὶς φυτεῖες... Καὶ στὸ βάθος κάτι θεόρατα δέντρα στέκουν σὰν μυθικοὶ γίγαντες, ποὺ φυλᾶνε τὸν πλοῦτο τούτης τῆς ὄμορφη γῆς.

Ἀλλὰ τὰ αὐτοκίνητα τρέχουν... τρέχουν συνεχῶς... Μόλις, σὰν σὲ σκηνὴ κινηματογράφου βλέπουμε τὸν τεράστιο λέοντα τῆς Χαιρωνείας. Καὶ ἀνεβαίνουμε ὁλοταχῶς, ὅλο ἀνεβαίνουμε ὡς ποὺ φθάνουμε στὴν ξακουσμένη Λειβαδιά...

Ἐπὶ τέλους... Στάσις... Κατεβαίνουμε νὰ πιοῦμε νερὸ ἀπὸ τὶς πανάρχαιες πηγὲς τῆς Μνημοσύνης καὶ τῆς Λήθης. Δὲν λείπει ὅμως καὶ τὸ σκανδαλιστικὸ σύγχρονο σπεσιαλιτέ... τὰ σουβλάκια... ποὺ ἀποτελοῦν ἕνα πρόσχαρο νοστιμότατο κολατσιό...

Μπροστά μας προβάλλει περήφανα ὁ Παρνασσός..."Υστερα ἀπὸ λίγη ὥρα τὰ μεγάφωνα τῶν αὐτοκινήτων μᾶς καλοῦν... Ἀμέσως ξεκινᾶμε καὶ ἀνεβαίνουμε συνεχῶς. Τὰ ἔλατα φάνηκαν κι' ὅλας. Βρισκόμαστε σὲ μεγάλο ὑψόμετρο καὶ ἀφήνουμε τὸ νοῦ μας νὰ πλανιέται στὶς τόσες ἡρωϊκὲς ἱστορίες τοῦ τόπου αὐτοῦ, ὡς ποὺ φθάνουμε στὴν ξακουστὴ Ἀράχωβα (ὑψόμετρο 942 μέτρα), ποὖναι χτισμένη σὰν σὲ πανόραμα στοὺς πρόποδες τοῦ Παρνασσοῦ. Κι' ὁ στρατάρχης τῆς Ρούμελης ὁ Καραϊσκάκης μᾶς κυττάζει ἀπὸ τὸ βάθρο του ἱκανοποιημένος, γιατὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἥρωες τοῦ 21 μᾶς ἔδωσε τὴ λευτεριά.

Οἱ γέροντες μὲ τὶς κάπες καὶ τὸ μαῦρο σκουφάκι, ποὺ μόλις σκεπάζει τὴν κορφὴ τοῦ κεφαλιοῦ, δίνουν μιὰ εἰκόνα βιβλικὴ στὸν τόπο αὐτὸ μὲ τοὺς 3.000 κατοίκους.

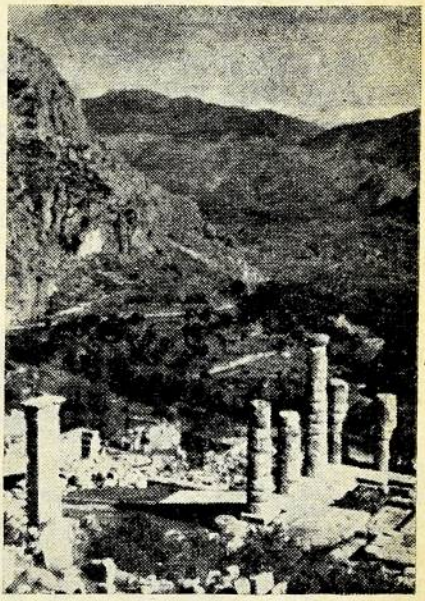
Μὰ ἐμεῖς βιαζόμαστε νὰ φτάσουμε στοὺς Δελφούς... Τὰ αὐτοκίνητα τώρα λὲς καὶ ἔννοιωσαν τὴν ἀγωνία μας, τρέχουν πιὸ γρήγορα, ὡς ποὺ τὸ θέαμα προβάλλει μπροστά μας ὑπέροχο... ἐπιβλητικό... μεγαλοπρεπές...

***

ΔΕΛΦΟΙ

Ἡ μικρὴ ὀρεινὴ κοιλάδα τῶν Δελφῶν σ' ἕνα ἀπότομο καὶ ἄγριο φαράγγι τοῦ Παρνασσοῦ κλείνεται ἀπὸ δυὸ θεόρατους βράχους... τὶς **Φαιδριάδες πέτρες**. Σὲ τούτη τὴν τρομερὰ ἄγρια τοποθεσία χτίσανε οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες μιὰ ὁλόκληρη ἱερὴ πόλη... τοὺς **Δελφούς**. Καὶ οἱ θρῦλοι ἔπλασαν τὶς θαυμάσιες μυθικὲς εἰκόνες. Θέλησαν, οἱ Δελφοί, νὰ εἶναι ὁ **Ὀμφαλὸς τῆς Γῆς**, δηλαδὴ τὸ Κέντρο τοῦ Κόσμου, γιατὶ ἐκεῖ ἀκριβῶς ὑπῆρχε ἕνα βαθὺ χάσμα ἀπ' ὅπου ἔβγαιναν καπνοὶ καὶ ἀτμοί. "Οταν λοιπὸν ρώτησαν κάποτε τὸ **Δία** ποιὸ ἦταν τὸ Κέντρο τῆς γῆς, αὐτός, ὁ Πατέρας τῶν Θεῶν, ἀφῆκε δυὸ θεόρατους ἀετοὺς γιὰ νὰ πετάξουν πάνω ἀπὸ τὴ γῆ, ὁ καθένας ἀπὸ ἀντίθετη κατεύθυνση. "Υστερα ἀπὸ μέρες οἱ δυὸ ἀητοὶ συναντήθηκαν σὲ τοῦτο τὸ μέρος καὶ μὲ τὴν ὁρμὴ ποὺ πετοῦσαν χτύπησε ὁ ἕνας πάνω στὸν ἄλλο κι' ἔπεσαν στὴ γῆ.

Ἡ Θεὰ **Γαῖα** λοιπὸν ἦταν ἡ πρώτη προστάτιδα αὐτοῦ τοῦ μέρους, καὶ ἐγκατεστάθη ἐκεῖ στὸ ναό της καὶ στὸ μαντεῖο της πού τὸ φύλαγε ἕνας τρομερὸς δράκος ὁ **Πύθωνας**. Ἡ Θεὰ ὅμως Γαῖα χάρισε τοῦτο τὸν ἄγριο τόπο στὴ Θεὰ Θέμιδα καὶ ἡ Θέμιδα τὸν πρόσφερε στὸν Ἀπόλλωνα.

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

Μιὰ μέρα λοιπόν, τριγυρνῶντας ὁ ὡραῖος Θεὸς στὰ βουνὰ τοῦ Παρνασσοῦ, ἀπάντησε κάπου ἐκεῖ τὸ φοβερὸ δράκο, τὸν Πύθωνα, πού τόσο εἶχε κυνηγήσει καὶ εἶχε βασανίσει τὴ μητέρα του τὴ Λητώ. Ἀμέσως τέντωσε τὸ τόξο του καὶ σημαδεύοντας τὸ τρομερὸ θηρίο τὸ σκότωσε μὲ μιὰ χρυσῆ σαΐτα.

Ὕστερα, γιὰ νὰ φέρῃ ἐκεῖ κατοίκους ὁ Ἀπόλλωνας, μεταμορφώθηκε σὲ δελφίνι καὶ καθὼς περνοῦσαν ἀπὸ τὶς κοντινὲς ἀκρογυαλιὲς μερικὰ Κρητικὰ καράβια γεμάτα ναῦτες, προκάλεσε τρικυμία καὶ τοὺς ἔκανε νὰ ναυαγήσουν. Κατόπιν μεταμορφώθηκε σ' ἕνα ὄμορφο παλληκάρι καὶ ὡδήγησε τοὺς ναῦτες ἀπὸ τὰ φαράγγια καὶ τὶς βουνοπλαγιές, ὡς τὸ ναὸ τῆς Γαίας. Ἐκεῖνοι μαγεύτηκαν τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ τοῦ τοπίου πού ἔμειναν γιὰ πάντα ἐκεῖ καὶ ἔχτισαν ἕνα ὡραῖο ναὸ στὸ Θεὸ Ἀπόλλωνα καὶ μιὰ μικρὴ πόλη γι' αὐτούς, πού τῆς ἔδωσαν τὸ ὄνομα **Δελφοί**, ἀπὸ τὸ δελφίνι πού συνάντησαν στὸ ναυάγιό τους.

Ἔτσι ὁ Ἀπόλλων πού ἡ ὀμορφιά του εἶχε τὴ λαμπράδα τοῦ οὐρανοῦ μας καὶ γιαυτὸ ὁ πατέρας του ὁ Δίας τὸν ἔκανε Θεὸ τοῦ φωτός, ὡδήγησε ἐκεῖ τὸ ὁλό-

Ο ΑΠΟΛΛΩΝ ΟΔΗΓΕΙ ΤΟ ΑΡΜΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

χρυσο ἅρμα τοῦ Ἥλιου. Μόλις ξυπνοῦσε κάθε πρωί, ξεπετιόταν μὲ τὸ ἅρμα τοῦ

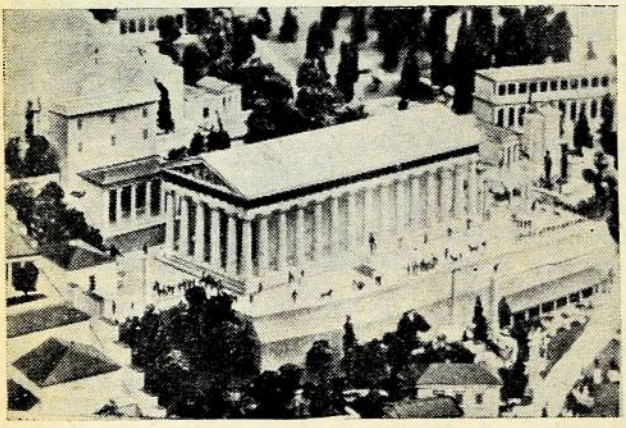
Ἡλίου στὸ στερέωμα καὶ σκορποῦσε στὴ γῆ τὸ φῶς. Καὶ στὸ γέρμα, στὸ ἡλιοβασίλεμα, ἔδινε τὴν ὑπέροχη ἁρμονία στὰ χρώματα τῶν ἡλιαχτίδων ἔδινε τὴν ποίηση καὶ τὴ μουσική, μὲ τὶς Μοῦσες ποὺ πάντα συντρόφευαν τὶς ὧρες ἐκεῖνες.

***

ΕΞΑΓΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΣΤΑΛΙΑ ΠΗΓΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΙ ΣΤΟ ΤΕΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΝΑΙΑΣ

Μιὰ ἀκατανίκητη διάθεσι, μᾶς ἀναγκάζει στὸ ἀντίκρυσμα τῆς ὑπέροχης εἰκόνος τῶν λειψάνων τοῦ Δελφικοῦ ἱεροῦ, νὰ σταθοῦμε ἐκεῖ, ποὺ οἱ ἱεροὶ νόμοι τῶν Ἀρχαίων ἐπέβαλαν στοὺς ἐπισκέπτες τὸν ἐξαγνισμό.

Εἶναι ἡ **Κασταλία πηγή**. Πλησιάσαμε καὶ μὲ τὴ φούχτα μας πήραμε λίγο νερὸ ἐξαγνιστικὸ καὶ βρέξαμε τὸ μέτωπό μας. Ἦταν αὐθόρμητη καὶ συμβολικὴ αὐτή μας ἡ πρᾶξι. Ἔπρεπε νὰ προχωρήσουμε καθαροὶ πρὸς τὸ ἱερὸ Δελφικὸ τέμενος, καὶ ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὶς Μοῦσες καὶ τὸ ποιητικὸ πνεῦμα τοῦ Ἀπόλλωνος ποὺ πλανᾶται μόνιμα σὲ τοῦτο τὸ μέρος.

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΔΕΛΦΙΚΩΝ ΙΕΡΩΝ

Ἔτσι ἐξαγνισμένοι καὶ ποτισμένοι ἀπὸ τὸ Δελφικὸ πνεῦμα περάσαμε πρῶτα ἀπὸ τὸ τέμενος τῆς Προναίας Ἀθηνᾶς.

Ἡ πολεμικὴ Θεά, μὲ τὴν περικεφαλαία της, τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ, ἔχτισε τὸ Ναό της στὴν εἴσοδο τῆς κοιλάδος τῶν Δελφῶν γιὰ νὰ προστατεύῃ τὸν ἱερὸ τοῦ Ἀπόλλωνος χῶρο καὶ γιαυτὸ ὠνομάστηκε **Προναία Ἀθηνᾶ**.

Στὸ τέμενος αὐτὸ τῆς Προναίας Ἀθηνᾶς, ἔμειναν γιὰ λίγο οἱ ἐπισκέπτες, ποὺ ἐξαγνίζονταν στὰ νερὰ τῆς Κασταλίας πηγῆς, παίρνοντες νὰ ποῦμε τὴν εὐλογία τῆς Θεᾶς, πρὶν προχωρήσουν στὸ Δελφικὸ τέμενος.

Τὰ ὅσα λείψανα τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ χώρου σώζονται σήμερα, δείχνουν πὼς τὰ προπύλαια αὐτὰ τῆς Δελφικῆς κοιλάδας εἶχαν ἀφάνταστη μεγαλοπρέπεια. Καὶ τώρα ἀκόμα αἰσθάνεται κανεὶς κάτι σὰν ἐξαΰλωση ὅταν μπαίνῃ στὴ **Θόλο** τοῦ τεμένους αὐτοῦ, ποὺ στὸ μέσο εἶχε τὸν ὡραιότατο γλυπτὸ βωμό. Ἔτσι προπαρασκευασμένοι καὶ βλέποντας πάντα ἀπέναντι τὰ Δελφικὰ λείψανα νὰ προβάλλουν μέσα ἀπὸ μιὰ ἀραχνοΰφαντη γαλάζια ἀχλή, προχωροῦμε σιγὰ σὰν σὲ ἱερὴ πομπὴ ὡς ποὺ φτάνουμε στὴν εἴσοδο τοῦ Δελφικοῦ ἱεροῦ.

***

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΧΩΡΟ

Βαδίζουμε τώρα μὲ βῆμα ἀργὸ καὶ μὲ κατάνυξη στὸν ἱερὸ χῶρο (στὸ τέμενος) τοῦ Ἀπόλλωνος.

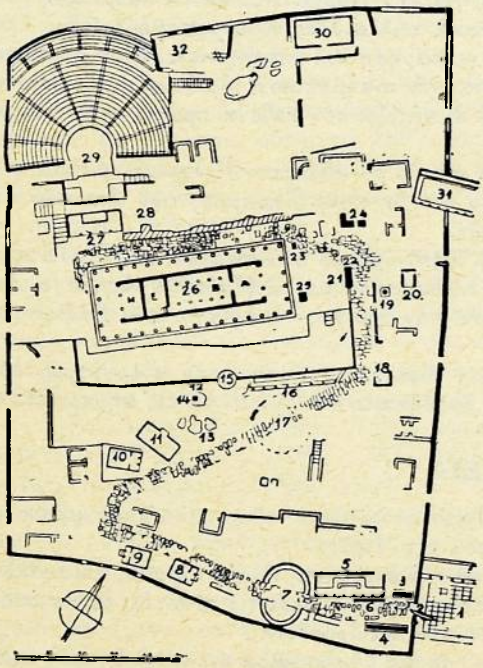
Μόλις μπαίνουμε ἀπὸ τὴν κυρία εἴσοδο, πατοῦμε τὴν ἱερὰ ὁδό, ποὺ σὲ τεθλασμένη γραμμὴ ἀνεβαίνει μέχρι τὸ Ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Ἡ φαντασία μᾶς ὁδηγεῖ σὲ ὁραματισμούς. Πάνω σὲ τοῦτα τὰ ἐρείπια ἀντι-

κρύζουμε ἀναστηλωμένα ὅλα τὰ ἀριστουργήματα, ποὺ δίνουν μιὰ ζωντανὴ εἰκόνα τοῦ χαρακτῆρα τῶν Ἑλλήνων. Μέσα στὸ χῶρο αὐτὸ βλέπουμε χτισμένα τὸ ἕνα πλάγι στὸ ἄλλο, μνημεῖα, θησαυρούς καὶ προσφορὲς πόλεων (Κρατῶν) ποὺ συχνὰ ἦσαν ἐχθρικὲς μεταξύ τους. Μέσα στὸν ἱερὸ χῶρο διελύοντο οἱ διαφορὲς καὶ ἔμεινε μόνον ἡ ἰδέα τῆς κοινῆς θρησκείας καὶ τοῦ κοινοῦ πολιτισμοῦ.

Τὸ πρῶτο ἀνάθημα δεξιὰ μόλις μπαίνουμε ἦταν ὁ **Ταῦρος τῶν Κερκυραίων**. Ἀπέναντί του ἦταν τὸ **Ἀνάθημα τῶν Ἀθηναίων** γιὰ τὴ νίκη τοῦ Μαραθῶνος, μὲ 16 ἀγάλματα Θεῶν καὶ ἡρώων. Πιὸ πέρα βρισκόταν τὸ **Ἀνάθημα τῶν Λακεδαιμονίων** ποὺ ἦταν μιὰ στοὰ μὲ 31 ἀγάλματα. Μπροστὰ ἀπὸ αὐτὸ στήθηκε τὸ **Ἀνάθημα τῶν Ἀρκάδων** καὶ ἀμέσως κατόπιν ἦταν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ σὲ δυὸ ἡμικυκλικὰ κτίσματα τὰ **μνημεῖα τῶν Ἀργείων**. Στὴ συνέχεια τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ ἦταν ὁ **Θησαυρὸς τῶν Σικυωνίων** καὶ λίγο πιὸ πέρα ὁ **Θησαυρὸς τῶν Σιφνίων**. Μετὰ τὴ στροφὴ τοῦ δρόμου συναντᾶμε τὸ **Θησαυρὸ τῶν Ἀθηναίων**.

Ἀμέσως μετὰ τὸ κτίριο αὐτὸ εἶναι τὸ **Βουλευτήριον ἢ Πρυτανεῖον** καὶ μπροστὰ στὴν εἴσοδο αὐτοῦ ἦταν τὸ Τέμενος τῆς Γῆς—Θέμιδος, ὅπου ὑπῆρχε τὸ πρῶτο μαντεῖο ποὺ φύλαγε ὁ Δράκος Πύθων. Ἕνας ἀρκετὰ μεγάλος βράχος στὸ σημεῖο

1. Χῶρος Ἀγορᾶς. **2.** Κυρία εἴσοδος. **3.** Ταῦρος Κερκυραίων. **4.** Ἀνάθημα Ἀθηναίων. **5.** Ἀνάθημα Λακεδαιμονίων. **6.** Ἀνάθημα Ἀρκάδων. **7.** Μνημεῖα Ἀργείων. **8.** Θησαυρὸς Σικυωνίων. **9.** Θησαυρὸς Σιφνίων. **10.** Θησαυρὸς Ἀθηναίων. **11.** Βουλευτήριον ἢ Πρυτανεῖον. **12.** Τέμενος τῆς Γῆς—Θέμιδος. **13.** Βράχος τῆς Σιβύλλας. **14.** Σφίγξ Ναξίων. **15.** Τεῖχος ὑποστηρίξεως Ναοῦ Ἀπόλλωνος. **16.** Στοὰ Ἀθηναίων. **17.** Ἅλως (ἁλῶνι). **18.** Θησαυρὸς Κορινθίων. **19.** Τρίπους Πλαταιῶν. **20.** Ἅρμα Ἡλίου. **21.** Μέγας Βωμὸς Ἀπόλλωνος. **22.** Ἄγαλμα Εὐμένους τοῦ Β'. **23.** Μνημεῖον Προυσίου τοῦ Β'. **24.** Τρίποδες Γέλωνος καὶ Ἱέρωνος. **25.** Μνημεῖον Παύλου Αἰμιλίου. **26.** Ναὸς Ἀπόλλωνος. **27.** Ἀνάθημα Μ. Ἀλεξάνδρου. **28.** Ἡνίοχος. **29.** Κλίμαξ Θεάτρου. **30.** Λέσχη Κνιδίων. **31.** Στοὰ Ἀττάλου. **32.** Πηγὴ Κασσοτίς.

ἐκεῖνο εἶναι γνωστὸς ὡς **Βράχος τῆς Σιβύλλας** (δηλ. μάντισσας) **Ἐρωφίλης**. Πάνω σ' ἕναν ἄλλο Βράχο ὑπῆρχε ἡ **Σφίγξ τῶν Ναξίων**, καὶ κατόπιν προβάλλει τὸ μικρὸ Πολυγωνικὸ τεῖχος τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Μπροστὰ στὸ τεῖχος αὐτὸ εἶναι ἡ **Στοὰ τῶν Ἀθηναίων** καὶ μπροστὰ στὴ στοὰ τῶν Ἀθηναίων εἶναι ἡ **Ἅλως** (ἁλῶνι) ποὺ ἦταν μιὰ πλατεῖα μὲ γύρω καθίσματα γιὰ συγκεντρώσεις καὶ τελετές. Ἀνεβαίνοντας συναντᾶμε τὸ **Θησαυρὸ τῶν Κορινθίων** καὶ ὕστερα φθάνουμε ἐκεῖ ὅπου ἦταν ὁ **Τρίπους τῶν Πλαταιῶν** εἰς ἀνάμνησιν τῆς νίκης τῶν Ἡνωμένων Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν. Πιὸ πέρα ἦταν τὸ **ἅρμα τοῦ Ἡλίου** ποὺ εἶχαν προσφέρει οἱ Ρόδιοι καὶ μπροστὰ στὴν ἀνατολικὴ εἴσοδο τοῦ Ναοῦ

βρίσκεται ὁ **Μέγας Βωμὸς τοῦ Ἀπόλλωνος** ποὺ ἦταν προσφορὰ τῶν Χίων. Κοντὰ ἦταν τὸ ἐπίχρυσο ἄγαλμα τοῦ Βασιλέως τῆς Περγάμου **Εὐμένους Β΄**, καὶ πιὸ πέρα ἦταν τὸ **Μνημεῖον τοῦ Προυσίου Β΄** Βασιλέως τῆς Βιθυνίας. Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν στημένοι οἱ τρίποδες τοῦ Γέλωνος καὶ τοῦ Ἱέρωνος τυράννων τῶν Συρακουσῶν καὶ ἀριστερὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ Γέλωνος ἦταν ὁ **Κίων τῆς Ἀκάνθου** ποὺ τὴν κορυφή του στόλιζαν τρεῖς χαριτωμένες χορεύτριες ἢ θυϊάδες. Καὶ στὸ ἴδιο σχεδὸν μέρος ἦταν τὸ Μνημεῖο τοῦ **Παύλου Αἰμιλίου** Ρωμαίου Στρατηγοῦ.

Περνῶντας λοιπὸν μέσα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα αὐτά, ποὺ ἡ εὐλάβεια τῶν Ἀρχαίων εἶχε δημιουργήσει, φτάσαμε στὸ Ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Λένε πὼς ὁ πρῶτος ναός, ποὺ χτίστηκε, ἦταν φτιαγμένος ἀπὸ κλαριὰ δάφνης· τὸ δεύτερο ναὸ ἔχτισαν οἱ μέλισσες ἀπὸ κερὶ καὶ φτεροῦγες· ὕστερα ἔχτισε ὁ Ἥφαιστος ἕναν ἄλλο ναὸ ἀπὸ χαλκό, ποὺ ἔλυωσε ἀργότερα ἀπὸ ἕναν τρομερὸ σεισμό· καὶ τέλος οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν ἔχτισαν τὸ Μεγαλόπρεπο Ναό, ποὺ στὰ ἐρείπιά του βρισκόμαστε τώρα.

Μὰ ἡ φαντασία μας ἀναστήλωσε κι' ὅλας τὸν ἐξαίσιον Ναό. Βλέπουμε τὸ χρυσὸ ἄγαλμα τοῦ ὡραίου Θεοῦ, καὶ αἰσθανόμαστε νὰ μᾶς περιβάλλουν οἱ καπνοὶ τῶν θυσιῶν καὶ τῆς δάφνης ποὺ ἔκαιγε γιὰ τὴν Πυθία. Κεῖ κοντὰ καθισμένη στὸν τρίποδα της καὶ ἀναμασσῶντας τὰ μαντικὰ φύλλα λέει τοὺς χρησμούς, τοὺς ἀλάθητους πάντα χρησμούς. Νοιώθει κανεὶς συγκίνηση καὶ ὑπερηφάνεια, ὅταν βρίσκεται ἐδῶ καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ μεταρσιώνεται σὲ πνευματικοὺς ὁρίζοντες ἀσύλληπτης γοητείας. Εἶναι τὸ Δελφικὸ πνεῦμα, ποὺ ἐμποτίζει τὸν καθένα προσκυνητὴ τῶν ἱερῶν τοῦ Ἀπόλλωνα.

Ἐκεῖ πλανιέται καὶ θὰ πλανιέται πάντα τὸ ἀθάνατο Ἑλληνικὸ πνεῦμα τῶν ἀνωτέρων καὶ ἀκαταλύτων ἰδανικῶν, ποὺ ἐδέχθη ποτὲ ὁ κόσμος, τῶν ἰδανικῶν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς συναδελφώσεως τῶν λαῶν.

Λουσμένοι μὲ τὸ Ἀπολλώνιο φῶς, προχωροῦμε στὸ Θέατρο καὶ στὸ Στάδιο γιὰ νὰ κατέβουμε ὕστερα στὸ μουσεῖο, νὰ θαυμάσουμε τὰ ἐξαίρετα εὑρήματα, σὰν τὰ ἀετώματα τοῦ Θησαυροῦ τῶν Σιφνίων, τὸν ἡνίοχο, τὴ σφίγγα τῶν Ναξίων καὶ πολλὰ ἄλλα.

Ἔτσι πλανώμενοι τρεῖς ὁλόκληρες ὧρες, δεχτήκαμε τὴν εὐεργετικὴ ἐπίδραση τοῦ Δελφικοῦ πνεύματος, ὡς ποὺ βρεθήκαμε στὸ χωριὸ μὲ τὶς σημερινὲς κατοικίες.

ΜΑΓΕΥΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΙΑ

Καὶ τώρα καθισμένοι στὰ κατακάθαρα ἑστιατόρια τοῦ χωριοῦ ἀπολαμβάνουμε τὴν ἀσυγκριτη σὲ ὁμορφιὰ θέα τοῦ κάμπου τῆς Ἰτιᾶς.

Τὸ ἀσημένιο χρῶμα τῆς ἐληᾶς, δίνει τὴν ἐντύπωση πὼς ὁ οὐρανὸς ἀντακακλᾶται στὸν κάμπον ἐτοῦτον καὶ τὰ ἔλατα ποὺ στολίζουν ὅλες τὶς πλαγιές, δημιουργοῦν μιὰ χτυπητὴ ἀντίθεση πρὸς τοὺς βράχους τῶν Φαιδρυάδων.

Ἀλλὰ ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ, ὅπου σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα κεφιοῦ καὶ χαρᾶς ἔκανε νὰ ξεσπάσῃ ὁ ἐνθουσιασμὸς ὅλων μας σὲ λεβέντικους χορούς. Ὅλοι χόρεψαν κι' ὅλοι χάρηκαν.

Ἡ μέρα αὐτὴ στάθηκε σὰν λουτρὸ καθαρτήριο τῆς ψυχῆς τῶν δοκίμων πρὶν ἀκόμη ἀρχίσουν τὴν ἐκπαίδευσή τους.

Τὰ ρητὰ τῶν ἑπτὰ Σοφῶν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ποὺ ἦσαν γραμμένα στὴν εἴσοδο τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἂς ἀποτελοῦν σύμβολα γιὰ τὴ ζωή τους, ποὺ τώρα προβάλλει χαρούμενη καὶ μὲ χρυσὲς ἐλπίδες γιὰ τὴν κοινωνία, γιὰ τὴν Ἀθάνατη Ἑλλάδα μας καὶ γιὰ τοὺς ἴδιους.

Ἄμποτε τὰ σύμβολα τῆς Δελφικῆς ἰδέας, πάνω στὰ ὁποῖα ὑψώθηκε ὁ Σταυρὸς τοῦ μαρτυρίου **τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης**, νὰ ὁδηγήσουν τὴν ἀνθρωπότητα στὴν αἰωνία Εἰρήνη τοῦ Κόσμου.

Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Ὑπὸ **Κ. Γ. ΓΑΡΔΙΚΑ**, τακτικοῦ Καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν—Διευθυντοῦ τῶν Ἐγκληματολογικῶν Ὑπηρεσιῶν

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁμοίως ἐν Ἑλλάδι τὰ ἀπρομελέτητα τραύματα αὐξάνονται κατά τε τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν καὶ τὰ ἔτη τῆς μετ' αὐτὴν ἀναρρώσεως. Ὁ ἀριθμὸς τῶν καταδικαζομένων τῷ 1928 ἀνέρχεται εἰς 4218, τῷ 1932 εἰς 6030 (αὐξανόμενος κατὰ 43 %) καὶ πάλιν τῷ 1935, ὅτε αἱ κλοπαὶ ἐμειώθησαν κατὰ 16 %, τὰ ἀπρομελέτητα τραύματα ηὐξήθησαν αὖθις εἰς 7329 ἤτοι κατὰ 21 %.

Ἡ ἔνδεια δυνατὸν καὶ ἄλλως νὰ ἀποβῇ γενεσιουργὸς αἰτία ἐγκλημάτων· διότι καθιστᾷ τὸ ἄτομον εὐερέθιστον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς παρατηρήσεως τῆς ψυχολογίας τῶν ἀνέργων. Ὁμοίως τοῦτο δῆλον γίνεται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐκ τῆς πείνης ἐρεθισμὸς ἕνεκα ἐλλείψεως τροφίμων δύναται νὰ προκαλέσῃ καὶ καταθλιπτικὰς καὶ ὑπομανιακὰς καταστάσεις· διὸ ἐν περιόδῳ λιμοῦ ὑπάρχει ὁ κίνδυνος ἐγκλημάτων τοῦ ὄχλου, λίαν ἐπικινδύνων (βλ. Ἐγκλημ. κεφ. ιζ' § 5).

Τέλος ἔχομεν τὰ ἐγκλήματα βίας κατὰ τοῦ ἀτόμου ὁμοῦ μετ' ἀτιμίας. Ἡ λῃστεία καὶ ὁ πρὸς λῃστείαν φόνος ὀφείλονται εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάγκην lato sensu, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς κτῆσιν πλειόνων. Ἐν Γερμανίᾳ ἡ λῃστεία ἀπὸ τοῦ 1882—1913, ἐξαιρέσει ἐτῶν τινων, διακυμαίνεται ὡς ἡ κλοπή· οὕτω τῷ 1897 κατὰ τὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν καταπίπτει εἰς τὸν κατώτατον ὅρον (1), κατὰ δὲ τὰ ἔτη τῆς ἀνεργίας 1929—32 εἶχε μεγάλην αὔξησιν καὶ ἐτελεῖτο σχεδὸν μόνον ὑπὸ ἀνέργων, μάλιστα τῶν ἀνηλίκων. Ὁμοίως ὁ ληστρικὸς ἐκβιασμός. (2)

8. Τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῆς περιουσίας ἀποτελοῦσι τὸ κύριον στέλεχος τῆς ἐγκληματικότητος. Ὅτι πολὺ συμβάλλει εἰς τὴν ἐγκληματικότητα ὁ οἰκονομικὸς παράγων, δείκνυται ἐκ τοῦ ὅτι τὰ κατὰ τῆς περιουσίας ἐγκλήματα, ἅτινα ὀφείλονται ἀμεσώτερον εἰς οἰκονομικὰ αἴτια, ἐν πάσαις σχεδὸν ταῖς χώραις ἀποτελοῦσι τὰ $^2/_3$ ἢ $^3/_5$ τοῦ συνόλου τῶν τελουμένων ἐγκλημάτων ἤτοι ἀποτελοῦσι τὸ κύριον στέλεχος τῆς καθόλου ἐγκληματικότητος.

Ἐν Ἀγγλίᾳ (1881—1900) ἦσαν τὰ 37 % τοῦ συνόλου τῆς ἐγκληματικότητος, ἐν Γαλλίᾳ (1881—1900) 60 %, ἐν Ἰταλίᾳ (1891—1895) 47 %, ἐν Κάτω Χώραις (1897—1901) 42 % (Bonger σ. 595 ἑ.). Ἐν Γερμανίᾳ πρὸ τοῦ 1914 μόνον ἡ κλοπὴ ἀποτελεῖ πραγματικῶς κατὰ μέσον ὅρον τὸ τρίτον τῆς καθόλου ἐγκληματικότητος, μετὰ δὲ τὴν πολεμικὴν καταστροφὴν (1918) πλέον τοῦ ἡμίσεος. Τὰ τέσσαρα κυριώτερα κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας ἐγκλήματα (κλοπή, κλεπταποδοχή, ἀπάτη καὶ ὑπεξαίρεσις) ἀποτελοῦσι κατὰ τὴν προπολεμικὴν ἐποχὴν σχεδὸν τὸ ἥμισυ, κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν τοῦ πολέμου καὶ τῆς πληθωρικῆς κυκλοφορίας ὑπὲρ τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου τῆς ἐγκληματικότητος (Renger ἔ.ἀ. 58). Ἐν Ἑλλάδι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν 106.861 καταδικῶν, αἵτινες ἐγένοντο τῷ 1937, αἱ 22.625 ἤτοι 21 % ἐγένοντο ἐπὶ τοῖς 4 κυριωτέροις ἐγκλήμασιν κατὰ τῆς περιουσίας ἤτοι κλοπῇ 16.409 καταδίκαι, ζωοκλοπῇ 1148, ὑπεξαιρέσει 3746, ἀπάτῃ 1322. Ἐκ τῶν 106.861 καταδικῶν τοῦ ἔτους 1937 αἱ 28.529 ἤτοι 26,7 % ἐγένοντο ἐπὶ τοῖς 4 κυριωτέροις ἐγκλήμασιν τῆς κατὰ προσώπου βίας ἤτοι ἀπρομελετήτοις τραύμασιν 7344, ἀδίκῳ ἐπιθέσει 13.179, ἐξυβρίσει 7913, προμεμελετημένοις τραύμασιν 93. Καὶ ἄλλοθεν πάλιν δείκνυται ὅτι ἐν Ἑλλάδι ἡ πρὸς τὸ ἔγκλημα ῥοπὴ καθόλου εἰπεῖν φέρεται μᾶλλον πρὸς τὴν βίαν ἢ τὴν ἀτιμίαν (στα-

(1) Roesner ἐν Handw. Kr. II 44, 1093.
(2) Hagemann, Handw. Kr. II 464, Braun tmeier, Erpressung, 1938.

τιστικὴ καθ' ἕξιν ἐγκληματιῶν, γυναικῶν. Βλ. 'Εγκληματολογίαν τ. Γ' σ. 531, Β'1 σ. 123).

9. Οἱ οἰκονομικοὶ λόγοι προκαλοῦσιν ἐμμέσως καὶ ἄλλα ἐγκλήματα. Ἐγκλήματα κατὰ τῶν ἠθῶν ὀφείλονται ἐν μέρει καὶ εἰς οἰκονομικοὺς λόγους, ὧν ἕνεκεν ἀδυναμία πρὸς τέλεσιν γάμου ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ καὶ ἐντεῦθεν μοιχεῖαι, ἀποπλανήσεις εἰς ἀσέλγειαν, παρὰ φύσιν ἀσέλγειαι, βιασμοὶ κ.λ. Ἄνδρες δύσμορφοι ἢ γέροντες, εἰς οὓς οὐδεμία γυνὴ παραδίδεται ἄνευ χρημάτων, ἂν εἶναι πτωχοί, θὰ ἱκανοποιήσωσι τὴν γενετήσιον αὐτῶν ἀνάγκην δι' ἐγκλήματος λ.χ. ἀσελγῶν πράξεων κατ' ἀνηλίκων. (1)

Ἐγκλήματά τινα κατὰ τῶν ἠθῶν αὐξάνονται ἀντιστρόφως κατὰ τὰ ἔτη τῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας τῆς κοινωνίας, μειοῦνται δὲ κατὰ τὰ ἔτη τῆς οἰκονομικῆς δυσπραγίας, ὡς παρετηρήθη ὡς πρὸς τὸν βιασμὸν ἐν Γερμανίᾳ (1882—1911), ἐν Ἀγγλίᾳ (μάλιστα τῷ 1899, βλ. Dorothy Swaine Thomas ἔ.ἀ. σ. 142). Ὁμοίως ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ κατὰ τὴν μεγίστην οἰκονομικὴν κρίσιν τῷ 1932 παρατηρεῖται ἰσχυρὰ μείωσις τῶν βιασμῶν, αὔξησις δ' αὐτῶν σὺν τῇ βαθμιαίᾳ βελτιώσει ἰδίᾳ τῷ 1936 καὶ 1937 (2). Τὸ φαινόμενον ἀπεδόθη καὶ εἰς τὴν ἐκ τῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας εὐζωΐαν, τὰς διασκεδάσεις, τὴν μείζονα κατανάλωσιν οἰνοπνεύματος καὶ ἐντεῦθεν τὴν γενετήσιον ἔντασιν, ἥτις ἐπιζητεῖ ἱκανοποίησιν εἴτε διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ (αὔξησις τῶν γάμων κατὰ τὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν), εἴτε διὰ τῆς παρανόμου ὁδοῦ (αὔξησις τῶν βιασμῶν).

Ἡ ἐκ τῆς οἰκονομικῆς ἀθλιότητος στενότης τοῦ πρὸς κατοικίαν χώρου ἄγει εἰς ἀνηθικότητα καὶ αὔξησιν τῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῶν ἠθῶν, μάλιστα δὲ τῆς αἱμομειξίας, θυγατρομειξίας καὶ ἀδελφομειξίας (Βλ. Ἐγκλημ. Β1 κεφ. κ' § 7). Ἐπὶ πλέον ἀσκεῖ δυσμενῆ ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τὴν ψυχικὴν ὑγείαν. (3)

Στενὴν σχέσιν πρὸς τὴν πενίαν, μάλιστα τὴν διαρκεστέραν μείζονα πενίαν εὐρυτέρων κοινωνικῶν κύκλων, (pauperismus), ἔχει ἡ ἐπαιτεία καὶ ἀλητεία (4). Ὁ ἑταιρισμὸς ὑφίσταται ἀναντιλέκτως τὴν ἐπίδρασιν τῶν οἰκονομικῶν ὅρων καὶ τῆς διαρκεστέρας μείζονος πενίας τῶν εὐρυτέρων κοινωνικῶν κύκλων, ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν ὑπάρχουσιν ἐχέγγυοι στατιστικαὶ περὶ σειρᾶς συνεχῶν ἐτῶν. Ἡ σπουδὴ τοῦ βίου καὶ τῆς προσωπικότητος ἑκατοντάδων πορνῶν καταγεγραμμένων ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας καταδεικνύει μὲν ὅτι ἀποφασιστικὸς παράγων ὠθῶν τὴν γυναῖκα εἰς τὸν ἑταιρισμὸν εἶναι ἡ προσωπικότης καὶ αἱ μειονεξίαι αὐτῆς, ἐκ τούτου ὅμως οὐδόλως συνάγεται ὅτι οἱ οἰκονομικοὶ παράγοντες παραμένουσιν ἀνενεργοί· διότι αἱ πλεῖσται τῶν πορνῶν κατάγονται ἐκ τοῦ κύκλου τῶν πενεστέρων ἀνθρώπων (Ἐγκλημ. κεφ. ιγ' § 7). Ἡ ἔνεκα τῆς πενίας ἐπίδοσις εἰς ἐπαγγελματικὴν ἐργασίαν ἐν πρωίμῳ ἡλικίᾳ ἐκθέτει τὴν νεάνιδα εἰς πολλὰς δυσμενεστάτας ἐπιδράσεις, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ ὅτι πλεῖσται τῶν πορνῶν ἦσαν θεραπαινίδες ἢ ἐργάτριαι βιομηχανικῶν ἐργοστασίων. Ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος καὶ ἡ ἔτι πλαγιωτέρα ἐπίδρασις. Ἡ ἐμπορικὴ ἐκμετάλλευσις τῆς ἀκολασίας ἀποφέρουσα ἀκόπως ὑψηλὰ κέρδη ἄγει τοὺς προαγωγοὺς καὶ σωματεμπόρους εἰς ἔντεχνον ἀποπλάνησιν καὶ ἐξώθησιν πολλῶν νεανίδων εἰς τὴν πορνείαν.

(1) Κατὰ τὴν ἰταλικὴν στατιστικὴν τῆς ποιν. δικαιοσύνης 1889 (πίναξ 28) ἐκ τῶν κατάδικαζομένων ἐπὶ βιασμῷ καὶ τοῖς λοιποῖς ἐγλήμασι κατὰ τῶν ἠθῶν 92 ο/ο εἶναι πένητες (ἤτοι 77, 3 ο/ο ἐντελῶς ἄποροι, καὶ 14,8 ο/ο ἔχοντες τὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα πρὸς συντήρησιν). Ὁμοίως καὶ κατὰ τὴν αὐστριακὴν στατιστικὴν τοῦ ἔτους 1899 οἱ 91,2 ο/ο εἶναι ἄποροι. Βλ. Bonger σ. 492 ἑ.

(2) v. Hentig, Crime, Causes and Conditions, New York 1947, σ. 222 ἑ. Μείωσις τῶν βιασμῶν κατὰ τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν τῷ 1932, αὔξησις δ' αὐτῶν κατὰ τὰ ὕστερον ἔτη τῆς οἰκονομικῆς ἀναρρώσεως δὲν βεβαιοῦται ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι στατιστικῶν.

(3) Bernhard, Wohnungsnot und Psychose ἐν Monschrkrim Psych. τ. 17, 1926, σ. 498 ἑ.

(4) Ὡς δείκνυται ἐκ πολλῶν στατιστικῶν. Περὶ τῆς Βαυαρίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας βλ. Roesner, Handw. Kr. II 1089, 1098.

Ἐκ τῆς οἰκονομικῆς πιέσεως ἐξαρτῶνται καὶ ἄλλα ἐγκλήματα. Ἡ ἄμβλωσις π.χ. ἀκολουθεῖ εἰς τὰς αὐξομειώσεις τῶ κλοπῶν (1) ἐξ οὗ δείκνυται ὅτι ἐν πολλοῖς τὰ ἐλατήρια αὐτῆς εἶναι οἰκονομικά, ἰδίως τῶν τελουμένων ὑπὸ τῶν ἐγκύων, αἵτινες εἶναι ἔγγαμοι πολύτεκνοι ἄποροι γυναῖκες. Ὁμοίως καὶ ἡ παιδοκτονία πολλάκις ὀφείλεται οὐ μόνον εἰς τὸ ὅτι τὸ νεογνὸν παρεμποδίζει τὴν δρᾶσιν καὶ ἐπαγγελματικὴν ἐργασίαν τῆς γυναικός, ἀλλὰ καὶ γεννᾷ φόβον τῶν γονέων, μὴ ἀντεχόντων οἰκονομικῶς πρὸς ἀνατροφὴν καὶ παίδευσιν τοῦ τέκνου. (2)

Ὡς πρὸς τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα παρατηρήσεις τινὲς δεικνύουσιν, ὅτι πολλὰ τούτων τελοῦνται ἕνεκα τῶν ὑπαρχόντων οἰκονομικῶν ὅρων καὶ σκοπὸν ἔχουσι τὴν μεταβολὴν αὐτῶν. Ὁ Θουκυδίδης (3) καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (4) διαρρήδην ἐξαίρουσι τὸν οἰκονομικὸν παράγοντα. Διδακτικωτάτη εἶναι ἡ μεγάλη Γαλλικὴ ἐπανάστασις τοῦ 1789· ἡ ἔναρξις τῆς ἀναρχίας πρώτην αἰτίαν εἶχε τὸν λιμόν, ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ δι' αὐτοῦ τὰς κατὰ τόπους ἐξεγέρσεις τοῦ λαοῦ, τὰ φρικώδη καὶ ἀποτρόπαια ἐγκλήματα τῶν ὄχλων. (5)

Ἀλλ' ἡ δυσμενὴς οἰκονομικὴ κατάστασις καθίσταται ἔμμεσος αἰτία καὶ ἄλλων ἐγκλημάτων. Ἐν ἐποχαῖς οἰκονομικῆς δυσπραγίας, διατιμήσεις καὶ ἄλλοι δεσμευτικοὶ τῶν συναλλαγῶν κανονισμοὶ (6) καθιστῶσιν παραβάτας τῶν ποινικῶν νόμων, δολίους χρεωκόπους, ἀπατεῶνας καὶ αὐτόχειρας πολλούς, οἵτινες ἐν περιόδῳ οἰκονομικῆς ἀκμῆς θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς πλουτισταὶ εὐεργετικοὶ τοῦ κοινοῦ καὶ εὐυπόληπτοι. Ἡ δὲ οἰκονομικὴ ἔνδεια τῶν πολλῶν διεγείρει τινὰς πρὸς ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν καὶ οὕτω ῥέει ἀφθόνως ὁ κρουνὸς τῶν ἐγκλημάτων τῆς αἰσχροκερδείας.

Αἱ οἰκονομικαὶ κρίσεις ἐπάγονται αὔξησιν τῶν αὐτοκτονιῶν. (7) Κατ' αὐτὰς αὐτοκτονοῦσι λιμώττοντες ἄνεργοι, ἄστεγοι καὶ ἀνέστιοι ἢ ἄτομα ὑποστάντα αἰφνιδίαν σημαντικὴν μείωσιν τοῦ πλούτου αὐτῶν. Ἡ πολυτελὴς διαβίωσις καὶ ἰδία ἡ ἐπίδειξις αὐτῆς εἶναι ὡς πρός τινας τὸ μόνον θέλγητρον καὶ ἡ μόνη ἀξία τῆς ζωῆς, ἡ δ' ἀπώλεια τούτου φέρει εἰς αὐτοκτονίαν. Τέλος τολμηροὶ κερδοσκόποι, χρηματισταί, ἐπιχειρηματίαι, διευθύνοντες πιστωτικὰ ἱδρύματα, ἄτομα μεγάλης κοινωνικῆς ἰσχύος εὐχερῶς παραβιάζουσι τὴν πίστιν καὶ ὑποπίπτουσιν εἰς ἀξιόποινον συμπεριφοράν· κατὰ μὲν τὴν περίοδον τῆς οἰκονομικῆς ἐντάσεως καὶ ἀκμῆς συγκαλύ-

(1) Βλ. Renger σ. 43, Sauer ἔ.ἀ. 463.

(2) Hoegel ἐν Arch. Krim. V. 231, v. Gleispach αὐτόθι XXVII 244.

(3) «Ἡ μὲν πενία ἀνάγκη τὴν τόλμαν παρέχουσα, ἡ δ' ἐξουσία ὕβρει τὴν πλεονεξίαν καὶ φρονήματι, αἱ δ' ἄλλαι ξυντυχίαι ὀργῇ τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἑκάστη τις κατέχεται ὑπ' ἀνηκέστου τινὸς κρείσσονος, ἐξάγουσιν ἐς τοὺς κινδύνους» Θουκυδ. Γ' 45.

(4) Στάσεις ἐν ταῖς πόλεσι γίνεσθαι τὰς μὲν κατὰ λόγον, τὰς δὲ κατὰ πάθος. Κατὰ λόγον μέν, ὅταν οἱ ἴσοι ὄντες ἄνισα, οἱ δ' ἄνισοι ὄντες ἴσα ἔχειν ἀναγκάζωνται· κατὰ πάθος δὲ διὰ τιμὴν ἢ φιλαρχίαν ἢ κέρδος ἢ εὐπορίαν, καταλύεσθαι δὲ τὰς πολιτείας διὰ δύο αἰτίας ἢ βίᾳ ἢ ἀπάτῃ· μονιμωτέρας δὲ γίνεσθαι τὰς τοῦ κοινοῦ συμφέροντος ἐπιμελουμένας (Ἀριστοτέλης, Πολιτικὰ Ε' β).

(5) Taine, Les Origines de la France contemporaine, La Révolution τ. I ἔκδ. β' 1878 σ. 4 ἑ., 19 ἑ. Lombroso—Laschi, Le crime politique et les révolutions, μετάφρ. Bouchard τ. I 1892 σ. 117, 255, 258, 262, 271 ἑ. II, 1892, σ. 285 ἑ.

(6) Lane, Why Business Men Violate the Law, J. amer. Ins crim. Law, Criminology τ. 44, 1953, σ. 151 ἑ.

(7) Ὁ Durkheim, Le Suicide 2α ἔκδ. 1912, σ.265 συγκρίνει τὴν ἐν Γαλλίᾳ κύμανσιν τῶν χρεωκοπιῶν πρὸς τὴν τῶν αὐτοκτονιῶν. Τῷ 1847 ηὐξήθησαν αἱ χρεωκοπίαι κατὰ 26 ο/ο, τῷ 1854 κατὰ 37 ο/ο καὶ τῷ 1861 κατὰ 20 ο/ο, αἱ δ' αὐτοκτονίαι τῷ 1847 κατὰ 17 ο/ο, τῷ 1854 : 8 ο/ο καὶ τῷ 1861: 9 ο/ο. Ἐν Η.Π. βορ. Ἀμερικῆς τῷ 1926 αὐτοκτονοῦσιν 12, 8 ἄτομα ἐπὶ 100.000 κατοίκων, ἥτις εἶναι ἡ συνήθης ἀναλογία· τῷ 1932 κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως αὐτοκτονοῦσι 17, 4 ἄτομα, τῷ 1936 κατὰ τὴν οἰκονομικὴν βελτίωσιν 14,2. Τῷ 1940—1945, τὰ ἔτη τῆς προπαρασκευῆς καὶ διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου, ὑπῆρχε πληθὺς ἐπαγγελματικῆς ἐργασίας ἐπὶ ὑψηλῇ ἀμοιβῇ, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνέργων ἀνερχόμενος τῷ 1932 εἰς 12.500.000 κατῆλθε τῷ 1944 εἰς 630.000. Ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐτοκτονούντων κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο κατῆλθεν εἰς τὸν κατώτατον ὅρον ἤτοι 10 ἐπὶ 100.000 κατ. Walter Hurlburt, Prosperity Depression and the Suicide Rate ἐν American J. of Sociology τ. 37, 1932 σ. 714. Elliott—Merrill, Social Disorganization 1950, σ. 314 ἑ. 317.

πτουσι ταύτην, ἀλλ' ἐν περιόδῳ οἰκονομικῆς κρίσεως ἀποκαλύπτονται καὶ διατρέχοντες τὸν κίνδυνον νὰ συλληφθῶσιν ὡς ἀπατεῶνες αὐτοκτονοῦσιν.

10. Αἱ πενέστεραι κοινωνικαὶ τάξεις εἶναι πλειότερον ἐγκληματικαί. Ἡ μεγάλη ἐπίδρασις τῶν οἰκονομικῶν παραγόντων ἐπὶ τὴν ἐγκληματικότητα φαίνεται, ἐὰν παρατηρήσωμεν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῶν κοινωνικῶν τάξεων, εἰς ἃς ἀνήκουσιν οἱ ἐγκληματίαι καὶ τὰ ἐπαγγέλματα τούτων.

Ἐκ τῶν ὀλίγων γενομένων μελετῶν ἡ τοῦ Verce (σ. 4 ἑ.) δεικνύει ὅτι κατὰ τὰ ἔτη 1887—1889 ἐκ τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῆς Ἰταλίας 60 % ἀνῆκον εἰς τὰς πενεστέρας τάξεις· ἀλλ' ἐκ τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς καταδίκων οὐχὶ 60 % ἀλλὰ 85—90 % ἀνῆκον εἰς τὴν κοινωνικὴν τάξιν τῶν πτωχοτέρων. Τοῦτ' αὐτὸ δεικνύουσι καὶ ἄλλαι στατιστικαί, οἷον τῆς Αὐστρίας (1881—1899) Πρωσσίας (1894—97), Ἑλβετίας (1892—1896), περὶ ὧν βλ. Bonger σ. 492 ἑ.

Ἀλλὰ καὶ αἱ στατιστικαὶ περὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν καταδικασθέντων π.χ. αἱ τῆς Γερμανίας (περὶ τῶν ἐτῶν 1890—1894) καὶ τῆς Ἰταλίας 1891—1895 (1), 1926—1928 (2) δεικνύουσιν ὅτι ἡ καθόλου ἐγκληματικότης (σύνολον κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων), μάλιστα δὲ τὸ ἔγκλημα τῆς κλοπῆς, εἶναι ὑψηλοτέρα ὡς πρὸς τοὺς ὑφισταμένους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας ἢ τοὺς προϊσταμένους καὶ αὐτοτελῶς ἐργαζομένους ἐν τῇ γεωργίᾳ, τῇ βιομηχανίᾳ καὶ ταῖς βιοτεχνίαις.

Αἱ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Η.Π. βορ. Ἀμερικῆς διερευνήσεις περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν ἐγκληματιῶν ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὴν τοῦ πληθυσμοῦ, αἱ βαθύτεραι καὶ ἀσφαλέστεραι, οἷαι αἱ τοῦ W. Healy καὶ A. Bronner, (Delinquents and Criminals, 1926), τοῦ Sheldon καὶ El. Glueck, τοῦ Cyril Burt καταλήγουσιν εἰς πορίσματα παραπλήσια. Ὁ Burt (ἔ.ἀ. σ. 68 ἑ.) ἐξετάσας ἐγκληματικοὺς παῖδας τῆς Ἀγγλίας κρίνει ὅτι 19 % τούτων ἀνῆκον εἰς πολὺ πτωχὰς οἰκογενείας, ἐνῷ μόνον 8 % τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τοῦ Λονδίνου ἀνῆκον εἰς τὴν οἰκονομικὴν ταύτην κατηγορίαν· 37 % τῶν ἐγκληματησάντων ἀνηλίκων ἀνῆκον εἰς οἰκογενείας μετρίως πτωχάς, ἐνῷ μόνον 22 % τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ ἀνῆκον εἰς τὴν οἰκονομικὴν ταύτην κατηγορίαν. Ὁ Burt (σ. 92) συνήγαγεν ὅτι ἡ πλειονότης τῶν ἐγκληματιῶν εἶναι ἄποροι, ἀλλ' ἡ πλειονότης τῶν ἀπόρων δὲν καθίσταται ἐγκληματική.

Αἱ ἔρευναι τοῦ Sheldon καὶ τῆς Eleanor Glueck περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς συμπεριφορᾶς 1000 ἐγκληματιῶν ἐφήβων καὶ 500 ἀρρένων μετεφηβικῆς ἡλικίας τῆς Βοστώνης καὶ Μασαχουσέτης (3) ἀπολυθέντων ἐκ τῶν σωφρονιστηρίων, δεικνύουσιν ὅτι οὗτοι διετέλουν ὑπὸ πραγματικὴν καὶ μεγάλην ἔνδειαν. Οἱ γονεῖς ἦσαν ἀπαίδευτοι καὶ ἀνεπιτήδειοι ἐργάται, χειρώνακτες ἄνευ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἡ μήτηρ εἰργάζετο ἐπαγγελματικῶς ἐκτὸς τῆς οἰκίας. Ἡ κατοικία ἦτο ἀνθυγιεινὴ καὶ ἐν ἀνθυγιεινῇ καὶ πενεστάτῃ συνοικίᾳ. Αἱ σχέσεις τῶν γονέων πρὸς ἀλλήλους καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἦσαν δυσαρμονικαί, ἡ δὲ μεταχείρισις τῶν τέκνων ἄφρων· αἱ οἰκογένειαι ἦσαν διαλελυμέναι, ἐπεκράτει δ' ἀνηθικότης, οἰνοφλυγία καὶ ἐγκληματικότης. Οἱ ὑπὸ τῶν Glueck ἐξετασθέντες ἀνήλικοι ἐγκληματίαι εἶχον ἐν μεγάλῃ ἀναλογίᾳ διανοητικὰς καὶ ψυχικὰς ἀνωμαλίας καὶ διαστροφάς, ἐλλιπῆ τὴν σχολικὴν φοίτησιν καὶ παιδείαν, κακὰς συναναστροφὰς καὶ ἀνθυγιεινὰς ψυχαγωγίας· ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἶχον ἐπιδοθῆ εἰς τὴν ἄσκη-

(1) Βλ. Bonger σ. 502 ἑ., Aschaffenburg. σ. 73.

(2) Βλ. Virgilii ἐν Florian, Niceforo, Pende, Dizionario di Criminologia I, 1943 σ. 724. Niceforo, αὐτόθι I, 159.

(3) Sh. and El. Glueck, One Thousand Juvenile Delinquents, Cambridge, The Harvard University Press, β' ἔκδ. 1934. Τῶν αὐτῶν, 500 Criminal Careers, New York, Knopf. 1930.

σιν ἐπικινδύνων ἐπαγγελμάτων τῆς ὁδοῦ (1). Ἐκ τῶν πρεσβυτέρας ἡλικίας ἐγκληματικῶν γυναικῶν τοῦ σωφρονιστηρίου τῆς Μασαχουσέτης περὶ ὧν ἐσπούδασαν οἱ Glueck (2) αἱ 78 % ἔζων ὑπὸ ἀθλίους ἢ κακοὺς οἰκονομικοὺς ὅρους. Αἱ 58 % προήρχοντο ἐξ οἰκογενειῶν διαλελυμένων ἢ ἐξηρθωμένων, καὶ αἱ 48 % ἐξ οἰκογενειῶν ἐγκληματικῶν ἢ ἐνθαρρυνουσῶν τὰ ἐγκλήματα τῶν ἰδίων τέκνων.

Ἐκ τῆς σπουδῆς τῆς Mabel Elliot (3) περὶ 203 νεανίδων, αἵτινες ἐξέτινον ποινὴν ἐν τῷ σωφρονιστηρίῳ Sleighton ἐν Darlington παρὰ τὴν Φιλαδέλφειαν, δείκνυται ὅτι αἱ ἡμίσεις (103) ἀνῆκον εἰς οἰκογενείας διαλελυμένας καὶ ἐξηρθρωμένας (ὀρφανεία, διαζύγιον, ἐγκατάλειψις συζύγου, νόθος γέννησις). Αἱ 33 % ἦσαν ὀρφαναί. Πολλαὶ κατὰ τὴν ζωὴν αὐτῶν οὐδέποτε εἶχον γευματίσει καθήμεναι πρὸ τραπέζης ἢ κοιμηθῆ ἐπὶ κλίνης μετὰ σινδόνων. Ἡ οἰκονομικὴ ἀθλιότης ἦτο συνήθως μεγάλη. Αἱ 57 % εἶχον πατέρας ἐργάτας ἄνευ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως. Αἱ πλεῖσται ἕνεκα τῶν δυσμενῶν τούτων ὅρων ὑπεχρεώθησαν νὰ καταλίπωσι τὴν ἐν τῷ σχολείῳ τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως φοίτησιν, ἵνα ἀναλάβωσιν ἐργασίαν ἐν ταῖς βιομηχανίαις, ἐν αἷς διέτρεχον πλείστους κινδύνους ἠθικῆς διαφθορᾶς, εἰς οὓς δὲν εἶναι ἐκτεθειμέναι αἱ εὔποροι νεάνιδες. Οἱαδήποτε συνάντησις ἢ ἐπαφὴ πρὸς ἄνδρας ἐν τῷ ἐργοστασίῳ κατέληγεν εἰς πρότασιν συνουσίας, ἡ δ' ἀπαιδευσία καὶ κατωτέρα διάνοια αὐτῶν ἠλάττου τὴν δύναμιν τῆς ἀντιστάσεως εἰς τοὺς γενετησίους πειρασμούς.

Ἐναργῆ ἀπόδειξιν τῆς συμβολῆς τῶν οἰκονομικῶν παραγόντων εἰς τὰ ἐγκλήματα παρέχει ἡ περὶ τῶν ἀνηλίκων ἐγκληματιῶν πραγματεία τοῦ Clifford Shaw καὶ Henry Mc Kay (4). Τὸ πόρισμα τῆς εἰκοσαετοῦς εὐσυνειδήτου καὶ εἰδήμονος ἐρεύνης αὐτῶν εἶναι ὅτι οἱ λίαν πένητες, οἱ γλισχρότατα ἀμειβόμενοι βιοπαλαισταί, οἱ ἔχοντες λίαν ταπεινὸν εἰσόδημα ἐργάται, οἱ τυγχάνοντες περιθάλψεως ὡς ἄποροι, ὑπάρχουσι κατὰ μεγίστην ἀναλογίαν ἐν ὡρισμέναις συνοικίαις τῶν πόλεων, ζῶντες οἱονεὶ ἀποκεχωρισμένοι, ὑπὸ ὅρους δὲ λίαν ἀνθυγιεινοὺς καὶ καταμαστιζόμενοι ὑπὸ τῆς φυματιάσεως. Ἀλλ' αἱ συνοικίαι αὗται αἱ περιέχουσαι τὴν οἰκονομικὴν ὑποστάθμην τῆς κοινωνίας περιλαμβάνουσι καὶ τὴν ἠθικὴν τῆς κοινωνίας ὑποστάθμην. Οἱ ἀνήλικοι ἐγκληματίαι, οὓς δικάζουσι τὰ δικαστήρια, προέρχονται σχεδὸν ἐξ ὡρισμένων συνοικιῶν τῶν πόλεων, τῶν ταπεινοτέρων καὶ πενεστέρων, τῶν λεγομένων καὶ ἐγκληματικῶν συνοικιῶν.

Κάλλιον ὅμως διακριβοῦμεν τὴν συμβολὴν τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντος ἐπὶ τὴν ἐγκληματικότητα, ἂν παρατηρήσωμεν τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος ἐγκληματίας. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι μέγας· ἐνιαχοῦ τὰ ἡμίση καὶ πλέον τῶν τελουμένων ἐγκλημάτων διαπράττονται ὑπό ἀτόμων, ἅτινα εἶναι ἐγκληματίαι ἐξ ἐπαγγέλματος. Τὰ ἐγκλήματα αὐτῶν στρέφονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τῆς περιουσίας ἤτοι εἶναι κλοπαί, λωποδυσίαι, διαρρήξεις, ληστεῖαι, ἁπάται, κιβδηλεῖαι (βλ. Ἐγκληματολογίαν τ. Γ' σ. 531). Εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν κατ' ἐπάγγελμα ἐγκληματιῶν σπουδαίως συμβάλλουσιν αἱ οἰκονομικαὶ καὶ ἄλλαι κοινωνικαὶ δυνάμεις, ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ ἄμεσος αἰτία τῶν ἐγκλημάτων εἶναι μόνιμοι ἰδιότητες καὶ μειονεξίαι τῆς προσωπικότητος· διότι οἱ οἰκονομικοὶ παράγοντες ἀσκοῦσι μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν

(1) Βλ. Glueck ἐν Branham—Kutash, Encyclopedia of Criminology, New York 1949 σ. 168.

(2) Five Hundred Delinquent Women, New York Alfred Knopf 1934, κεφ. γ' καὶ δ'.

(3) Correctional Education and the Delinquent Girl, Commonwealth of Pennsylvania, Harrisburg 1929. Elliott—Merrill, Social Disorganization, New York 1950, σ. 142 ἑ.

(4) Juvenile Delinquency and urban Areas, Chicago, University of Chicago Press 1942 σ. 43, 85. Edith Herström, Delinquency and Childrem from bad homes 1946. Burgess, The Economic Factor in juvenile Delinquency ἐν J. amer Inst. Crim. Law Criminology τ. 43, 1952, σ. 29.

δημιουργίαν τῶν μειονεξιῶν τῆς προσωπικότητος (1). Λ.χ. ἡ κατωτέρα διάνοια τῶν μελῶν ἐγκληματικῶν οἰκογενειῶν ἀποδιδομένη ἄχρι τοῦδε σχεδὸν πάντοτε εἰς τὴν δυσμενῆ κληρονομικότητα αὐτῶν πιθανῶς κατ' ἴσον λόγον νὰ ὀφείληται εἰς δυσμενεῖς οἰκονομικοὺς ὅρους καὶ τὴν κατωτέραν ἀνατροφήν. Ἡ προσωπικότης τοῦ ἀτόμου διαμορφοῦται κατὰ πολὺ ἐκ τῶν ἐπὶ τὸν σωματικὸν καὶ ψυχικὸν ὀργανισμὸν αὐτοῦ ἐπιδράσεων τῶν γονέων, τῆς οἰκογενείας, τοῦ σχολείου, τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καὶ καθόλου κοινωνικοῦ περιβάλλοντος. Οἱ παῖδες τῶν βρεφοκομείων ὑστεροῦσι κατὰ πολὺ ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας, διότι ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν τοῦ ἱδρύματος οὐδεὶς πλησιάζει αὐτοὺς παρὰ μόνον κατὰ τὴν ὥραν τῆς τροφῆς, καὶ οὐδεὶς προσπαθεῖ νὰ διδάξῃ αὐτοὺς τὰ ὀνόματα τῶν τροφῶν, τῶν ἐνδυμάτων, τῶν μελῶν τοῦ σώματος κλ. Ἐπειδὴ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν οὐδεὶς συνομιλεῖ μετὰ τοιούτου παιδός, ἡ ἀνάπτυξις τῆς διανοίας αὐτοῦ εἶναι πολὺ κατωτέρα, τῆς τοῦ παιδὸς τοῦ ἀνατρεφομένου ὑπὸ μητρὸς ἀγαπώσης αὐτὸν καὶ διαρκῶς προσπαθούσης νὰ ἐπικοινωνήσῃ μετ' αὐτοῦ (2). Ἐπὶ πλέον ἡ διανοητικὴ λειτουργία τοῦ παιδὸς δυνατὸν νὰ μὴ ἀναπτυχθῇ, ἂν οὗτος μὴ συμμετέχῃ ἰσοτίμως πρὸς τοὺς ἄλλους συμπαίκτορας εἰς τὰς συναναστροφὰς καὶ τὰ παίγνια αὐτῶν· αἰσχυνόμενος διὰ τὴν πενίαν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ μένει ἔγκλειστος ἐν τῇ οἰκίᾳ, στερεῖται αὐτοπεποιθήσεως, τόλμης καὶ πρωτοβουλίας πρὸς ἐκτέλεσιν διανοητικῶν ἢ ἄλλων προσπαθειῶν (Elliott—Merrill σ. 262).

Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ περιβάλλοντος ἀναπτύσσονται οἱ βιολογικοὶ παράγοντες. Τὸ οἰκονομικόν, κοινωνικὸν καὶ λοιπὸν περιβάλλον ἀσκεῖ ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν γένεσιν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν χαρακτηριστικῶν τῶν ἐγκληματιῶν.

Αἱ κοινωνικαὶ τάξεις τῶν πτωχοτέρων (ἀπαιδεύτων, χειρωνάκτων) ἐξητάσθησαν ψυχοβιολογικῶς ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὰς ἀνωτέρας (ἐπιστημόνων καὶ πλουσιωτέρων ἀτόμων). Ἡ σπουδὴ αὕτη ἐνεργεῖται δι' ἀντιπαραβολῆς ἀτόμων ἐξ ἀνωτέρων κοινωνικῶν στρωμάτων τοῦ πληθυσμοῦ πρὸς ἄτομα ἐκ κατωτέρων ὡς πρὸς τὰ σωματικὰ κανονικὰ καὶ ἀνώμαλα στοιχεῖα αὐτῶν, οἷον τὸ δέμας, τὸ βάρος τοῦ σώματος, τὸν θώρακα, τὴν μυικὴν δύναμιν, τὰς σωματικὰς ἀνωμαλίας, ἔτι δὲ καὶ τὰ ψυχοβιολογικὰ στοιχεῖα. Ἡ τοιαύτη ἐξέτασις διενεργεῖται ἐν συνδυασμῷ πρὸς τοὺς ὅρους κατοικίας, διατροφῆς, μέσων συντηρήσεως, καὶ τοῦ καθόλου πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ περιβάλλοντος· γίνεται δηλαδὴ ἀντιπαραβολὴ ἀτόμων ποικίλων ἐπαγγελμάτων, μαθητῶν τοῦ σχολείου πτωχῶν καὶ πλουσίων, ἐργατῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων, τῆς γεωργίας καὶ ἄλλων χειρονάκτων ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς ἄτομα τῶν πλουσίων συνοικιῶν. Ἡ τοιαύτη σπουδὴ τῶν κοινωνικῶν στρωμάτων (3) δεικνύει ὅτι τὰ ἄτομα τῶν κατωτέρων κοινωνικῶν τάξεων κατὰ μέσον ὅρον ἐμφαίνουσι χαρακτηριστικὰ σωματικῆς, ψυχικῆς καὶ ἄλλης μειονεξίας ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὰ ἄτομα τῆς μέσης καὶ ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως. (4)

Ἐκ τοιούτων ἐρευνῶν ἀφορμώμενος ὁ Niceforo ἐξῆρεν ἐν τῷ ἐν Του-

(1) Ὁ Bernhardt, Studien über erbliche Belastung bei Vermögensverbrechern Exner Abh. XII 1930, ἐρευνήσας τὴν κληρονομικὴν ἐπιβάρυνσιν οἰκογενειῶν 300 ἐγκληματιῶν κατὰ τῆς περιουσίας (ἐν τοῖς δελτίοις κληρονομικῆς βιολογικῆς ὑπηρεσίας τῆς Σαξονίας τοῦ καθηγητοῦ Fetscher) συνήγαγεν ὅτι δὲν κληρονομεῖται ἡ ἐγκληματικότης αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' ὡρισμένοι κληρονομικοὶ συνδυασμοὶ ἰδιοτήτων, οἵτινες μειοῦσι τὴν δύναμιν τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἀτόμου, ὥστε τοῦτο εὐχερέστερον ὑπείκει εἰς τοὺς πειρασμοὺς τοὺς ἄγοντας εἰς τὸ ἔγκλημα.

(2) Seymour Sarason, Psychological Problems in Mental Deficiency, New York, Harper 1949. Elliott—Merrill, Social Disorganization, 1950 σ. 261.

(3) Niceforo, Anthropologia delle classi povere, Milano 1908. Γαλλιστὶ Les classes pauvres, recherches anthropologiques et sociales, Paris, Giard et Brière, 1905.

(4) Niceforo, Classi e categorie sociali ἐν Florian Niceforo, Pende, Dizionario di Criminologia I 1943, σ. 157. Τοῦ αὐτοῦ, Pauperismo, αὐτόθι II 631, 634.

ρίνῳ συνελθόντι δ.σ. ἐγκλημ. ἀνθρωπολογίας τῷ 1906 (1) ὅτι διὰ τῆς ῥήσεως «τὸ ἔγκλημα εἶναι προϊὸν τῆς πενίας» νοεῖται ὅτι ἡ πενία ἐπάγεται ἀποστέρησιν πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς μορφώσεως, ἧς ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἔλλειψις ἀναστολῶν τοῦ κλέπτου, ἡ βαναυσότης τοῦ λῃστοῦ ἢ τοῦ φονέως. Ἀλλ' ἡ πενία καθίσταται γενεσιουργὸς αἰτία ἐγκλημάτων καὶ κατ' ἄλλον σπουδαιότερον τρόπον· διότι ὑπὸ τὴν πίεσιν καὶ ὑπὸ τὴν παραμόρφωσιν τοῦ περιβάλλοντος (οἰκονομικὴ κατάστασις, διατροφή, κατοικία, εἶδος ἐργασίας) δημιουργεῖ ἀπὸ πατρὸς εἰς τέκνον σωματικὰς καὶ ψυχικὰς μειονεξίας, σωματικὴν ἀδυναμίαν, παρορμητικότητα, ὀξυθυμίαν, ψυχικὴν ἀναισθησίαν, διαστροφὰς τοῦ ἠθικοῦ συναισθήματος, τοξικομανίας. Οὕτως εἰς τὰς κατωτέρας ταύτας τάξεις καταπίπτουσι, συγκεντροῦνται καὶ παραμένουσιν οἱ γεννώμενοι μετὰ σωματικῶν καὶ ψυχικῶν μειονεξιῶν, ὧν ἕνεκεν εἶναι ἧττον ἱκανοὶ πρὸς συμπεριφορὰν κανονικὴν καὶ ἄνοδον κοινωνικήν.

Μεγάλως συμβάλλει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐγκληματικότητος ἡ ἐλλιπὴς ἀνατροφὴ καὶ τὸ κακὸν παράδειγμα. Ἀνώτερος πολιτισμός, ἀνωτέρα παιδεία καὶ ἀγωγή, ἐξαρτῶνται καὶ ἐκ τῶν εὐμενῶν οἰκονομικῶν ὅρων. Ὅταν οἱ γονεῖς εἶναι πολὺ πένητες, τρέφουσι τὰ τέκνα αὐτῶν ἀνεπαρκῶς, ἀναγκαζόμενοι δὲ νὰ ἐργάζωνται καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις, παραμελοῦσι τὴν ἀγωγὴν τῶν τέκνων, ἅτινα ἄνευ ἐπιβλέψεως ἀλητεύουσι καὶ πλανῶνται εἰς τὰς ὁδούς (Βλ. Ἐγκλημ. Β1 κεφ. κ'). Ἡ ἀλητεία αὕτη ὁδηγεῖ εἰς τὸ ἐγκληματικὸν ἐπάγγελμα. Οἱ ὅροι τῆς κατοικίας τῶν λίαν πενήτων εἶναι ὁμοίως δυσμενεῖς πρὸς καλὴν ἀνατροφὴν τῶν παίδων καὶ ἀνάπτυξιν τῆς αἰδοῦς. Ἡ οἰκονομικὴ ἔνδεια τῶν γονέων ῥίπτει τοὺς παῖδας εἰς τὴν ἄσκησιν βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος ἐν λίαν πρωίμῳ ἡλικίᾳ, ὅπερ ἐδείχθη ὅτι ἤσκησεν δυσμενεστάτην ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν ἐγκληματικότητα αὐτῶν (βλ. Ἐγκλημ. Α' κεφ. ι').

11. Ἡ ἐπίδρασις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐπὶ τὰ τελούμενα ἐγκλήματα ἐδείχθη ἀναντιλέκτως κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον. Ἡ διακύμανσις τῆς ἐγκληματικότητος κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ α' παγκοσμίου πολέμου (1914—1918) (2) καὶ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον, ἰδίᾳ δ' ἔνθα ἐγένετο πληθωρικὴ κυκλοφορία, ὡς ἐν Γερμανίᾳ, ἀποδεικνύει ἀναντιλέκτως τὴν μεγάλην ἐπίδρασιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐπὶ τὴν ἐγκληματικότητα (βλ. Ἐγκλημ. Α' κεφ. ιθ').

Ἡ παρατηρηθεῖσα αὔξησις τῆς ἐγκληματικότητος κατὰ τὰ ἔτη τοῦ μεγάλου πολέμου καὶ τὰ μετ' αὐτὸν κυρίαν αἰτίαν εἶχε τὴν οἰκονομικὴν ἀνάγκην· διότι ἡ αὔξησις αὕτη παρετηρήθη εἰς κράτη, ἅτινα ὑπέφερον οἰκονομικῶς ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ ἂν ἔτι ὡς οὐδέτερα δὲν συμμετέσχον εἰς αὐτόν, ἐνῷ ἀντιθέτως δὲν ἐσημειώθησαν μεταβολαὶ τῆς ἐγκληματικότητος εἰς κράτη, ἅτινα μετέσχον ἐνεργῶς τῶν ἐχθροπραξιῶν τοῦ πολέμου, ἀλλὰ δὲν ὑπέφερον οἰκονομικῶς ἐκ τούτου.

Ἕνεκα τοῦ ἐκ τοῦ πολέμου οἰκονομικοῦ ἀποκλεισμοῦ οὐδέτεραι χῶραι πληγεῖσαι οἰκονομικῶς ὑπέστησαν αὔξησιν τῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῆς περιουσίας· λ.χ. ἐν Ὁλλανδίᾳ μέχρι τοῦ 1919 αἱ ἐπὶ κλοπῇ καταδίκαι ὑπερέβησαν τὸ τετραπλάσιον τοῦ μέσου ὅρου τῶν πρὸ τοῦ πολέμου ἐτῶν (3). Ἐν Ἀγγλίᾳ διαρκοῦντος τοῦ α'

(1) L'anthropologie des classes pauvres et ses rapports avec l' anthropologie criminelle.

(2) Περὶ τοῦ β' παγκοσμίου πολέμου δὲν ὑπάρχουσι κατάλληλοι στατιστικαί.

(3) De Roos καὶ Suermondt ἐν MonSchrkrim Psych. τ. 14, 1923, σ. 113. Höpler, Wirtschaftslage—Bildung—Kriminalität ἐν Arch. Krim τ. 76, 1924, σ. 81 ἑ. Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι τ. 87, 1930, σ. 15, 129, 193 ἑ. Trommer, Urkundenfälschung und Betrug im Weltkriege Exner Abh. VI, 1928, σ. 57, 70, 139, 154 ἑ.

παγκοσμίου πολέμου ἐξηλείφθη σχεδὸν ὁλοσχερῶς ἡ ἀνεργία ἕνεκα τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας τοῦ πολέμου· διὸ ἐμειώθη ὁ ἀριθμὸς τῶν καταδικῶν πάντων τῶν ἐγκλημάτων· τῷ 1918 αἱ ἐπὶ κλοπῇ καταδίκαι εἶναι κατὰ 60 % ὀλιγώτεραι τῶν πρὸ τοῦ πολέμου ἐτῶν. (1)

Εἰδικώτερον ἐν Γερμανίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου 1914—18 ἡ ἐγκληματικότης αὐξάνεται παραλλήλως πρὸς τὴν αὔξησιν τῆς οἰκονομικῆς ἀνάγκης καὶ πιέσεως, εἰδικώτερον δὲ ὡς πρὸς τὴν κλοπὴν καὶ τὴν κλεπταποδοχήν. Ἐνῷ τῷ 1913 ἐν Γερμανίᾳ αἱ καταδίκαι ἐπὶ ἐγκλήμασι κατὰ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος ἰσοφαρίζουσι πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν καταδικῶν ἐπὶ κλοπῇ, ἐν τῇ στατιστικῇ τοῦ 1923 αἱ ἐπὶ κλοπῇ καταδίκαι εἶναι δεκαπλασίως πλειότεραι τῶν προσβολῶν κατὰ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος. Τῷ 1913 καταδικάζονται ἐπὶ ἐγκλήμασι κατὰ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος 239 ἄτομα ἐπὶ 100.000 κατοίκων ἐκ τῶν ποινικῶς ἐνηλίκων (ἤτοι 192 ἐπὶ ἐπικινδύνοις σωματικαῖς βλάβαις καὶ 47 ἐπὶ ἐλαφραῖς) δηλ. ὅσα περίπου καὶ ἐπὶ ἐγκλήμασι κλοπῆς ἤτοι 242 (198 ἐπὶ ἁπλῇ καὶ 44 ἐπὶ βαρείᾳ κλοπῇ). Ἀλλὰ τῷ 1923 καταδικάζονται 74 ἄτομα ἐπὶ ἐγκλήμασι κατὰ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος (ἤτοι 51 ἐπὶ ἐπικινδύνοις σωματικαῖς βλάβαις καὶ 23 ἐπὶ ἐλαφραῖς), ἀλλ' ἐπὶ κλοπαῖς καταδικάζονται 755 ἄτομα (ἤτοι 633 ἐπὶ ἁπλῇ κλοπῇ καὶ 122 ἐπὶ βαρείᾳ βλ. Handw. Kr. II 44, 45). Ἐπὶ ἀμβλώσει καταδικάζονται κατὰ τὴν πενταετίαν 1909—1913 κατὰ μέσον ὅρον ἐτησίως 1174 ἄτομα· ἀλλὰ τῷ 1923 ὁ ἀριθμὸς τῶν καταδικαζομένων ἐπὶ ἀμβλώσει, ἥτις ὡς ἐρρήθη ἀνωτέρω, εἶναι ἔγκλημα αὐξανόμενον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνδείας, ἀναβαίνει εἰς 3 6 7 7 ἤτοι ὑπερτριπλασιάζεται (Handw. Krim. I σ. 587).

Ἀλλ' ἡ ἐξάρτησις τῆς ἐγκληματικότητος ἐκ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καθίσταται ἔτι ἐναργεστέρα ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς καταστροφῆς, ἣν παρακολουθεῖ καὶ οἰκονομικὴ καταστροφή. Κατὰ τὴν πληθωρικὴν κυκλοφορίαν ἀναβλύζει κολοσσιαῖον κῦμα ἐγκληματικότητος, ὅπερ διαλύεται μόνον κατὰ τὴν σταθεροποίησιν τοῦ μάρκου. Τῷ 1923, ὅπερ εἶναι τὸ κύριον ἔτος τῆς πληθωρικῆς κυκλοφορίας (2), ἡ κλοπὴ καὶ ἡ κλεπταποδοχή, οὐχὶ χαρτονομισμάτων, ἅτινα εἶναι πλέον ἄχρηστα, ἀλλὰ μόνον ἀντικειμένων ἀξίας, ἐξικνοῦνται ἐν Γερμανίᾳ εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον. Αἱ καταδίκαι ἐπὶ κλοπῇ ἁπλῇ τε καὶ βαρείᾳ εἶναι τριπλάσιαι ἢ τῷ 1913, αἱ δ' ἐπὶ κλεπταποδοχῇ ὑπερεξαπλάσιοι. Τὰ ἐγκλήματα δὲ ταῦτα ἀποτόμως καταπίπτουσιν εὐθὺς ὡς ἡ σταθεροποίησις τοῦ χρήματος ἐπήνεγκε σταθερότητα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Τῷ 1924 ἄρχεται ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν κανονικὴν οἰκονομικὴν ζωήν, ἤδη δ' ἀπὸ τοῦ 1925 παρατηροῦνται τὰ πρῶτα εὐχάριστα σημεῖα αὐτῆς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κλοπῶν εἶναι ὅσος καὶ κατὰ τὰ πρὸ τοῦ πολέμου ἔτη, τῷ δὲ 1927 κατέρχεται εἰς τὸ ἐλάχιστον.

12. Ἡ γενικωτέρα οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῆς κοινωνίας εὐνοεῖ τὴν τέλεσιν ἐγκλημάτων (3). Εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἐγκληματικότητος ἐπιδρᾷ πολὺ ἡ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῆς συγχρόνου κοινωνίας κατὰ τὸ κεφαλαιοκρατικὸν σύστημα καὶ οἱ ἐκ τῶν ὑπερβασιῶν αὐτοῦ δημιουργηθέντες δυσμενέστατοι ὅροι τοῦ κοινωνικοῦ βίου, οἵτινες ὅμως ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ β' παγκοσμίου πολέμου βαίνουσι

(1) Περαιτέρω ὡς πρὸς τὴν μέχρι τοῦ β' παγκοσμίου πολέμου ἐξέλιξιν βλ. Mannheim, Social Aspects of Crime in England between the Wars, London 1940.

(2) Τῷ 1917 ἓν χρυσοῦν μάρκον ἀντεστοίχει πρὸς 1,57 χάρτινον, τῷ δὲ 1923 πρὸς 1.000.000.000.

(3) Parmelee σ. 86 ἑ. Τοῦ αὐτοῦ, Poverty and Social Progress, New York 1916. Δ. Καλιτσουνάκη, Πολιτικὴ Ἐπιστήμη, 1925. Τοῦ αὐτοῦ, Ἐφηρμοσμένη πολιτικὴ οἰκονομία, 1954. Ν. Φωτήλα, Κοινωνικὴ Πολιτική, 1937. Ἔτι δὲ βλ. Pöhlmann, Geschichte der sozialen Frage und des Sozialismus in der antiken Welt, γ' ἔκδ. ὑπὸ Oertel τ. Α' 1925, τ. Β' 1925.

βελτιούμενοι (βλ. κατωτέρω § 13 δίς). Ἡ βελτίωσις τῆς ἐπελθούσης κοινωνικῆς ἀνισότητος καὶ δυστυχίας ἐπιτυγχάνεται οὐχὶ διὰ τῶν ὁλοκληρωτικῶν συστημάτων καὶ τοῦ δεσποτισμοῦ (χιτλερισμοῦ καὶ κομμουνισμοῦ), ἀλλ' ἐν τῇ ἀληθεῖ δημοκρατίᾳ, ἥτις διασφαλίζει τὰς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ πολίτου.

Ἀπὸ τοῦ ιη' αἰῶνος ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις χώραις τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἡ παραγωγὴ ἐγίνετο ὑπὸ μεγάλων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ὥστε ἡ διοίκησις τῆς ἐργασίας τοῦ πολλοῦ κοινοῦ περιελθοῦσα εἰς χεῖρας ὀλιγίστων ἀτόμων, ἀπετέλεσεν οἱονεὶ τυραννικὴν ὀλιγαρχίαν. Ἕνεκα τῶν συνεχῶν μεγάλων τεχνικῶν προόδων ἐχρησιμοποιοῦντο διαρκῶς νέαι μηχαναί, δι' ὧν ἐκτοπίζεται μέγας ἀριθμὸς ἐργατῶν(1) ὥστε ἐπέρχεται μεγάλη δυσαναλογία προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐργατικῶν χειρῶν. Τούτου ἕνεκα τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῆς ὀλιγαρχίας ταύτης εἰς χαμηλὸν ἐπίπεδον. Τὸ πολὺ κοινὸν ἐστερήθη τῶν ἀναγκαίων πρὸς κανονικὴν διαβίωσιν καὶ ὁ πλοῦτος συνεκεντρώθη εἰς χεῖρας ὀλιγίστων ἀτόμων· ἐπῆλθε δηλ. ἄνισος τοῦ πλούτου κατανομή. Αἱ διὰ τῶν μηχανῶν εὐκολίαι τῆς ἐργασίας καὶ ὁ μέγας καταμερισμὸς αὐτῆς κατέστησε δυνατὴν τὴν πρόσληψιν ἐν τοῖς μεγάλοις ἐργοστασίοις γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων, δι' αὐτῶν δὲ τὰ ἡμερομίσθια κατέστησαν ἔτι μικρότερα. Ἡ ἐντὸς στενοῦ χώρου συσσώρευσις ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παίδων ἀπέβη λίαν ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν, ὥστε μέγας ἦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν νοσημάτων, ἔτι δὲ τῶν ἐργατικῶν δυστυχημάτων ἐκ τῆς χρήσεως τῶν μηχανημάτων. Κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς ἀνελίξεως ἐδημιουργήθη ὀξύτατος ἀνταγωνισμὸς τῶν βιομηχανιῶν, οἱ ἐπιχειρηματίαι ἐπέδειξαν ἀκατάσχετον κερδομανίαν καὶ ἀσυνειδήτως ἐξεμεταλλεύθησαν τὰ κεφάλαια αὐτῶν. Αἱ ἔρευναι τῶν κοινοβουλευτικῶν ἐπιτροπῶν ἐν Ἀγγλίᾳ κατέδειξαν ὅτι ἐγίνετο ἀπάνθρωπος ἐκμετάλλευσις τῶν ἐργατῶν ἄγουσα εἰς σωματικήν, πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἐξουδένωσιν αὐτῶν. Παῖδες κάτω τῶν 10 ἐτῶν εἰργάζοντο εἰς τὰ βάθη τῶν μεταλλείων ἄνω τῶν 12 ὡρῶν ἡμερησίως ἄνευ διακοπῆς. (2)

Ἡ τοιαύτη ὀργάνωσις τῶν ἐπιχειρήσεων ἔσχεν ὡς ἐπακολούθημα τὴν ἀστάθειαν τῶν βιομηχανιῶν, διότι ἕνεκα τῶν μηχανικῶν συστημάτων καὶ

(1) Παρ' ἡμῖν χειροτεχνῶν σιγαροποιῶν, ὅτε τῷ 1911 εἰσήχθησαν σιγαροποιητικαὶ μηχαναί· εἶτα νέαι τεχνικαὶ πρόοδοι ὁμαδικῶς ἐξετόπισαν ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν λεμβούχους καὶ φορτοεκφορτωτὰς ἐκ τῶν λιμένων ἢ ἡνιόχους, ὅτε εἰσήχθησαν τὰ αὐτοκίνητα κ.λ. Οἱ οὕτω ζημιωθέντες ἱκανοποιήθησαν δι' ἀποζημιώσεων ἢ ἐνετάχθησαν ἐν τῇ παραγωγικῇ ἐργασίᾳ διὰ μετεκπαιδεύσεως. Ν. 3651/1928 περὶ ταμείου τροχαίας κινήσεως οὗ ἔσοδα ἦσαν τὰ ἐκ προσθέτου δασμοῦ ἐπὶ τῆς βενζίνης· δαπάγη τοῦ ταμείου ἡνίοχοι μετεξεπαιδεύθησαν εἰς τὸ ἐπάγγελμα ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου, ἔλαβον ἐπίδομα ἀνεργίας κ.λ. Ν. 3685/1928 περὶ τῆς παραβολῆς (πλευρίσματος) τῶν ἀτμοπλοίων εἰς τὰς προκυμαίας τῶν λιμένων καὶ περὶ χορηγίας βοηθήματος ἀνεργίας εἰς τοὺς λεμβούχους (τροπ. ν. 4833/1930).

(2) Καὶ σήμερον ἔτι ἐν ταῖς Η.Π. βορ. Ἀμερικῆς τὸ σύστημα τῆς κεφαλαιοκρατίας ἀπέληξεν εἰς τοιαύτας ἐκτροπάς, ὥστε αἱ μεγάλαι τραπεζιτικαὶ ἐπιχειρήσεις ὑποδουλοῦσιν ἄλλας, οὕτω δὲ καταλήγουσι νὰ μετέρχωνται νομίμως ληστείαν. Πολλάκις αἱ ἐνέργειαι αὐτῶν κινούμεναι ἐκ τῆς ἀπληστίας καὶ τῆς οἰκονομικῆς φιλοδοξίας κεῖνται ἐν τῇ μεθορίῳ πρὸς τὴν παρανομίαν ἢ εἶναι πραγματικὰ ἐγκλήματα, τὰ λεγόμενα ἐγκλήματα τῶν φερόντων λευκὸν περιλαίμιον (white collar crimes), ἅτινα τυπικῶς μὲν διαφεύγουσι τὴν ποινικὴν δίωξιν καὶ τὴν ποινήν, δημιουργοῦσιν ὅμως δυστυχίαν καὶ ἀθλιότητα μείζονα ἢ αἱ κλοπαὶ καὶ διαρρήξεις, αἱ ὀφειλόμεναι εἰς τὴν πενίαν. (Sutherland, White collar criminality, Amer. Sociol. Rev. Φεβρ. 1940. Τοῦ αὐτοῦ, White collar Crime, Dryden, New York 1949. Τοῦ αὐτοῦ, ἐν Branham—Kutash, Encyclopedia of Criminology σ. 511. Barnes—Teeters ἔ.ἀ. σ. 41 ἑ.). Ἡ ἀποχαλινωθεῖσα κεφαλαιοκρατικὴ οἰκονομία ἐδημιούργησε τὴν πλουτομανίαν καὶ τὴν ὑλομανίαν, καθ' ἣν ἐκτιμῶσι τὸ ἄτομον οὐχὶ δι' ὅ,τι εἶναι, ἀλλὰ δι' ὅ,τι ἔχει. Μέχρι δὲ τοῦ β' παγκοσμίου πολέμου καὶ ἐν Η.Π. τῆς βορ. Ἀμερικῆς, τῇ χώρᾳ ἥτις ἔχει ἐκ φύσεως μεγίστην ἀφθονίαν ἀγαθῶν ἐδημιούργησε μεγάλην πενίαν καὶ δυστυχίαν εἰς εὐρυτέρους κύκλους.

τοῦ μεγάλου ἀνταγωνισμοῦ ἱδρύονται μεγάλαι ἐπιχειρήσεις, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ προσδιορίσωσιν ἐκ τῶν προτέρων τὸ μέγεθος τῆς ζητήσεως τῶν προϊόντων, ἐπειδὴ ἔχουσι μέγιστον καταναλωτικὸν κοινόν. Οὕτω γίνεται ὑ π ε ρ π α ρ α γ ω γ ὴ π ρ ο ϊ ό ν τ ω ν μ ὴ π ω λ ο υ μ έ ν ω ν κ α ὶ ἐ π έ ρ χ ε τ α ι π τ ώ χ ε υ σ ι ς μ ε γ ά λ ω ν ἐ π ι χ ε ι ρ ή σ ε ω ν κ α ὶ π ο λ λ ῶ ν κ ε φ α λ α ι ο ύ χ ω ν· οὕτω δὲ μένει ἄνευ ἐργασίας μέγας ἀριθμὸς ἀτόμων. Ἕνεκα τοῦ συστήματος τῶν μεγάλων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας διαδέχονται συχνάκις ἀλλήλας περίοδοι εὐτυχίας καὶ δυστυχίας καὶ προκαλοῦνται κ ρ ί σ ε ι ς ἀ ν ε ρ γ ί α ς· Διὰ τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐλευθερίας καὶ ἰδίᾳ τῆς βιομηχανικῆς καὶ τεχνικῆς ἀνελίξεως, ἐδημιουργήθη ἐφεδρικὴ στρατιὰ ἐξ ἀνέργων ἐργατῶν τῆς βιομηχανίας. Διὰ τῆς μεγάλης καὶ δυσαναλόγου προσφορᾶς ἐργασίας ἐπέρχεται πτῶσις τῶν ἡμερομισθίων καὶ τ α π ε ί ν ω σ ι ς τ ῆ ς κ ο ι ν ω ν ι κ ῆ ς ἀ ξ ί α ς τ ῆ ς ἐ ρ γ α σ ί α ς.

Ἡ προϊοῦσα οἰκονομικὴ ἀνέλιξις, ἡ ἀπὸ τοῦ ις' μέχρι τοῦ ιθ' αἰῶνος γενομένη μεταπήδησις πρὸς τὴν κεφαλαιοκρατίαν ἐδημιούργησε τὰς περιοδικὰς κρίσεις· ἀναπτυσσομένου δὲ τοῦ οἰκονομικοῦ βίου αἱ κρίσεις αὗται ἐπεκτείνονται εἰς διαρκῶς εὐρυτέρας περιφερείας καὶ εἰς τὴν παγκόσμιον οἰκονομίαν. (1)

Αἱ κρίσεις τῆς ἀνεργίας διαφέρουσιν ὡς πρὸς τὰ αἴτια τὰ προκαλοῦντα αὐτάς, τὴν ἔντασιν καὶ ἔκτασιν, τὴν διάρκειαν καὶ τὰ ἐπακολουθήματα αὐτῶν· ἄλλοτε ἤρχοντο βραδέως, κατεπαύοντο ταχέως καὶ περιωρίζοντο ἐντὸς περιφερειῶν τινῶν ἢ τὸ πολὺ τῶν συνόρων τοῦ πληττομένου κράτους· κατεπολεμοῦντο διὰ τῶν τοπικῶν δυνάμεων ἢ τῶν τοῦ κράτους. Σήμερον, ἕνεκα τῆς πυκνώσεως καὶ ἐντάσεως τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν συναλλαγῶν, ὁσάκις ἐκδηλωθῇ οἰκονομικὴ κρίσις εἰς τινα χώραν ἐξαπλοῦται καὶ εἰς τὰς ἄλλας μεθ' ὧν αὕτη συναλλάσσεται. Αἱ οἰκονομικαὶ δ' αὗται κρίσεις σήμερον ἔχουσι δυσμενέστερα ἀποτελέσματα, διότι πλήττουσι μέγιστον ἀριθμὸν ἐργατῶν τῶν μεγαλοπόλεων, οἵτινες δηλ. στεροῦνται στέγης καὶ ἀγροῦ, παρέχοντος μέρος τῆς ἀναγκαίας τροφῆς· τοιοῦτοι ἐργάται μόλις στερηθῶσι τῆς βιοποριστικῆς ἐργασίας πολλῷ μᾶλλον ἢ ἄλλοτε περιπίπτουσιν εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν καὶ εἰς κίνδυνον λιμοκτονίας. Ἰσχυροί, ῥωμαλέοι καὶ ὑπερήφανοι ἄνδρες στεροῦνται αὐτοί τε καὶ οἱ οἰκεῖοι αὐτῶν τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, κατέχονται ὑπὸ ἀβεβαιότητος καὶ δέους καὶ αἰτοῦσιν ἀρωγὴν καὶ περίθαλψιν. Τῷ 1932 ἐν Η. Π. β ο ρ. Ἀ μ ε ρ ι κ ῆ ς οἱ ἄνεργοι ὑπελογίζοντο εἰς 13 ἑκατομμύρια. Οἰκογένειαι ὑπερβαίνουσαι τὰς 50.000, ἀνέστιοι, περιπλανῶνται πρὸς ἀναζήτησιν ἐργασίας ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην πολιτείαν· μόλις οἰκογένειά τις κατέφθανεν εἰς πολιτείαν ἐν ᾗ ἤλπιζε νὰ ἀνεύρῃ ἐργασίαν, συνήντα ἐκεῖ προηγηθείσας ἄλλας, οὕτω δὲ τὰ ἡμερομίσθια ὑπετιμῶντο τόσῳ, ὥστε δὲν ἐπήρκουν πρὸς συντήρησιν· διό ἡ οἰκογένεια ἔπρεπε πάλιν νά μετακινηθῇ εἰς ἄλλην χώραν πρὸς ἀναζήτησιν ἐργασίας· δὲν ἔπασχε δὲ μόνον ἐξ ὑποσιτίσεως, ἀνθυγιεινῆς κατοικίας, ῥύπου ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐχθρότητος τῶν ἄλλων ἀνταπαιτητῶν τῆς ἐργασίας ἕνεκα τοῦ ὀξυτάτου ἀνταγωνισμοῦ. Τῷ 1932 ἐν Ἀγγλίᾳ οἱ ἄνεργοι ἀνῆλθον εἰς 2.757.000· 60 % τῶν ἐργατῶν τῶν ναυπηγείων καὶ παρεμφερῶν βιομηχανιῶν, 46 % τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανίας τοῦ σιδήρου καὶ χάλυβος ἦσαν ἄνεργοι (2). Ἐν Γ ε ρ μ α ν ί ᾳ

(1) Τὸ φαινόμενον τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων, περιοδικῶς καὶ κυκλικῶς παρουσιαζόμενον, ἐξητάσθη, ὡς γνωστόν, ὑπὸ τῶν οἰκονομολόγων, ὧν οἱ μὲν ἀποδίδουσιν αὐτὰς εἰς νομισματικά, οἱ δὲ εἰς καθαρῶς οἰκονομικὰ αἴτια. S i m i a n d, Le mouvement des salaires et des prix depuis la fin du XVIII siecle (τόμ. 3) Ι. Π ί ν τ ο υ, Τὰ αἴτια καὶ αἱ διακυμάνσεις τῆς ἀνεργίας ἐν Ἑλλάδι, 1934, Ι. Ζ ά ρ ρ α, Ἀνεργία καὶ ἐκ περιτροπῆς ἐργασία, 1940, Γ. Χ α λ κ ι ο π ο ύ λ ο υ, Ἡ σύγχρονος θέσις τῆς θεωρίας τῆς ἀνεργίας, 1945, W. C. M i t c h e l l, Business Cycles and Unemployment 1923, J. K e y n e s, The general Theory of Employment, Interest and Money 1936, G. H a b e r l e r Prosperity and Depression, 1941 L.A. M e t z l e r, The Theory of International Trade 1948, A. H a n s e n—R. C l e m e n c e, Readings in Business Cycles and National Income, 1953.

(2) Βλ. καὶ M a n n h e i m, Social Aspects of Crime in England between the Wars, 1940, σ. 123.

τῷ 1933 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνέργων ἀνῆλθεν εἰς 6.000.000, ἐχορηγοῦντο δ' αὐτοῖς βοηθήματα ἀνερχόμενα εἰς ἓν δισεκατομμύριον μάρκων. Τὸ $^1/_2$ τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ πάντων τῶν μεγάλων βιομηχανικῶν κέντρων ἐπλήγη ὑπὸ τῆς ἀνεργίας. Εἰς πάντα ἄνεργον ἀντιστοιχοῦσι κατὰ μέσον ὅρον τρία περίπου ἄτομα πληττόμενα καὶ δυστυχοῦντα μετ' αὐτοῦ. Ἐν Ἑλλάδι τῷ 1932 ἡ ἀνεργία ἐσημείωσε τὴν μεγαλυτέραν ἄνοδον (237.000) (1). Ἀλλ' ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώθη, διὰ τῶν νεωτέρων προόδων τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης αἱ ἀνεργίαι, μάλιστα δὲ αἱ ὀφειλόμεναι εἰς κυκλικὴν κατάπτωσιν τῆς οἰκονομίας δὲν ἔχουσιν οἵαν ὀξύτητα κατὰ τὸ παρελθὸν (1929-32).

Ἡ ἀνεργία εἶναι προσφορώτατον πεδίον πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐγκληματικότητος. (2) Ὁ ἄνεργος οὐ μόνον ὑφίσταται τὴν ἐπιτακτικὴν πίεσιν τῆς ἀμέσου οἰκονομικῆς ἀνάγκης, τὸ δὲ φάσμα τῆς πείνης καὶ τοῦ ψύχους κλονεῖ καὶ τοὺς στερεωτέρους χαρακτῆρας, ἀλλ' ἔχει καὶ ψυχικὴν κατάστασιν ἀδιόρρυθμον. Ὅταν ὁ βουλόμενος καὶ δυνάμενος νὰ ἐργασθῇ διηνεκῶς παρακωλύηται ὑπὸ δυνάμεων ἀοράτων καὶ ἀκαταγωνίστων, κτᾶται τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ δὲν ἔχει σκοπόν τινα, ἀνατρέπεται δὲ ἡ ψυχικὴ ἰσορροπία, ἀλλὰ καὶ τὰ ἠθικὰ ἐρείσματα αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἔχει ἄλλην τινὰ πνευματικὴν ἀπασχόλησιν, καθίσταται ἕρμαιον τῶν πονηρῶν αὐτοῦ σκέψεων καὶ τῶν κακῶν συμβουλῶν, ἃς δέχεται.

Ὁ διαρκῶς ἄνεργος, καταλλήλως ἐξωθούμενος, εὐχερῶς καθίσταται ἄπατρις· πλεῖσται τῶν ἐπαναστάσεων ὀφείλονται εἰς δυσηρεστημένους ἀνέργους. Οἱ νεωτέρας ἡλικίας ἄνεργοι εἶναι εὐεπίφοροι πρὸς ἐξέγερσιν· διὸ καθίστανται ἐγκληματικοί, ἀναρχικοί, ἐπαναστάται.

Εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς ἀνεργίας ἀκολουθεῖ χρόνος οἱονεὶ ἑορταστικῆς ἐλευθερίας· βαθμηδὸν ὅμως ἐπερχομένης ἀδημονίας καὶ καταθλίψεως, ἀνατρέπεται ἡ ψυχικὴ ἰσορροπία. Πολλοὶ τῶν ἀνέργων ὑφίστανται ψυχικὰς καὶ νευρικὰς διαταραχὰς ἐξ ὧν ἄγονται εἰς συνεχεῖς φιλονικείας πρὸς τοὺς οἰκείους, διακόπτουσι τὰς φιλικὰς σχέσεις, εἶναι πικρόχολοι καὶ εὐερέθιστοι. Μετὰ μακρὰν παράτασιν τῆς ἀνεργίας, καθόλου εἰπεῖν μετὰ διετίαν, ἐπέρχεται κατάστασις ψυχικῆς ἀπαθείας, ἀδιαφορίας περὶ τοῦ μέλλοντος, ἔλλειψις ἐλπίδος καὶ φόβου. Διὸ ἡ πλέον ἐπικίνδυνος περίοδος χρόνου, ἵνα ὁ ἄνεργος περιπέσῃ εἰς ἔγκλημα, εἶναι τὸ διάστημα 6-24 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀνεργίας. Πέρα τῆς διετίας, ἰδίᾳ ὁ πρεσβυτέρας ἡλικίας ἄνεργος, κατέχεται ὑπὸ συναισθήματος ἥττης καὶ ἀθύμου ἀπαθείας, καθιστώσης αὐτὸν ἀνίκανον καὶ πρὸς ἐργασίαν καὶ πρὸς τέλεσιν βαρυτέρων ἐγλημάτων (3).

Ἡ ἀνεργία συντείνει εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἐγκλημάτων καὶ ἐμμέσως· διότι εἶναι βλαπτικὴ οὐ μόνον εἰς τὴν ψυχικήν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σωματικὴν ὑγείαν τοῦ κοινοῦ· ἀναπτύσσει τὴν φυματίασιν, τὴν οἰνοπνευματίασιν, τὸν ἑταιρισμὸν καὶ τὴν ἀλητείαν. Ἡ ἐπαιτεία τῶν τέκνων καὶ ἡ ἑταίρησις ἐθεωρήθη νόμιμος ὑπὸ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι βοηθεῖ εἰς τὴν συντήρησιν τῆς οἰκογενείας.

Ποικίλοι παράγοντες καθιστῶσι τὴν ἀνεργίαν πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον ἐπαχθῆ καὶ ἐπικίνδυνον, λ.χ. ὁ χαρακτὴρ καὶ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀνέργου καὶ ἡ οἰκογενειακὴ κατάστασις αὐτοῦ, ἂν εἶναι ἄτεκνος ἢ πολύτεκνος, ἰδίᾳ δὲ ἡ σωφροσύνη ἢ οἰκοκυροσύνη τῆς συζύγου· πολλάκις ἡ θέσις τοῦ συζύγου ἐν τῇ οἰκογενείᾳ

(1) Κατὰ τὰς στατιστικὰς τῆς Γενικῆς συνομοσπονδίας τῶν ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος, αἵτινες ὅμως εἶναι ἀνεξελέγκτου ἀκριβείας. Βλ. Πίντου, Τὰ αἴτια καὶ αἱ διακυμάνσεις τῆς ἀνεργίας ἐν Ἑλλάδι, Α' Ἀθῆναι 1934, σ. 58 ἑ.

(2) Noetzel ἐν HandW. Kr. I 331 ἑ. em καὶ Roesner αὐτόθι 850 ἑ. E. Wight Bakke, The Uneployed Worker, Yale University Press—New Haven, 1940. Eli Ginzberg, The unemployed, Harper and Brothers, New York 1943. v. Hentig, Crime : Causes and Conditions, New-York—London Mc Craw—Hill 1947, σ. 208. Elliott—Merrill, Social Disorganization, New York, Harper and Brothers 1950, σ. 568 ἑ. 596 ἑ.

(3) v. Hentig ἔ.ἀ. σ. 216, 218 ἑ. Beveridge, Full Employment in a free Society 1945, σ. 242 ἑ.

ἐμειώθη πολὺ καὶ κατέστη οὗτος ἀνυπόληπτος ἕνεκα τῆς ἀνικανότητος νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν συντήρησιν τῆς οἰκογενείας· ἄλλων οἰκογενειῶν ἀντιθέτως συνεσφίγχθη ὁ δεσμὸς τῶν μελῶν, ηὐξήθη δὲ ἡ ἀγάπη καὶ ἐκτίμησις πρὸς τὴν ἑστίαν, ὡς πρὸς καταφύγιόν τι, καὶ πρὸς τὸν οἰκογενειάρχην.

Συνεχὴς καὶ μακρὰ ἀνεργία ἔχει βαρύτατα ἀποτελέσματα, ὡς ἡ ἐν Η.Π. βορ. Ἀμερικῆς ἀπὸ τοῦ 1929· ἐκεῖ μέγιστος ἀριθμὸς ἐφήβων ὑφιστάμενοι τὴν οἰκονομικὴν πίεσιν, ἐπὶ ἔτη περιεπλανῶντο ματαίως, ἀνέστιοι καὶ διανυκτερεύοντες ἐν ὑπαίθρῳ, πρὸς ἀναζήτησιν ἐργασίας ἀπὸ πολιτείας εἰς πολιτείαν. Οὕτως ἀντὶ στοργικῆς ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως ἐν τῇ οἰκογενείᾳ ὑφίσταντο τὴν ἐπίδρασιν παντοειδῶν καθαρμάτων τῆς ὁδοῦ, ἀλητῶν, ἐγκληματιῶν καὶ παιδεραστῶν δι' ὧν ἐμυήθησαν εἰς τὸν ἔκλυτον βίον καὶ τὴν διαφθοράν, διὸ καὶ πολλοὶ τούτων κατέστησαν ἀλῆται καὶ ἐγκληματίαι. Ὁμοίως χιλιάδες νεαρῶν γυναικῶν ἐκτῶντο τὸν ἐπιούσιον ἄρτον δι' ἐπαιτείας, δανείου, κλοπῆς, πορνείας ἢ ἄλλου ἐγκλήματος, κοιμιώμεναι ἐν ὑπαίθρῳ, ἀνέστιοι, ἀγνοοῦσαι τί τέξεται ἡ ἐπιοῦσα (1). Λεπτομερεῖς διερευνήσεις τῆς κυμάνσεως τῆς ἀνεργίας, τῶν αὐξήσεων καὶ μειώσεων αὐτῆς, ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὰς τῶν ἐγκλημάτων ἐν ταῖς πολιτείαις τῆς Μασαχουσέτης καὶ τῆς Νέας Ὑόρκης καταδεικνύουσιν ὅτι ἡ ἀνεργία συμβάλλει σπουδαίως εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῆς περιουσίας καὶ εἰς τὴν ἐπίτασιν τῆς ἀλητείας. Ἐκ τῶν ἐν τῇ εἱρκτῇ Sing-Sing 1098 καταδίκων τοῦ ἔτους 1929 οἱ 38 % ἦσαν ἄνευ ἐργασίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τοῦ ἐγκλήματος· 45 % τῶν κατὰ τῆς περιουσίας καὶ 25 % τῶν κατὰ τοῦ προσώπου ἐγκλημάτων ἐτελέσθησαν ὑπὸ ἀνέργων. Ἡ ἀναλογία τῶν ἀνέργων ἦτο πολὺ ὑψηλοτέρα ὡς πρὸς τοὺς καταδίκους ἢ ἐν τῷ ὅλῳ πληθυσμῷ. (2)

Ὁ ἐκ τῆς ἀνεργίας κίνδυνος εἶναι ἔτι μείζων ὡς πρὸς τὰ καταδικασθέντα πρότερον ἄτομα. Ἡ εἰς ταῦτα ἐξεύρεσις ἐργασίας εἶναι ἔτι δυσχερεστέρα, ἕνεκα τῆς προκαταλήψεως τοῦ κοινοῦ· διὸ τὸ κράτος πρέπει νὰ ὑποστηρίζῃ τὰς πρὸς προστασίαν καὶ περίθαλψιν τῶν ἐκ τῶν φυλακῶν ἀπολυομένων φιλανθρώπους ὀργανώσεις. Ἐν ὀλίγαις μόνον χώραις ἡ προστασία τῶν ἀποφυλακιζομένων ἐγένετο ὀργάνωσις κρατικὴ ἢ ἡμικρατική.

Καθόλου εἰπεῖν ἐν Η.Π. βορ. Ἀμερικῆς, ἡ αὔξησις τῆς ἀνεργίας κατὰ τὰ ἔτη 1929-1932 ἐπήνεγκεν αὔξησιν τῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῆς περιουσίας. Ἀλλὰ κατὰ τὰ ὕστερον ἔτη 1933-1934, εἰ καὶ ἐπετάθη ἢ τουλάχιστον δὲν ἐμειώθη σημαντικῶς ἡ ἀνεργία, δὲν παρετηρήθη αὔξησις τῶν ἐγκλημάτων, ἐπειδὴ ἤρξατο ἡ συνομοσπονδιακὴ περίθαλψις τῶν ἀνέργων, ἥτις ἀνεχαίτισε τὰ ἐγκλήματα καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν διατήρησιν ὑψηλοῦ ἐπιπέδου κοινωνικῆς ἠθικῆς. (3)

Ὡς παρετηρήθη ἔν τε τῇ Ἀγγλίᾳ καὶ ταῖς Η.Π. βορ. Ἀμερικῆς ἡ ἀνεργία ἄγει εἰς χαλάρωσιν τῶν δεσμῶν τοῦ γάμου ἢ διάλυσιν αὐτοῦ, τῆς συζύγου συχνάκις ἐγκαταλειπούσης τὸν ἀνίκανον πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας σύζυγον. Ὁμοίως ἄγει εἰς μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συναπτομένων γάμων, αὐξάνει δὲ τὰς αὐτοκτονίας. (4)

Ἐπὶ πᾶσιν αἱ βαρεῖαι οἰκονομικαὶ κρίσεις καταργοῦσαι τὴν εὐχέρειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν καὶ ἀποταμίευσιν, ἀναπτύσσουσι τὴν ῥοπὴν πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν καὶ τὸν θαυμασμὸν πρὸς τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν· διὸ ἐπιφέρουσιν ἠθικὴν κατάπτωσιν, ἀνυ-

(1) Elliott—Merrill ἔ.ἀ. σ. 568, 571.

(2) Report on the Causes of Crime I 257 (Emma Winslow), σ. 315 (Mary van Kleek). Elliott—Merrill ἔ.ἀ. σ. 126 Mabel Elliott σ. 355.

(3) Mabel Elliott, Crime in modern Society, New York 1952, σ. 376.

(4) Dorothy Thomas ἔ.ἀ. σ. 114. v. Hentig σ. 217 ἐ. Horst Wagenführ, Wirtschaftskunde des Versicherungswesens, 1938, σ. 227, 8.

πολυψίαν πρὸς τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς ἀρχὰς καὶ ἀξίας, τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν τέχνην· προκαλοῦσιν ἄρα μείωσιν τοῦ καθόλου πολιτισμοῦ καὶ ῥοπὴν πρὸς τὰς ῥιζοσπαστικὰς ἀρχὰς τοῦ μαρξισμοῦ, τὸν κομμουνισμόν. (1)

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω περιγραφείσης γενικωτέρας οἰκονομικῆς συγκροτήσεως τῶν συγχρόνων κρατῶν, ἰδίᾳ δὲ τῶν μεγάλων, προέρχεται ἡ ἔνδεια καὶ ἐπεκτείνεται εἰς εὐρεῖς κύκλους τοῦ λαοῦ ἡ πενία· «Pallentesque habitant morbi tristisque Senectus et metus et malesuada Fames et turpis Egestas, terribiles visu Formae, Letumque Labosque (Verg. Aeneid. VI 276-278) «καὶ αἱ ὠχραὶ κατοικοῦσι νόσοι καὶ τὸ θλιβερὸν γῆρας καὶ ὁ φόβος καὶ ὁ κακὸς σύμβουλος ἡ πεῖνα καὶ ἡ αἰσχρὰ ἀνέχεια, αἱ τρομεραὶ τὴν θέαν μορφαί, καὶ ὁ ὄλεθρος καὶ ἡ ὀδύνη».

Ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐδημιουργήθη ὁ ὅρος (pauperisme (πολυπτωχία, μέγα πλῆθος πτωχῶν), δι' οὗ δηλοῦται ἡ διαρκὴς συλλογικὴ ἔνδεια, ἡ καθιστῶσα ἀναγκαίαν τὴν παροχὴν περιθάλψεως. Τοῦ κοινωνικοῦ τούτου φαινομένου ἐμελετήθησαν τὰ αἴτια καὶ τὰ μέσα τῆς θεραπείας ὑπὸ τοῦ Γάλλου οἰκονομολόγου καὶ στατιστικοῦ Dufau (Essai sur la science de la misère sociale, Paris 1857), εἶτα δὲ ὑπὸ Ἄγγλων ἰατρῶν, οἰκονομολόγων καὶ φιλανθρώπων ἐρευνησάντων περὶ τῶν ὅρων σωματικῶν τε καὶ ψυχικῶν, τοῦ ἐπαγγέλματος κλ. τῶν ἀνδρῶν, γυναικῶν, παίδων, μάλιστα δὲ τῶν ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἐργοστασίοις ἐπὶ γλισχροτάτῳ μισθῷ. Ἡ σπουδὴ αὕτη ὠνομάσθη ἐπιστήμη τῆς πενίας, ἐν δὲ τῇ Ἰταλίᾳ ὑπὸ τοῦ Niceforo ἀνθρωπολογία τῶν πενεστέρων κοινωνικῶν τάξεων (Niceforo, pauperismo ἐν Dizionario di Criminologia II 630 ἑ.).

Ὁ Rowntree (Poverty, London) διακρίνει ἐσχάτην οἰκονομικὴν ἀθλιότητα, εἰς ἣν κατατάσσει τὰς οἰκογενείας, αἵτινες ἔχουσι σύνολον ἐσόδων καὶ μισθοῦ ἀνεπαρκὲς πρὸς διατήρησιν τῆς πρὸς ἐργασίαν σωματικῆς δυνάμεως, καὶ ἠπιωτέραν, τὴν τῶν οἰκογενειῶν, ἂν τὸ σύνολον τῶν ἐσόδων καὶ τοῦ μισθοῦ ἐξαρκεῖ πρὸς διατήρησιν τῆς πρὸς ἐργασίαν σωματικῆς δυνάμεως, ἂν πάντα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας συστηματικῶς ἀπέχουσι παντὸς περιττοῦ, πάσης ψυχαγωγίας καὶ ἀπολαύσεως ἀπαιτούσης δαπάνην καὶ ἂν μὴ συμβῇ τυχαῖόν τι ἀπαιτοῦν δαπάνην. Ἐκ τῆς ἐρεύνης τοῦ Rowntree δείκνυται ὅτι 10 % τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Λονδίνου (1900) ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἐσχάτης οἰκονομικῆς ἀθλιότητος καὶ 18 % τῆς ἠπιωτέρας οἰκονομικῆς ἀθλιότητος. Εἰς τὸ αὐτὸ πόρισμα κατέληξε καὶ ἡ σπουδὴ τοῦ Booth, Life and labour of the people in London, London, 1903 συναγαγόντος ὅτι 31 % τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Λονδίνου τῷ 1903 ἦσαν «λίαν πένητες». Ἐν Ἑλλάδι κατὰ στατιστικὴν τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπόρων ἐπὶ συνόλου 7.900.000 κατοίκων τῆς χώρας ἀνῆλθε κατὰ τὸ τρίμηνον Ἀπριλίου—Ἰουνίου 1955 εἰς 2.670.726 ἄτομα. Ἐκ τούτων οἱ ἄποροι α' κατηγορίας (εἰσόδημα κάτω τῶν 120 δραχ. μηνιαίως κατ' ἄτομον) ἀνέρχονται εἰς 1. 973.928, ἤτοι ἀποτελοῦσι τὰ 25 % τοῦ πληθυσμοῦ («Ναυτεμπορικὴ» 5-11-1955).

(1) Sauer ἔ.ἀ. σ. 246, 465. Ἡ ἐπίδρασις τῶν οἰκονομικῶν ὅρων ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν γάμων, γεννήσεων, διαζυγίων, αὐτοκτονιῶν, ἐπὶ τὴν θνησιμότητα, τὴν πορνείαν, ἐπαιτείαν, ἀλητείαν ἐμελετήθη ὑπὸ οἰκονομολόγων. Βλ. Hector Denis, La dépression économique et sociale et l' histoire des prix, Bruxelles 1895, Jean Lescure, Les crises générales et periodiques de surproduction, Paris 1910. W. Beveridge, Unemployement : A Problem of Industry, London 1912. Tugan Baronowsky, Les crises industrielles en Angleterre Paris 1913. Aftalion, Les crises périodiques de surproduction, Paris 1913. Dorothy Swaine Thomas ἔ.ἀ. 53, 81, 97, 107, 119, 127.

Καθόλου εἰπεῖν, ἡ πενία ἐπάγεται ἀνθυγιεινὴν κατοικίαν,(1) ἀνεπαρκῆ διατροφήν, σωματικὴν ἀδυναμίαν, νοσηρότητα καὶ θνῆσιν μεγάλην. Ἡ πρὸς ἐργασίαν ἱκανότης ἐλαττοῦται, τὰ δὲ τέκνα τῶν πενήτων γίνονται ἀσθενικὰ καὶ δυσμαθῆ. Οἱ δυσμενεῖς ὅροι διαβιώσεως τῶν πτωχῶν διερεθίζουσι πρὸς τὴν ἀκολασίαν, εἰς τὸ νὰ ζητήσωσι προσωρινὴν παραμυθίαν εἰς τὸν πότον, ὅστις ὅμως συνεφέλκεται ἔτι μείζονα πενίαν καὶ δυστυχίαν. Οὕτω παρακωλύεται ἡ πρόοδος τοῦ ἀτόμου καὶ παρακμάζει ἡ οἰκογένεια.

Οἱ δυσμενεῖς οὗτοι οἰκονομικοὶ ὅροι προωθοῦσιν εἰς ἐγκληματικὰς πράξεις διττῶς. Τινὲς μὲν πιέζονται πρὸς τὸ ἔγκλημα ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν πρὸς συντήρησιν ἀναγκαίων, ἐκ λιμοκτονίας, πλειότεροι δὲ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας πρὸς ἀνετωτέραν διαβίωσιν «σπεύδοντες πλουτεῖν μᾶλλον ἢ χρηστοὶ δοκεῖν εἶναι» (Ἰσοκρ. 3.50).

Τὰ δύο ἀντίθετα ἄκρα διαβιώσεως, ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἐξαθλίωσις, ἀσκοῦσιν ἐπίδρασιν ἐπὶ τὰ τελούμενα ἐγκλήματα. Τὰ ἐγκλήματα τῶν εὐπόρων καὶ πλουσίων εἶναι κατ' ἀναλογίαν πολὺ ὀλιγώτερα ἢ τὰ τῶν πτωχοτέρων· διότι ὁ πλοῦτος γίνεται ἀφορμὴ οὐχὶ ἐγκληματικότητος, ἀλλ' ἀκολασίας καὶ διαφθορᾶς· μὴ συνοδευόμενος ὑπὸ λεπτῆς ἠθικῆς καὶ γρανιτώδους ἀτομικοῦ χαρακτῆρος (2) ἄγει εἰς καταχρήσεις ἀπολαύσεων, εἰς κορεσμὸν ὁδηγοῦντα εἰς τὸν διάστροφον βίον· ὁ δὲ κόρος γεννᾷ τὴν ὕβριν, ἥτις κατὰ τὴν ὑγιᾶ κρίσιν τοῦ Πλάτωνος εἶναι ἀφορμὴ τῶν ἐγκλημάτων. Καὶ τίκτει κόρος ὕβριν ἀνδράσιν οἷς νόος οὔκ ἐστιν ἄρτιος. (3)

Αἱ δύο ἐξοχώταται τῆς ἀνθρωποτήτος διάνοιαι, ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (4), διαρρήδην ἐξῆραν ὅτι ἡ ἠθικὴ δὲν ἐπιχωριάζει εἰς τὸν κύκλον τῶν

(1) Περὶ τῶν ὅρων τῆς κατοικίας τοῦ λαοῦ ἐν Ἑλλάδι βλ. Δ. Ἀρεταίου, Ἡ λαϊκὴ κατοικία (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Δελτίου Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων 1952 σ. 3 ἑ.). Βλ. καὶ Μητσοπούλου ἐν Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ λ. κατοικία λαϊκή.

Εἰς τὸν μετριασμὸν τῶν ἐπακολουθημάτων τῆς πενίας ἱκανῶς συμβάλλει ἡ πολιτικὴ τῆς ἱδρύσεως λαϊκῶν κατοικιῶν, ἥτις ἤρξατο ἐφαρμοζομένη ἐν πολλαῖς χώραις, ἤδη μετὰ τὸν α' παγκόσμιον πόλεμον ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς αὐτῶν. Αἱ κατοικίαι αὗται, ἀποτελοῦσαι ἰδιοκτησίαν τοῦ κράτους ἢ τοῦ δήμου, εἶναι ὑγιειναὶ καὶ ἄνετοι, ἐκμισθοῦνται δ' ἀντὶ χαμηλοῦ τιμήματος προσιτοῦ εἰς ἄτομα μικροῦ εἰσοδήματος.

(2) Κατὰ Μάρκον ι' 25 «εὐκολώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν».

(3) Ἀριστοτ. Ρητορ. 1391 Α' (οἱ πλούσιοι) ὑβρισταὶ καὶ ὑπερήφανοι... διὸ φαίνεται ὠνια ἅπαντα εἶναι αὐτοῦ. Καὶ τρυφεροὶ καὶ σαλάκωνες, τρυφεροὶ μὲν διὰ τὴν τρυφὴν καὶ τὴν ἔνδειξιν τῆς εὐδαιμονίας, σαλάκωνες δὲ καὶ σόλοικοι... (διότι νομίζουσιν ὅτι πάντες θαυμάζουσι τὸν πλοῦτον αὐτῶν)... ἀνοήτου εὐδαίμονος ἦθος πλούτου ἐστί... (οἱ δὲ νεόπλουτοι πλείονα κακὰ ἔχουσι) ὥσπερ γὰρ ἀπαιδευσία πλούτου ἐστὶ τὸ νεόπλουτον εἶναι· καὶ ἀδικήματα ἀδικοῦσιν οὐ κακουργικά, ἀλλὰ τὰ μὲν ὑβριστικά, τὰ δὲ ἀκρατευτικά, οἷον εἰς αἰκίαν καὶ μοιχείαν. Πρβλ. καὶ Ἀριστοτέλ. Πολιτ. 1265 β. 11 καὶ 1295. «ἡ πενία στάσιν ἐμποιεῖ καὶ πόλεσιν καὶ κακουργίαν» γίνονται δὲ οἱ μὲν ὑπερπλούσιοι ὑβρισταὶ καὶ μεγαλοπόνηροι μᾶλλον, οἱ δὲ ὑπέρπτωχοι κακοῦργοι καὶ μικροπόνηροι· τῶν δὲ ἀδικημάτων τὰ μὲν γίνεται δι' ὕβριν, τὰ δὲ διὰ κακουργίαν· οἱ μὲν πλούσιοι γίνονται καταφρονητικοί, οἱ δὲ πένητες γίνονται φθονεροί. Πρβλ. «Ἰδοὺ ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔθετο τὸν θεὸν βοηθὸν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπήλπισεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦ πλούτου αὐτοῦ καὶ ἐδυναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι αὐτοῦ» Ψαλμοὶ ΝΑ' 9.

(4) Ὁ Πλάτων ἐξῆρεν ὅτι ὁ πλοῦτος καὶ ἡ πενία εἶναι οἱ δύο ἐχθροὶ τῆς καλῆς πολιτείας, οὓς ἐξ ἴσου πρέπει νὰ καταπολεμήσῃ ὁ νομοθέτης. Ἐν Πλάτ. Νόμ. ια' 919 Β «καὶ δὴ καὶ νῦν ἡ τούτων καὶ περὶ ταῦτα ἐστὶ πρὸς δύο μάχη, πενίαν καὶ πλοῦτον, τὸν μὲν ψυχὴν διεφθαρκότα τρυφῇ τῶν ἀνθρώπων, τὴν δὲ λύπαις προτετραμμένην εἰς ἀναισχυντίαν αὐτήν». Πρβλ. καὶ Νόμ. Ε' 736e. Καὶ κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην Πολιτικὰ 1295 Β' 29-34· «βούλεται δέ γε ἡ πόλις ἐξ ἴσων εἶναι καὶ ὁμοίων ὅτι μάλιστα, τοῦτο δ' ὑπάρχει μάλιστα τοῖς μέσοις. Ὥστ' ἀναγκαῖον ἄριστα πολιτεύεσθαι ταύτην τὴν πόλιν... καὶ σώζονται δ' ἐν ταῖς πόλεσιν οὗτοι μάλιστα τῶν πολιτῶν. Οὔτε γὰρ αὐτοὶ τῶν ἀλλοτρίων ὥσπερ οἱ πένητες ἐπιθυμοῦσιν, οὔτε τῆς τούτων ἕτεροι, καθάπερ τῆς τῶν πλουσίων οἱ πένητες ἐπιθυμοῦσιν· καὶ διὰ τὸ μὴτ' ἐπιβουλεύεσθαι μήτ' ἐπιβουλεύειν ἀκινδύνως διάγουσιν». Διὰ τοῦτο καλῶς ηὔξατο Φωκυλίδης «πολλὰ μέσοισιν ἄριστα· μέσος θέλω ἐν πόλει εἶναι».

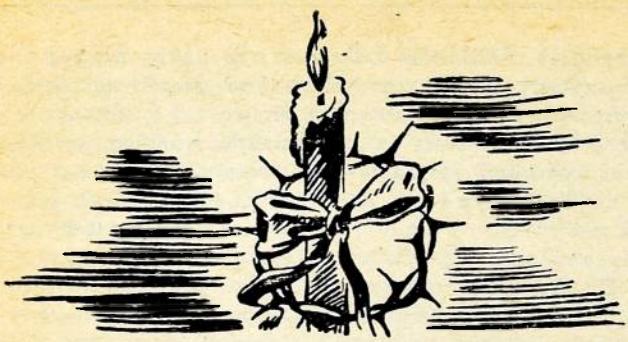
ἄγαν πλουσίων, ἢ τῶν ἄγαν πτωχῶν, ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς μέσης τάξεως τῆς κοινωνίας. Αἱ σύγχρονοι ἐγκληματολογικαὶ στατιστικαὶ πλειόνων χωρῶν κατέδειξαν ὅτι ἐπίτασιν τῶν ἐγκλημάτων προκαλεῖ καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀπορία καὶ ἡ εὐπορία διὰ τῆς ἀκολασίας. Ἡ οἰκονομικὴ ἔνδεια συντείνει εἰς τὴν ἐπίτασιν μάλιστα μὲν τῶν ἐγκλημάτων τῆς περιουσίας καὶ πορισμοῦ χρημάτων οἷον κλοπῆς, κλεπταποδοχῆς, ληστείας, λαθροθηρίας, λαθραλιείας, ὑπεξαιρέσεως, ἀπιστίας, ἀπάτης, χρεωκοπίας, ἐγκλημάτων περὶ τὸ νόμισμα (παραχαράξεως, κιβδηλείας, κυκλοφορίας παρακεχαραγμένων ἢ κιβδήλων νομισμάτων)· ἔτι δὲ πλαστογραφίας, ψευδορκίας, ψευδοῦς καταμηνύσεως, ἐκβιάσεως, ἐκθέσεως, παιδοκτονίας, ἀμβλώσεως, προαγωγείας, σωματεμπορίας, τυχηρῶν παιγνίων, αἰσχροκερδείας καὶ πολλῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῶν ἠθῶν. Ἡ οἰκονομικὴ ἔνδεια δύναται νὰ συμβάλῃ καὶ εἰς ἐγκλήματα βίας, ἰδίᾳ ἐκ μίσους ἢ πρὸς ἀπομάκρυνσιν κωλύματος ἢ ἀνταγωνισμοῦ πρὸς κέρδος, οἷον ἀνθρωποκτονίαν, σωματικὰς βλάβας, φθορὰν ξένης ἰδιοκτησίας, ἔτι δὲ τὸν ἐμπρησμὸν δυσφήμησιν καὶ συκοφαντικὴν δυσφήμησιν. Κατὰ τὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν καὶ εὐπορίαν παρατηρεῖται αὔξησις ἐγκλημάτων ὀφειλομένων ἰδίᾳ εἰς κατάχρησιν οἰνοπνεύματος ἢ προϋπόθεσιν ἐχόντων δύναμιν καὶ δραστηριότητα ἢ ἔφεσιν ἀπολαύσεως παρὰ τῷ δράστῃ, τῷ συμμετόχῳ, τῷ θύματι ἢ ἀντιπάλῳ, οἷον ἀνθρωποκτονίας, σωματικῆς βλάβης, ἐξυβρίσεως, ἀντιστάσεως, φθορᾶς ξένης ἰδιοκτησίας, ἐγκλημάτων τρυφῆς, οἷον μοιχείας, ἑκτρώσεως, ὡρισμένων εἰδῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῶν ἠθῶν, πορνείας, προαγωγείας, σωματεμπορίας, τυχηρῶν παιγνίων. (1)

Ἐν Αἰγύπτῳ, Σπάρτῃ, Ἀθήναις, Ρώμῃ, κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἐν τῇ Δύσει ἐθεσπίσθησαν νόμοι κατὰ τῆς πολυτελείας (2), ἀλλὰ παρέμειναν ἀτελεσφόρητοι. Νομικὴ ῥύθμισις τοιούτου ζητήματος εἶναι λίαν λεπτὴ καὶ ἐπικίνδυνος· διότι ἡ προσπάθεια πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων τοῦ βίου ἀναπτύσσει τὸν ἀνταγωνισμὸν καὶ τὰς ἱκανότητας τῶν ἀτόμων, ἄρα τὴν πρόοδον τῆς κοινωνίας, ἐνῷ ὁ διὰ νόμου περιορισμὸς τῶν δαπανῶν καταργεῖ τὴν ἅμιλλαν καὶ ἀναπτύσσει τὴν ἀδιαφορίαν καὶ ὀκνηρίαν. Ἡ πολυτελής, ἤτοι ὑπὲρ τὰς οἰκονομικὰς δυνάμεις διαβίωσις τοῦ ἀτόμου, ὡς καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἐξαθλίωσις φέρουσιν εἰς ἐγκλήματα· διὸ πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ κατὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει (ἑλλην. Π.Κ. ἄρθρ. 84 ἐδ. 2β, 377 καὶ ἡ κερδομανία ἄρθρ. 81, 233, 347, 349, § 3 πρβλ. ἑλβ. Π.Κ. ἄρθρ. 64, 138 καὶ ἡ κερδομανία ἄρθρ. 48 ἐδ. 1, 50, 129, 159, 219, 313). Πολυτελὴς διαβίωσις πρέπει νὰ κριθῇ ὡς ἐπιβαρυντικὴ αἰτία· ὁ ἔνοχος τοῦ ἐγκλήματος, ὅστις ἔζη πολυτελῶς, πρέπει νὰ τιμωρῆται αὐστηρότερον, διότι χλιδή, ὑπεροψία καὶ ὕβρις καθιστῶσι τὴν εὐθύνην μείζονα. Ἀντιθέτως ἡ πενία, ἡ οἰκονομικὴ ἐξαθλίωσις, ἡ συνεπαγομένη ἀπογοήτευσιν καὶ ἀπελπισμόν, εἶναι ἐλαφρυντικαὶ αἰτίαι. Πᾶσα ὅμως πενία ὡς π.χ. ἡ οἰκειοθελὴς τοῦ ἀσκητοῦ, δὲν εἶναι δυστυχία, οὐδ' εἶναι ἐλαφρυντικὴ αἰτία (3) ἡ ἑκουσία φαυλότης, ἥτις ἀγαγοῦσα εἰς ἐγκλήματα ἐπήνεγκε καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἐξαθλίωσιν. Ὁ ποινικὸς δικαστὴς πρέπει νὰ κρίνῃ ὡς ἐλαφρυντικὸν στοιχεῖον τὴν οἰκονομικὴν ἐξαθλίωσιν, ἥτις δὲν προῆλθεν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ

(1) Βλ. καὶ Sauer ἔ.ἀ. σ. 194, 454 ἑ. Ὁ di Verce ἔ.ἀ. 138, 202, 257, καθορίζει τὰ τῶν ἐγκλημάτων, ἅτινα ἐξαρτῶνται μεγάλως, μετρίως, ὀλίγον ἢ οὐδόλως ἐκ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν τελούντων ταῦτα ἐν Ἰταλίᾳ (1873—1890), Μεγάλῃ Βρεττανίᾳ (1840—1890), Νέᾳ Νοτίῳ Οὐαλίᾳ (1882—1891). Πρβλ. καὶ Dorothy Swaine Thomas ἔ.ἀ. σ. 135 ἑ.

(2) Περὶ τῆς καταδιώξεως τῆς πολυτελείας ἐν Σπάρτῃ βλ. Πλούταρχον, Λυκοῦργος 8 ἑ., Ξενοφ. Λακεδ. Πολιτεία 7, 5 καὶ Ν. Σταθάκην, Ἡ πολυτέλεια ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ δικαίου, «Νέοι Δρόμοι» Ζ', 1944 Ἰαν. Φεβρ. σ. 11 ἑξ. Βλ. Pöhlmann ἔ.ἀ. Α' 118, 122, 152, 228 ἑ. Β' 187, 202 ἑ.

(3) Οὕτως ἑρμηνευτέον ἑλλην. Π.Κ. ἄρθρ. 84 § 2β ὡθήθη εἰς τὸ ἔγκλημα ἐκ μεγάλης ἐνδείας. πρβλ. § 2α προηγούμενον ἔντιμον βίον. Ἀλλ' ἐν ἄρθρ. 377 § 1 ἑρμηνευτέον τὴν ἀνάγκην εἴτε ἀνυπαίτιον εἴτε ὑπαίτιον, necessitas non habet legem.

Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ 1931

Ὑπὸ τοῦ Κυπρίου ἐξορίστου
κ. **ΘΕΟΔ. ΚΑΛΟΚΑΣΙΔΗ**

Ἡ ἐπανάστασις τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1931 ἦτο μία αὐθόρμητος ἔκρηξις ἀγανακτήσεως τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ κατὰ τῶν ἄγγλων δυναστῶν ἔναντι ἀφ' ἑνὸς τῆς περιφρονήσεως, τὴν ὁποίαν οὗτοι ἐδείκνυον πρὸς τοὺς ἐθνικούς των πόθους καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὴν ἐν γένει κακοδιοίκησιν τοῦ Storrs. Πολὺ πρὶν ἐκδηλωθῇ τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα ἡ ἀγανάκτησις τοῦ λαοῦ εἶχε τόσον ἀποκορυφωθῇ, ὥστε μερὶς τοῦ τύπου ἀπηχοῦσα τὴν ἀπελπισίαν καὶ τὴν ὀργὴν αὐτοῦ, διότι οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ δὲν προέβαινον εἰς ἐντονώτερα παρὰ τῇ ἀγγλικῇ κυβερνήσει διαβήματα, ἠξίουν τὴν παραίτησιν ἐκ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων τοῦ Νομοθετικοῦ καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, τὸν ὁποῖον κατηγόρουν δι' ἀβουλίαν καὶ ἀδράνειαν. Συγκεκριμένως ἡ ἐφημερὶς «Λαϊκὴ Δύναμις» ὄργανον τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, τοῦ ὁποίου ἡγέτης ἦτο ὁ βουλευτὴς Γεώργιος Χατζηπαύλου ἐδημοσίευσε κύρια ἄρθρα τοῦ γράφοντος καὶ τοῦ κ. Πολυκάρπου Ἰωαννίδη (ἀμφοτέρων ἐξορίστων, τοῦ μὲν πρώτου τὸ 1931 τοῦ δὲ δευτέρου τὸ 1956) μὲ τίτλους «Παραιτηθεῖτε κ.κ. βουλευταὶ»—«Παραιτηθεῖτε Μακαριώτατε».

Μέσα εἰς μίαν τοιαύτην ἀτμόσφαιραν ἤρχισε παντοῦ ν' ἀκούεται «θέλομεν ἔργα καὶ ὄχι λόγια». Ὁ λαὸς ἐβαρύνθη καὶ ἐκουράσθη ἀκούων συνεχῶς ἀνεκπληρώτους ὑποσχέσεις ἐκ μέρους τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως καὶ ἀπήτει διακοπὴν τῆς συνεργασίας τῶν ἀντιπροσώπων του μετ' αὐτῆς.

Ἐφόσον καὶ τὰ στοιχειωδέστερα τῶν δικαιωμάτων του δὲν ἦσαν πλέον σεβαστὰ καὶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὸ βάρος τῆς δουλείας καθίστατο ἐπαχθέστερον δὲν ἐπιθύμει νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἄγγλων κατακτητῶν.

Δύο μορφαὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου οἱ Μητροπολῖται Κιτίου Νικόδημος Μυλωνᾶς καὶ Κυρηνείας Μακάριος Μυριανθεὺς συνεκέντρωνον ὁλοκληρωτικὴν τὴν βαθεῖαν ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην τοῦ Λαοῦ. Ὁ μὲν Κιτίου Νικόδημος ἦτο καὶ βουλευτὴς Λευκάρων διεκρίνετο δὲ διὰ τὴν εὐγλωττίαν του τὴν διπλωματικὴν περίνοιαν καὶ τὴν γνῶσιν ὅλων τῶν κυπριακῶν προβλημάτων. Ὁ δὲ Κυρηνείας Μακάριος ἤσκει μεγάλην ἐπιρροὴν λόγῳ τῆς κατὰ τοὺς πολέμους 1912—13 συμμετοχῆς του καὶ τῆς

ἀτόμου· ἀνυπαίτιος πενία εἶναι ἡ μὴ ὀφειλομένη εἰς βίον ἐπιπόλαιον, σπάταλον, φυγόπονον ἢ ἐγκληματικόν, ἀλλ' εἰς ἀναπηρίαν ἢ νόσον σωματικὴν ἢ ψυχικὴν ἢ ἀλλοτρίαν εὐθύνην οἷον ἀδικαιολόγητον ἀπόλυσιν ἐκ τῆς ἐργασίας, οἰκονομικὴν κρίσιν καὶ ἀκουσίαν ἀνεργίαν· νὰ ληφθῇ δὲ ὡς ἐλαφρυντικὸν στοιχεῖον οὐ μόνον ὅταν τελῶνται ἐγκλήματα κατὰ τῆς περιουσίας, ἀλλὰ καὶ ἄλλα, π.χ. κατὰ τῶν ἠθῶν (δυσμενεῖς ὅροι τῆς κατοικίας, ἀδυναμία ἐξευρέσεως ἄλλης εὐκαιρίας πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ ὁρμεμφύτου), ἐπαιτεία, ἀλητεία καὶ ἐγκλήματα κατὰ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος καὶ κατὰ τῆς ζωῆς, ἀναιρέσεις καὶ φόνοι. Τὰ αἰσθήματα τῆς περιφρονήσεως καὶ τοῦ μίσους προκαλοῦσι, καὶ περιφρόνησιν πρὸς τὴν ἰδίαν καὶ τὴν ἀλλοτρίαν ζωὴν καὶ μειοῦσι τὸν φόβον πρὸς τὰ βαρύτατα τῶν ἐγκλημάτων. (1) (Συνεχίζεται)

(1) Βλ. Elster, Luxus und Elend ἐν HandW. Kr. τ. II σ. 151.

καθόλου μετέπειτα ἐθνικῆς του δράσεως καὶ διεκρίνετο διὰ τὸ θάρρος τῆς γνώμης του καὶ τὴν μαχητικότητά του. Οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες εἰς τὴν κρίσιμον ἐκείνην περίοδον ἦσαν πραγματικὴ παρηγορία καὶ ἐλπὶς τοῦ λαοῦ διὰ τὸ μέλλον.

Κι' ἐνῷ οἱ βουλευταὶ συνεζήτουν τὸ σκόπιμον ἢ μὴ τῆς παραιτήσεώς των, ὁ Μητροπολίτης Κιτίου ὑπείκων εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ποιμνίου του καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ ὑπέβαλε τὴν 17ην Ὀκτωβρίου 1931 τὴν παραίτησίν του πρὸς τὸν Κυβερνήτην διὰ θαραλλέου ἐγγράφου μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἀνέπτυσσε μὲ εἰλικρίνειαν καὶ τόλμην τοὺς λόγους τῆς τοιαύτης παραιτήσεως. Καὶ ἔγραφε μεταξὺ τῶν ἄλλων:

«Ἔχει πράγματι, ἐξοχώτατε, καὶ ἡ χριστιανικωτέρα ὑπομονὴ τὰ ὅριά της. » ὑπεμείναμεν ἐπὶ 53 ὁλόκληρα ἔτη μίαν διοίκησιν ἀλλοφύλων, ξένων πρὸς τὰ αἰσθή- » ματα καὶ τὰ στοιχειωδέστερα ἡμῶν δικαιώματα καὶ ἀδιαφοροῦσαν πρὸς τὰς » ἀνάγκας τῆς ἀτυχοῦς αὐτῆς Νήσου μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ ὑπερενίκων » τὰς μικροσυμφεροντολογικὰς ἀποικιακὰς ἀπόψεις, τὰ φιλελεύθερα αἰσθήματα τῆς » παλαιᾶς Ἀγγλίας... Δὲν παρελείψαμεν κατὰ τὴν ζοφερὰν αὐτὴν πεντηκονταετίαν » οὐδεμίαν εὐκαιρίαν νὰ διακηρύξωμεν τὸν ἱερὸν πόθον ὅπως ἑνωθῶμεν μετὰ τῆς » μητρὸς Ἑλλάδος, πόθον τοῦ ὁποίου πρώτη ἡ Ἀγγλία ἀνεγνώρισε τὸ δίκαιον καὶ » τὴν ἱερότητα ὅταν κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1915 προσέφερε τὴν Κύπρον εἰς τὴν τότε » Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν... Κατὰ ἑκατον- » τάδας μετρῶνται τὰ ἑνωτικὰ ψηφίσματα » καὶ ὑπομνήματα. Ἔχομεν τέλος ἢ μᾶλλον » προεκαλέσαμεν δὶς τὴν εὐκαιρίαν κατὰ » τὸ 1907 τὸ πρῶτον καὶ πρὸ ἔτους τὸ δεύ- » τερον νὰ ὑποδεχθῶμεν μὲ τὴν Ἑλληνικὴν » κυανόλευκον καὶ μὲ μίαν φωνὴν «Ζήτω ἡ » Ἕνωσις» δύο μέλη τῆς Ἀγγλικῆς Κυ- » βερνήσεως ἐλθόντα πρὸς ἐπιτόπιον ἐξέ- » τασιν τοῦ Κυπριακοῦ ζητήματος. Ἀλλοί- » μονον! ἀντὶ νὰ συγκινηθῆτε πρὸ τοῦ ὡ- » ραίου αὐτοῦ θεάματος λαοῦ μικροῦ καὶ » πτωχοῦ ἀλλ' ὑπερηφάνου ἐν τῇ ἐπιδιώξει » τῆς ἐλευθερίας, ἐπράξατε καὶ πράττετε » πᾶν ὅ,τι δυνατὸν νὰ μᾶς ἀποδείξετε ὅτι ἠπα- » τήθημεν οἰκτρότατα βασισθέντες ἐπὶ τῶν » φιλελευθέρων αἰσθημάτων σας. Σεμνύνε- » σθε ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν βασιλεύει ἡ » Ἐλευθερία καὶ τὸ δίκαιον, ἀλλ' εἰς τὴν Κύ- » προν θέλετε νὰ ἐξακολουθήσουν κυβερ- » νῶσαι, ἡ τυραννία καὶ ἡ ἀδικία. Καὶ ἰδοὺ ἡ » ἐπίσκεψις τοῦ Δρος Drummont Shiels, » ἐπίσκεψις τὴν ὁποίαν ἐν τῇ ἀφελείᾳ ἡμῶν » ἠθελήσαμεν νὰ παρομοιάσωμεν πρὸς μίαν » ἀπὸ τὰς εὐγενεστέρας σελίδας τῆς ἀγγλι- » κῆς ἱστορίας τὴν ἔρευναν τοῦ ἀειμνήστου » Γλάδστωνος εἰς τὴν Ἑπτάνησον ὀλίγον χρόνον, πρὸ τῆς παραχωρήσεως αὐτῆς εἰς » τὴν Ἑλλάδα, καταλήγει εἰς τὴν ἐπιβολὴν νέων αὐθαιρεσιῶν καὶ εἰς τὴν διασπά- » θισιν τοῦ πτωχοῦ περισσεύματος τῆς πτωχῆς Κύπρου εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Με- » γάλης Ἀγγλίας.

Ὁ κ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ
Ἀρχηγὸς τῆς Ἐθνικῆς Ἐξεγέρσεως

«Πρὸ τῆς καταστάσεως αὐτῆς, τὸ καθῆκον μου ὡς Θρησκευτικοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ » ὑποδούλου Κυπριακοῦ Λαοῦ ἐκφεύγει πλέον τῶν στενῶν ὁρίων τοῦ ψευδοκοινο- » βουλευτικοῦ κατασκευάσματος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ ἔννομος ἀντίδρασις τῶν λαϊ- » κῶν ἀντιπροσώπων καταπνίγεται ὑπὸ τῆς νόθου πλειοψηφίας καὶ τῶν τυραννικῶν

» Βασιλ. Διαταγμάτων τοῦ Λονδίνου. Ὡς βουλευτὴς ὡρκίσθην κατ' ἀνάγκην πίστιν
» πρὸς τὸν Βασιλέα Γεώργιον· ὡς ἱεράρχης καὶ ἐθνικὸς ἡγέτης εἶμαι σήμερον ὑπο-
» χρεωμένος νὰ συστήσω εἰς τοὺς βία Κυπρίους ὑπηκόους του τὴν ἀνυπακοὴν τὴν
» ὑπαγορευομένην ὑπὸ τῶν πληττομένων ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων μας. Θὰ εἶναι κα-
» θῆκόν μου ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ ἐξέρχωμαι παντοῦ καὶ νὰ καλῶ τοὺς συμ-
» πατριώτας μου εἰς τὴν ἔννομον ἀντίστασιν κατ' ἀρχῶν παρανόμων καὶ νόμων
» ἀνόμων. Ἦλθε πλέον ἡ ὥρα νὰ δείξωμεν εἰς τοὺς ξένους δυνάστας, ὅτι ἐὰν ἡμεῖς
» ἠπατήθημεν ὡς πρὸς τὰ φιλελεύθερα αἰσθήματά των καὶ αὐτοὶ ὅμως δὲν εἶναι
» ὀλιγώτερον ἠπατημένοι ἐὰν μᾶς θεωροῦν λαὸν τόσον φαῦλον καὶ ἐξουθενωμένον,
» ὥστε νὰ πτοῆται πρὸ τῆς βίας καὶ τῆς αὐθαιρεσίας».

Καὶ συνεχίζων ὁ ὑπέροχος ἱεράρχης, γράφει εἰς τὸν Κυβερνήτην :

«Εἰς τὸν αἰῶνα αὐτόν, ἐξοχώτατε, οὐδεὶς λαὸς μένει δοῦλος ὅταν πραγμα-
» τικῶς θέλῃ τὴν ἐλευθερίαν του καὶ ἀποφασίζῃ νὰ τὴν ἀποκτήσῃ. Ἡμεῖς οἱ Ἕλ-
» ληνες κάτοικοι τῆς διὰ μέσου τριῶν χιλιετηρίδων Ἑλληνικῆς νήσου, ἀποτελοῦντες
» τὰ 5/6 τοῦ πληθυσμοῦ της καὶ πεποιθότες, ὅτι οἱ μουσουλμάνοι συγκάτοικοι ἡ-
» μῶν, μεθ' ὧν τόσον ἁρμονικῶς συμβιοῦμεν, διαφωτιζόμενοι, θὰ προτιμήσουν ἀνεν-
» δοιάστως τῆς σημερινῆς των κακοδαιμονίας, τὴν ἰσονομίαν καὶ εὐημερίαν, ἃς ὑπὸ
» φιλελεύθερον Ἑλληνικὸν καθεστὼς θὰ ἀπολαύσωσι, κηρύσσομεν τὴν Ἕνωσιν τῆς
» Κύπρου μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος καὶ δηλοῦμεν ὅτι θὰ πράξωμεν πᾶν τὸ ἀνθρω-
» πίνως δυνατόν, ὅπως πραγματοποιηθῇ τὸ ταχύτερον ἡ ἀπόφασις αὐτή, μὲ τὴν
» βεβαιότητα ὅτι ὁ Θεὸς τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἠθικῆς θὰ βοηθήσῃ τὸν ἀγῶνα
» αὐτὸν τοῦ Δικαίου κατὰ τῆς χυδαίας βίας».

Εἰς προκήρυξίν του ὁ Μητροπολίτης Κιτίου μετὰ δύο ἡμέρας ἤτοι τὴν 19ην
Ὀκτ. πρὸς τὸν Κυπριακὸν Λαὸν διανεμηθεῖσαν αἰφνιδίως καὶ μυστικῷ τῷ τρόπῳ εἰς
τὰς ἐκκλησίας ἐδημοσίευε ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς πρὸς τὸν Κυβερνήτην παραι-
τήσεώς του καὶ ἀπευθυνόμενος ἐν συνεχείᾳ πρὸς τοὺς συμπατριώτας του ἔγραφε :

«Ἕλληνες ἀδελφοί,

«Πενῆντα καὶ τρία χρόνια ἀγγλικῆς κατοχῆς, ἔπεισαν ὅλους καὶ διεπιστώθη
» περιτράνως :

«α) Ὅτι δοῦλοι λαοὶ δὲν ἐλευθεροῦνται μὲ τὰς ἱκεσίας καὶ τὰς παρακλήσεις
» καὶ τὰς ἐκκλήσεις πρὸς τὰ αἰσθήματα τῶν τυράννων.

«β) Ὅτι ἡ ἀπάντησις τῶν τελευταίων εἶναι ἡ περιφρόνησις πρὸς τοὺς ἱκε-
» τεύοντας εὐτελεῖς δούλους καὶ ἡ ἀποθράσυνσίς των.

«γ) Ὅτι μόνη σωτηρία μας ἀπὸ πάσης ἀπόψεως εἶναι ἡ ἐθνικὴ ἀπολύτρωσις
» καὶ ὅτι οἱ ξένοι εἶναι ἐδῶ διὰ νὰ θεραπεύουν τὰ γενικὰ καὶ εἰδικὰ συμφέροντά των
» μὲ κατάντημα βέβαια τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικήν μας ἐξαθλίωσιν.

«Διὰ ταῦτα μὲ τὸ βλέμμα ὑψωμένον σταθερῶς πρὸς τὸν φωτεινὸν ἀστέρα τῆς
» Νέας Βηθλεέμ, τοῦ Ἐθνικοῦ Σωτηρίου, ἕνα δρόμον ἔχομεν καὶ μόνον νὰ βαδίσω-
» σωμεν, τὸν δρόμον πού εἶναι στενὸς καὶ τεθλασμένος μέν, ἀλλ' ὁδηγεῖ πρὸς τὴν
» Σωτηρίαν. Νὰ ὑψώσωμεν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας τὴν σημαίαν τῆς Ἐπαναστάσεως
» καὶ μέσα στοὺς καμίνους τῶν συνεχῶν προσπαθειῶν συσπειρωμένοι γύρω της,
» ὁμονοοῦντες καὶ λησμονοῦντες τὰς διχονοίας, μὲ πᾶσαν θυσίαν καὶ μὲ πᾶν μέσον
» νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν ἐθνικήν μας λύτρωσιν διὰ τῆς μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος
» ἑνώσεώς μας»...

Περαιτέρω εἰς ἄλλο σημεῖον τῆς ἐμπνευσμένης προκηρύξεώς του γράφει :

«Πειθαρχήσωμεν πρὸς τὴν φωνὴν αὐτὴν πού εἶναι ἡ φωνὴ τῆς Πατρίδος,
» εἶναι ἡ φωνὴ πού ἀνεβαίνει ἀπὸ τοὺς τάφους ἐκείνων, ὅσοι ἐπὶ αἰῶνες ἔσπειραν τὰ
» ὀστᾶ των εἰς τοὺς κόλπους τῆς Κυπριακῆς γῆς χωρὶς ἡ πραγμάτωσις τῶν πόθων
» καὶ τῶν ὀνείρων, διὰ μίαν ἐθνικὴν λύτρωσιν, νὰ γλυκάνῃ τὰς ἀθλίας ἡμέρας τῆς
» πολυστενάκτου ζωῆς των. Πολῖται ψυχικῶς τῆς ἐλευθέρας Ἑλληνικῆς Πατρίδος,
» προδίδομεν ἐκείνους, πειθαρχοῦντες πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὰ προστάγματα τοῦ

» ξένου δυνάστου, πρὸς τὸν ὁποῖον καὶ πρὸς τοὺς ἀνόμους νόμους του, οὐδεμίαν ὑπα-
» κοὴν χρεωστοῦμεν. Ἀντιτάξωμεν λοιπὸν ἀνυπακοὴν πρὸς τὰς ἀδίκους καὶ αὐθαι-
» ρέτους θελήσεις του καὶ καταβάλωμεν κάθε προσπάθειαν διὰ νὰ λείψῃ ἀπὸ τὸν
» τόπον μας, πρὸς ἐξαγνισμόν του, τὸ ἄγος καὶ τὸ ὄνειδος τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτι-
» σμοῦ ποὺ λέγεται Ἀγγλικὴ κατοχὴ καὶ Διοίκησις τῆς Κύπρου...».

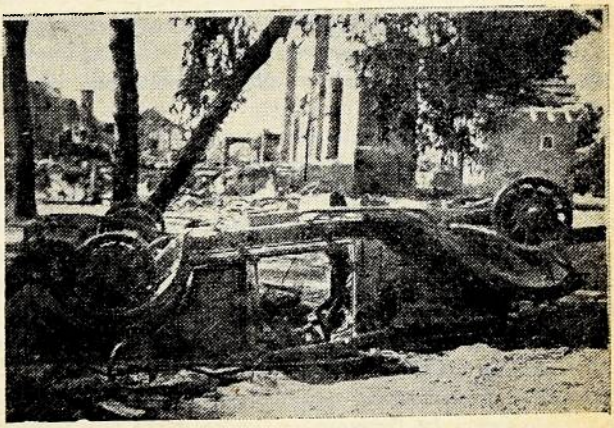
Ἀπευθυνόμενος εἶτα πρὸς τοὺς νέους γράφει :

«Ἐμπρὸς ὅλοι, καὶ μάλιστα οἱ νέοι, ἂς γίνουν ἡ πρωτοπορεία τοῦ ἀγῶνος.
» Ἂς δείξουν ὅτι δὲν εἶναι μόνον νέοι στὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ἔχουσι νεά-
» ζουσαν καὶ ὁρμῶσαν πρὸς τὰς σκληρὰς ἐπιδιώξεις καὶ τοὺς τραχεῖς γῶνας διὰ μίαν
» ἐλευθέραν πατρίδα, διὰ μίαν εὐτυχῆ αὔριον, ἡ ὁποία τοὺς ἀνήκει περισσότερον ἢ
» εἰς ἡμᾶς». Καὶ τελειώνει :

«Ἐμπρὸς καὶ ὁ Θεὸς ποὺ δὲν ἔπλασε τοὺς λαούς του καὶ τὰ πλάσματά του
» νὰ εἶναι δοῦλοι τῶν ἄλλων λαῶν, εἶναι μαζί μας».

Ἡ ἀπήχησις ἐκ τῆς παραιτήσεως τοῦ Κιτίου ὑπῆρξε τεραστία. Ὁ Κυπριακὸς λαὸς ἠσθάνθη ἀνακούφισιν καὶ ὑψίστην ἱκανοποίησιν διότι ἐφάνη εἰς τὸν Κυπριακὸν ὁρίζοντα ἕνας ἐμπνευσμένος ἀρχηγὸς ἀποφασισμένος νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀγῶνος διὰ πραγματικὴν δρᾶσιν. Παντοῦ τῆς Κύπρου ἔπνεε πλέον ἐπαναστατικὸς ἄνεμος καὶ εἰς τὰ πρόσωπα ὅλων ἦτο κατάδηλος ἡ ἀπόφασις ὄχι μόνον τῆς παθητικῆς ἀντιστάσεως ἀλλὰ καὶ τῆς μαχητικῆς δραστηριότητος.

Οἱ βουλευταὶ κατελήφθησαν ἐξ ἀπροόπτου καὶ ἀρχικῶς ἐπεζήτησαν ν' ἀντιδράσουν καὶ εἰς ἔκτακτον σύσκεψίν των ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ἀπεφάσισαν τὴν ἔκδοσιν προκηρύξεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἔγραφον ὅτι θὰ παραμείνουν μαχηταὶ ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τοῦ ἀγῶνος μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι ἡ παραίτησις θὰ ἦτο ἄρνησις καὶ ὄχι συμβολὴ εἰς τὸν ἀγῶνα, ἐνῷ τάχα ὁ Λαὸς θὰ ἐστερεῖτο τῶν φυσικῶν ὑπερασπιστῶν του. Ἀλλὰ ἡ προκήρυξίς των ἐκείνη ἐγένετο δεκτὴ μὲ καταφανῆ ἀποδοκιμασίαν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἐκδηλωθεῖσαν δι' ἐντόνων διαμαρτυριῶν ποικιλοτρόπως. Ἄπειρα πλήθη νέων τὴν 21ην Ὀκτ. ἤρχισαν συγκεντρούμενα εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Λευκωσίας καὶ πλησίον τῆς Ἐμπορικῆς Λέσχης ὅπου ἡ ἐπαναστατικὴ διάθεσις τοῦ λαοῦ κατεφάνη ἀσυγκράτητος. Ὅλοι ἐφώναζον «νὰ παραιτηθοῦν οἱ βουλευταί». Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ζωηρότεροι τῶν πολιτῶν ἤρχισαν νὰ κρούουν τοὺς κώδωνας τῶν ἐκκλησιῶν ὅλων τῶν ἐνοριῶν τῆς Λευκωσίας, σύνθημα, τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσε πραγματικὸν λαϊκὸν συναγερμόν. Ἡ Ἐμπορικὴ Λέσχη εἰς τὸ κέντρον τῆς Λευκωσίας κατεκλύσθη ἀπὸ ἐνθουσιῶντα πλήθη ἀξιοῦνται τὴν παραίτησιν τῶν βουλευτῶν καὶ διακοπὴν τῶν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως σχέσεων. Πρὸ τῆς λαϊκῆς αὐτῆς ἐντόνου ἀπαιτήσεως ἐγνώσθη ὅτι οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ παρῃτήθησαν καί τινες τούτων προσῆλθον εἰς τὴν συγκέντρωσιν διὰ νὰ τὸ ἀναγγείλουν εἰς τὸν λαόν. Μὲ πρόχειρον βῆμα τὸ σφαιριστήριον τῆς λέσχης ὡμίλησαν πρὸς τὸν λαόν. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦτο ἀφαντάστως ἠλεκτρισμένη εἰς τὴν ἀσφυκτικῶς πεπληρωμένην ὑπὸ τοῦ πλήθους λέσχην καὶ εἰς τὰς γύρω ὁδούς. Μετὰ τὴν ὁμιλίαν τῶν βουλευτῶν Χατζηπαύλου καὶ Θεοδότου, οἱ ὁποῖοι ὑπέμνησαν

Τὸ Κυβερνεῖον Κύπρου μετὰ τὸν ἐμπρησμόν.

εἰς τοὺς συγκεντρωμένους ὅτι ὁ Κυβερνήτης Σὲρ Ronald Storrs ἐπρόκειτο τὴν ἑπομένην νὰ μεταβῇ εἰς Λονδῖνον διὰ συνεννοήσεις μὲ τὴν Κυβέρνησίν του διὰ τὴν ἐν Κύπρῳ κατάστασιν, ἤρχισε τὸ πλῆθος νὰ φωνάζῃ αὐθορμήτως «πρὸς τὸ Κυβερνεῖον» «πρὸς τὸ Κυβερνεῖον». Τότε ἠγέρθη καὶ ὡμίλησεν ὁ ἱεροκῆρυξ τῆς Φανερωμένης οἰκονόμος Διονύσιος Κυκκώτης, ὁ ὁποῖος δι' ἐνθουσιώδους ὁμιλίας εἶπε μεταξὺ τῶν ἄλλων τὰ ἑξῆς συγκινητικὰ λόγια :

«Ὑψώνων τὸ ράσον μου ὡς σημαίαν κηρύττω τὴν ἐπανάστασιν καὶ τὴν Ἕ-» νωσιν τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος». Εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγραφοῦν αἱ στιγμαὶ ἐκεῖναι. Ὑψώθη μία Ἑλληνικὴ σημαία καὶ ἐδόθη ὁ ὅρκος πίστεως εἰς τὸν ὑπὲρ ὅλων ἀγῶνα. Ὅλοι μὲ μιὰ φωνὴ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Διονύσιον Κυκκώτην ὁρατοῦντα τὴν σημαίαν καὶ τοὺς βουλευτὰς Χατζηπαύλου καὶ Θεοδότου ἤρχισαν ὁδεύοντες διὰ τῆς κεντρικῆς λεωφόρου Λήδρας πρὸς τὸ Κυβερνεῖον. Ἦτο περίπου ἡ 7 ἑσπερινὴ ὥρα. Οἱ διαδηλωταὶ διερχόμενοι πρὸ τῆς ἀποθήκης τοῦ Δασονομείου ἀνήρπασαν τοὺς ἐκεῖ σωροὺς τῶν ξύλων, ἐνῷ ἄλλοι ὡπλίζοντο μὲ λίθους. Ἐπλησίαζον πρὸς τὸ Κυβερνεῖον. Ἐκεῖ συνήντησαν ἔφιππον φρουράν, τὴν ὁποίαν ἐξουδετέρωσαν καὶ ἐπὶ τῶν πετρίνων κιόνων τῆς εἰσόδου ὑψώθη ὑπὸ ἑνὸς τῶν διαδηλωτῶν ἡ Ἑλληνικὴ σημαία. Ἄνευ πλέον δυσκολίας τὸ πλῆθος ἔφθασε πρὸ τῆς κατοικίας τοῦ Κυβερνήτου. Ἐκεῖ ἀφώπλισαν τοὺς ὀλίγους ἀστυνομικοὺς καὶ ἤρχισαν νὰ πλήττουν διὰ ξύλων καὶ τῶν κοντῶν τῶν σημαιῶν τὴν θύραν τῆς κεντρικῆς εἰσόδου. Ἐγένοντο προσπάθειαι κατευνασμοῦ τῶν πνευμάτων ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος. Ματαίως οἱ βουλευταὶ Χατζηπαύλου, Θεοδότου, Φειδίας Κυριακίδης καὶ ὁ Διον. Κυκκώτης ἐκάλουν τοὺς συγκεντρωμένους διαδηλωτὰς νὰ ἀποσυρθοῦν διὰ νὰ κατορθωθῇ ὥστε ὀλιγομελὴς ἀντιπροσωπεία νὰ ἰδῇ τὸν Κυβερνήτην.

Δὲν παρῆλθε πολλὴ ὥρα καὶ ἤρχιζε ἄγριος λιθοβολισμὸς τοῦ Κυβερνείου, ἐνῷ αὐτοκίνητα ἐπισήμων πρὸ τῆς εἰσόδου ἐπυρπολοῦντο καὶ ἐτίθετο πῦρ εἰς τὸ κτίριον.

Μερικοὶ τολμηροὶ διαδηλωταὶ εἶχον παραβιάσει τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ ἐσωτερικὰ διαμερίσματα τοῦ Κυβερνείου ἀναζητοῦντες τὸν Στόρς, ὁ ὁποῖος ὅμως εἶχε διαφύγει δι' ὀπισθίας θύρας.

Καθ' ὃν χρόνον συνέβαινον αἱ σκηναὶ αὐταὶ ἐκλήθη ἀστυνομικὴ ἐνίσχυσις καὶ ὅταν τὸ πλῆθος ἤρχισε νὰ διαλύεται, δεδομένου ὅτι παρεδόθη εἰς τὰς φλόγας τὸ συμβολίζον τὴν ξένην κυριαρχίαν κυβερνητικὸν μέγαρον, ἐβλήθη ἀνάνδρως εἰς τὰ νῶτα μὲ ἀποτέλεσμα τὸν βαρὺν τραυματισμὸν τοῦ 17ετοῦς Ὀνουφρίου Κληρίδη ὅστις καὶ ὑπέκυψε τὴν ἑπομένην εἰς τὸ Νοσοκομεῖον καὶ τὴν τραυματισμὸν 14 ἄλλων ἐκ τῶν διαδηλωτῶν.

Τραυματίαι :

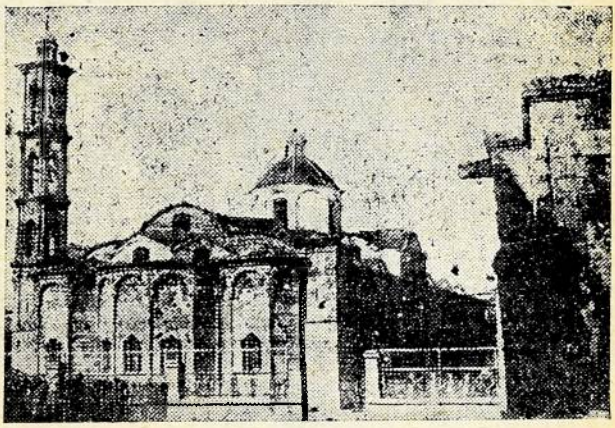
1) Μιχαὴλ Χριστοφῆς ἐξ Ἰδαλίου. Τραῦμα τοῦ ἰνιακοῦ ὀστοῦ. 2) Πλούταρχος Κακουλῆς ἐκ Λευκωσίας. Τραῦμα τῆς κάτω γνάθου. 3) Βασίλειος Σωκράτους ἐκ Λευκωσίας. Διαμπερὲς τραῦμα τοῦ δεξιοῦ μηροῦ. 4) Μιχαὴλ Ἀναστασιάδης, μαθητὴς Γυμνασίου. Τραῦμα εἰς τὸ δεξιὸν γαστροκνήμιον. 5) Θωμᾶς Νικολάου ἐκ Διορίου. Τραῦμα τοῦ μετώπου. 6) Νικόλαος Χαραλάμπους. Τραῦμα εἰς τὸν δεξιὸν βραχίονα. 7) Ἀνδρέας Ἰακωβίδης ἐκ Λευκωσίας. 8) Ἰωάν. Μιτσίδης ἐκ Λευκωσίας τραῦμα διὰ ξιφολόγχης εἰς τὸ ὑπογάστριον. 9) Νῖκος Παναγῆς ἐκ Καραβᾶ. Τραῦμα τοῦ δεξιοῦ ποδός. 10) Νῖκος Γεωργίου ἐκ Τύμβου. Τραῦμα τῆς δεξιᾶς χειρός. 11) Θεοχάρης Τούμπας ἐκ Λευκωσίας. Τραῦμα εἰς τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν. 12) Χρῖστος Χατζηϊωάννου ἐκ Λευκωσίας. Τραῦμα εἰς τὴν κεφαλήν. 13) Χρῖστος Σαμάρας, μαθητὴς Γυμνασίου. Τραῦμα εἰς τὸν δεξιὸν πόδα. 14) Χρ. Χριστοδούλου ἐκ Λευκωσίας μαθητής. Τραῦμα εἰς τὸν δεξιὸν ὦμον.

Τὴν ἑπομένην 22αν Ὀκτ. ἐγένετο ἡ κηδεία τοῦ πρώτου θύματος Ὀνουφρίου Κληρίδη ἥτις ὑπῆρξε πάνδημος καὶ μεγαλοπρεπής, οὐδέποτε δὲ ἄλλοτε οἱ κύπριοι εἶδον παρομοίας ἐκδηλώσεις πένθους ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐκδικήσεως ἀφ' ἑτέρου. Εἰς τὸν ναὸν τῆς Φανερωμένης ἠκούοντο αἱ φωναί: «ἐκδίκησις», «ἐκδίκησις».Μετὰ τὸ πέρας

τῆς κηδείας ὁ λαὸς ἀντεμετώπισε ἐπιστρέφων εἰς τὴν πόλιν ἐκ τοῦ νεκροταφείου τὰ πολυβόλα τῶν ἄγγλων μὲ τὰ ὁποῖα ἔφραξαν τὸν δρόμον. Οἱ διαδηλωταὶ δὲν ἐπτοήθησαν ἀλλ' ὡπλίσθησαν μὲ λίθους καὶ ξύλα, τὰ ὁποῖα ἀπέκοπτον ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ ὥρμησαν πρὸς τοὺς ἐνόπλους ἄγγλους στρατιώτας.

Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ οἱ Χατζηπαύλου καὶ Θεοδότου κατῆλθον τῆς ἁμάξης ἠμπόδισαν τὸ πλῆθος νὰ συγκρουσθῇ καὶ ἐπροχώρησαν πρὸς τὸν ἐπὶ κεφαλῆς διὰ νὰ παρέμβῃ καὶ ἀποφευχθῇ ἄσκοπος αἱματοχυσία.

Ὁ κ. Χατζηπαύλου μάλιστα ἠκούσθη λέγων πρὸς τὸν ἀξιωματικόν: «ἔχετε ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ κύπριοι δὲν εἶναι λαγωοί».

Ὁ Ἱερὸς ναὸς τῆς Φανερωμένης

Πρὸ τῆς καταστάσεως αὐτῆς ὁ Στὸρς ἐξέπεμψε τὸ S.O.S. καὶ πολεμικὰ ἀπέκλεισαν τὴν νῆσον ἐνῷ ταυτοχρόνως κατέφθανον ἀεροπορικῶς στρατεύματα ἐκ τῆς βάσεως τοῦ Σουὲζ καὶ ἐκηρύττετο ὁ στρατιωτικὸς νόμος.

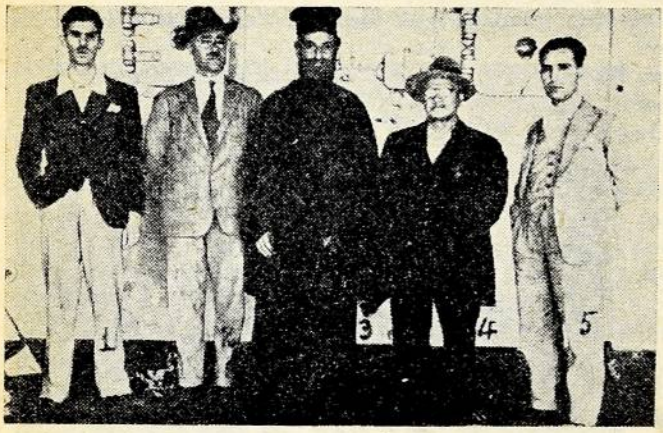
Εἰς τὴν Λεμεσόν, τὴν Ἀμμόχωστον, τὴν Πάφον καὶ τὴν Κυρήνειαν ἐσημειοῦντο παρόμοιαι ἐπαναστατικαὶ ἐνέργειαι μὲ τῆς Λευκωσίας. Διοικητήρια καὶ ἀστυνομικοὶ σταθμοὶ ἐπυρπολοῦντο καὶ αἱ ἀρχαὶ σχεδὸν κατελύοντο εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τῆς νήσου. Εἰς τὴν Λεμεσόν, εἰς σύγκρουσιν στρατοῦ καὶ τοῦ ἐπαναστατημένου λαοῦ ἐφονεύθη διὰ σφαίρας ὁ Παναγιώτης Δημητρίου καὶ ἐτραυματίσθησαν σοβαρῶς, οἱ Κότσαπας, Σάββας Ἰωάννου, Ξενοφῶν Κωνσταντίνου, Ξεν. Δημητριάδης, Κόντος καὶ ἐλαφρότερον πολλοὶ ἄλλοι.

Ὅμως τὴν 24ην καὶ ἀφοῦ μετεφέρθησαν ἱκαναὶ στρατ. δυνάμεις ἤρχισαν νὰ ἐκδηλοῦνται τὰ πρῶτα μέτρα τῶν ἀρχῶν κατοχῆς πρὸς περιστολὴν τοῦ κινήματος.

Καὶ τὴν 3.30' μ. μεσονύκτιον τῆς 24ης Ὀκτωβρίου καὶ ἐνῷ ἐπεκράτει αὐστηρὸς συσκοτισμὸς εἰς ὅλην τὴν πόλιν κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ἐπιβληθέντος στρατιωτικοῦ νόμου, στρατιωτικὰ τμήματα τοπικῆς ἀστυνομίας ἐπέδραμον εἰς τὰς κατοικίας ὡρισμένων ἐκ τῶν ἡγετῶν τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος. Τὴν νύκτα ἐκείνην συνέλαβον τοὺς βουλευτάς, Θ. Θεοδότου καὶ Ι. Χατζηπαύλου, τὸν Διονύσιον Κυκκώτην οἰκονόμον Φανερωμένης καὶ τοὺς Θ. Καλοκασίδην καὶ Θ. Τσαγγαρίδην. Ἡ σύλληψις διενηργήθη αἰφνιδιαστικῶς καὶ ἐντὸς ἡμισείας ὥρας ἀφοῦ δὲν ἐδόθη ὁ καιρὸς εἰς τοὺς συλληφθέντας οὐδὲ κἂν νὰ ἐνδυθῶσι, ἁπαχθέντων τῶν πλείστων μὲ τὰς νυκτερινὰς περιβολὰς των καὶ χωρὶς ὑποδήματα. Χαρακτηριστικὸν τῆς ἐπιδειχθείσης ἀγριότητος εἶναι καὶ τὸ ὅτι ὅταν τοὺς συνεκέντρωσαν ἔξω τῆς πόλεως διὰ νὰ τοὺς ἐπιβιβάσουν λεωφορείου τοὺς ἀπώθουν βιαίως διὰ τῶν γρόνθων των, τοὺς ἐκτύπων διὰ τῶν ὑποκοπάνων, τοῦ Καλοκασίδη, καὶ Τσαγγαρίδη δὲ ἐντὸς τοῦ αὐτοκινήτου ἐσκέπασαν τὰ πρόσωπα διὰ στρατιωτικῶν κουβερτῶν, ἵνα μὴ τυχὸν γίνουν οὗτοι ἀντιληπτοὶ ὑφ' οἱουδήποτε. Μετὰ τὴν πρωτοφανῆ καὶ βάρβαρον αὐτὴν ἐπιβίβασίν των ἐπὶ τοῦ αὐτοκινήτου τοὺς μετέφερον ὁλοταχῶς ὑπὸ ἰσχυρὰν στρατιωτικὴν συνοδείαν εἰς Λάρνακα ὅπου τοὺς παρέδωκαν εἰς τὸν φρούραρχον τοῦ ναυλοχοῦντος εἰς τὴν λιμένα καταδρομικοῦ «London» ὅπου καὶ τοὺς μετέφερεν καὶ τοὺς ἐνέκλεισαν εἰς πρόχειρον φυλακήν.

Ἐν τῷ μεταξὺ συνελαμβάνετο εἰς Κυρήνειαν ὁ Μητροπολίτης Κυρηνείας

Μακάριος, εἰς τὸν ὁποῖον συμπεριεφέρθησαν κατὰ τὸν ἀγριώτερον τρόπον. Ἀφοῦ τὸν ἐκτύπησαν, εἷς ἐκ τῶν συλλαβόντων αὐτὸν στρατιωτῶν τοῦ ἀπέκοψε διὰ ψαλλίδος μέρος τῆς γενειάδος του διὰ νὰ κρατήσῃ, ὡς εἶπεν, γελῶν καὶ καγχάζων, τὰς τρίχας ὡς ἐνθύμιον!! Τοῦτον ἐκράτησαν εἰς τὰς φυλακὰς Λευκωσίας μέχρις ὅτου τοῦ ἐπέδωκαν τὸ Διάταγμα ἐξορίας. Σχεδὸν ταυτοχρόνως συνελαμβάνετο καὶ ὁ Μητροπολίτης Κιτίου τὸν ὁποῖον μετέφερον εἰς τὴν εἰς τὸν λιμένα τῆς Λεμεσοῦ ναυλοχοῦσαν ναυαρχίδα καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἐπέδωκαν ἐπίσης διάταγμα ἐξορίας.

Οἱ ἐξόριστοι: 1) Θ. Καλοκασίδης, 2) Γ. Χατζηπαύλου, 3) Δ. Κυκκιώτης, 4) Θ. Θεοδότου καὶ Θ. Τσαγγαρίδης.

Εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦ καταδρομικοῦ «London» μεταφερθέντας Γ. Χατζηπαύλου, Θ. Θεοδότου, Διον. Κυκκώτην, Θεοδ. Καλοκασίδην καὶ Θ. Τσαγγαρίδην ἐπεδόθησαν μετὰ 5 ἡμέρας ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου Λάρνακος τὰ διατάγματα ἐξορίας διὰ βίου ὑπὸ ἡμερ. 23 Ὀκτωβρίου.

Βραδύτερον τὴν 26ην Ὀκτ. συνελήφθη καὶ ὁ Σάββας Λοϊζίδης οὗτος ἀρχικῶς ὡδηγήθη εἰς τὰς φυλακὰς Λευκωσίας καὶ μετὰ πέντε ἡμέρας μὲ τὸ διάταγμα ἐξορίας ἀνὰ χεῖρας τὸν μετέφερον ἐπὶ τοῦ φορτηγοῦ «Φραντζέσκο Παπάλε» ὅπου ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε μεταφερθῇ καὶ ὁ Τσαγγαρίδης ἐκ τοῦ πολεμικοῦ «Λονδῖνον». Ἐπὶ τοῦ ἰδίου πλοίου μετεφέρθη συλληφθεὶς ἀργότερον διὰ νὰ ἐξορισθῇ καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Κύπρου Βατυλιώτης.

Ἐπὶ ἑτέρου φορτηγοῦ τοῦ «Πρίγκηψ τῆς Σικελίας» μετεφέρθησαν ὀλίγον βραδύτερον οἱ Γ. Χατζηπαύλου, Θ. Θεοδότου καὶ Θ. Καλοκασίδης. Καθ' ὃν χρόνον δὲ τὸ πλοῖον ἀνέμενε τὴν διαταγὴν τῆς ἀναχωρήσεως μετεφέρθη συλληφθεὶς διὰ νὰ ἐξορισθῇ ἐπίσης καὶ δεύτερον κομμουνιστικὸν στέλεχος ὁ Σκελέας. Εἰς ἄλλο πλοῖον ἐπεβιβάσθησαν οἱ 3 ἱερωμένοι Κιτίου, Κυρηνείας καὶ Διον. Κυκκώτης.

Οὕτω συνολικῶς οἱ ἐξορισθέντες ἀνῆλθον εἰς 10. Εἰς ὁλόκληρον τὴν νῆσον ἐπεβλήθη κατόπιν τῶν πρώτων αὐτῶν συλλήψεων καὶ ἀπελάσεων πλήρης στρατοκρατία.

Οἱ περισσότεροι τῶν Ἑλλήνων βουλευτῶν ἐν οἷς καὶ οἱ Ν. Κλ. Λανίτης, Φειδίας Κυριακίδης, Κυριᾶκος Ρωσσίδης συνελήφθησαν καὶ μετεφέρθησαν εἰς τὰς φυλακάς, ἀργότερον δὲ ἐνετοπίσθησαν εἰς ὡρισμένα χωρία τῆς νήσου ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀπηγορεύετο ν' ἀπομακρυνθοῦν. Πλὴν τούτων πλεῖστοι διακεκριμένοι πολῖται ἐνετοπίσθησαν καὶ ἐκρατήθησαν μακρὰν τοῦ τόπου τῆς κατοικίας των, πολλοὶ δὲ ἐκ τούτων συνεπείᾳ τῶν κακουχιῶν ἠσθένησαν σοβαρῶς.

Ὁ βουλευτὴς Χρ. Γαλατόπουλος κατεδικάσθη διὰ τὰ γεγονότα τῆς Πάφου εἰς ἑπταετῆ φυλάκισιν.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν τρομοκρατίαν εἰς τὴν Νῆσον ἐφονεύθησαν ἀνάνδρως οἱ ἄοπλοι: 1) Σάββας Κυριακοῦ, 2) Γεώργ. Ἰωάννου, 3) Κυρ. Ματθαίου, 4) Μαρία Ζωδιάτου, 5) Φυλῆς Καρεκλᾶς, 6) Μιχ. Σαλλούμης, 7) Δημητρίου, 8) Κωσταντίδης. Ἐκ τούτων ὁ Μιχ. Σαλλούμης ἡλικίας 70 ἐτῶν ὑπεχρεώθη νὰ σηκώσῃ τεραστίαν ξυλίνην δοκὸν δι' ἀγγαρείαν. Ἐπειδὴ δὲ λόγῳ τῆς ἡλικίας του δὲν ἠδυ-

νήθη νὰ μετακινήσῃ τὴν δοκὸν ἄγγλος στρατιώτης διεπέρασε τὴν κοιλίαν του διὰ τῆς λόγχης καὶ τὸν ἀφῆκε ἄπνουν.

Αἱ φυλακαὶ εἶχον ὑπερπληρωθῆ, ὑπολογίζεται ὅτι ἄνω τῶν 3.000 πολιτῶν ἐφυλακίσθησαν. Ἐκ τῶν πρώτων οἵτινες συνελήφθησαν μὲ τὴν βαρεῖαν κατηγορίαν ὀχλαγωγίας καὶ ἐγκληματικῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὸ Κυβερνεῖον ἦσαν οἱ κάτωθι 16 :

1) Ν. Ἀντωνόπουλος ἐκ Στροβόλου, 2) Σωτ. Περδίκης ἐκ Λευκωσίας δημοσιογράφος, 3) Χαρῆς Παπαϊωάννου ἐκ Λευκωσίας ἔμπορος, 4) Κ. Πικῆς ἐκ Λευκωσίας. ἔμπορος, 5) Κ. Ἀντωνιάδης ἐκ Λευκωσίας, 6) Ξενῆς Γεωργίου ἐκ Κώμης Γιαλοῦ, 7) Ἐλευθ. Ἱεροδιακόνου ἐκ Λευκωσίας, 8) Χρύσανθος Χριστοδούλου, 9) Πυγμαλίων Ἰωαννίδης, δικηγόρος Λευκωσίας, 10) Μιχ. Μιχαηλίδης, δικηγόρος Λευκωσίας, 11) Φειδίας Ι. Κυριακίδης, βουλευτὴς Λεμεσοῦ, 12) Δημητράκης Ι. Κολοκασίδης, ἔμπορος Λευκωσίας, 13) Κ. Ζαχαριάδης, ἐθελοντὴς εὐζωνικοῦ σώματος Βαλκανικῶν πολέμων, 14) Παναγ. Μαυρομιχάλης, ἐθελοντὴς βαλκανικῶν πολέμων, 15) Χρῆστος Κυπριανίδης, ἐθελοντὴς βαλκανικῶν πολέμων, 16) Διαγόρας Χ. Νικολαΐδης ἐκ Λευκωσίας Γυμναστής.

Ὁ κ. ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΜΥΡΙΑΝΘΕΥΣ
τ. Μητροπολίτης Κυρηνείας.

Δημεύσεις Περιουσιῶν :

Ἡ περιουσία τῶν ἐξορίστων κατεσχέθη καὶ ἐδημεύθη, οὕτω ἐπωλήθησαν ἀντὶ εὐτελεστάτου ποσοῦ ὡς π.χ. τὰ πρόβατα τοῦ Θεοδότου πρὸς 2 σελλίνια κατὰ κεφαλήν, τὰ νομικὰ βιβλία τοῦ Λοϊζίδη ἀξίας πραγματικῆς λιρῶν 100 πρὸς £ 1-10.0, ὁλόκληρος ἡ ὀδοντιατρικὴ ἐγκατάστασις τοῦ Καλοκασίδη ἀντὶ £ 10!

Ἄρσις διαταγμάτων ἐξορίας :

Τὰ διατάγματα ἐξορίας ἤρθησαν μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ Β' Παγκοσμίου πολέμου κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1946 ἤτοι μετὰ ὁλόκληρον 15ετίαν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀπέθανον ἐν ἐξορίᾳ οἱ ἀείμνηστοι Μητροπολίτης Κιτίου Νικόδημος ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ὁ Διονύσιος Κυκκώτης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Ὅταν δὲ εἷς τῶν ἐξορίστων ὁ Θεοδ. Καλοκασίδης ἠθέλησαν νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς τὴν γενέτειράν των διὰ ν' ἀσκήσουν τὸ ἐπάγγελμά των, δὲν τοὺς ἐπετράπη καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπιστρέψουν καὶ πάλιν εἰς Ἀθήνας.

Ο ΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ 3310|1955

Τοῦ Διευθυντοῦ Γενικῆς Διευθύνσεως Ποινικῆς Δικαιοσύνης, Ὑπουργείου Δικαιοσύνης κ. **Ι: Γ. ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΥ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

3. Μειονεκτήματα διακανονιστικοῦ συστήματος τοῦ ἑταιρισμοῦ καὶ καταδίκη αὐτοῦ.
4. Ἀντιμετώπισις τοῦ ἑταιρισμοῦ ὡς νοσηροῦ κοινωνικοῦ φαινομένου.
5. Κατάργησις τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος, Ἑλληνικὸς Νόμος 3310/1955.

***

3. Μειονεκτήματα διακανονιστικοῦ συστήματος τοῦ ἑταιρισμοῦ καὶ καταδίκη αὐτοῦ.

Τὸ διακανονιστικὸν σύστημα δὲν ἐπέτυχεν οὐδὲ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισίων νόσων οὐδὲ τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἑταιριζομένων, δι' ὃ κατεδικάσθη καὶ ἐπεκρίθη σφοδρῶς ὑφ' ὅλων τῶν ἐρευνητῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων Γαρδίκα, Καρανίκα, Σταματιάδη. Κατεδικάσθη ὁμοίως καὶ ὑπὸ τῆς γνώμης τῶν ἐλευθέρων Κοινωνιῶν ὡς ὑπόλειμμα βαρβάρου παρελθόντος ἀντιθέτου πρὸς τὴν περὶ ἠθικῆς ἀντίληψιν τῶν συγχρόνων λαῶν. Διότι ἡ κάθειρξις ὑπὸ τοῦ Κράτους γυναικῶν ἵνα ἐμπορευθῶσι τὸ σῶμα αὐτῶν ἀσκεῖ ὀλεθρίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς τῆς Κοινωνίας, ὄχι μόνον διότι δημιουργεῖ φυτώρια ἀνηθικότητος, ἀλλὰ καὶ διότι συνεργάζεται καὶ ἀνέχεται τὸ Κράτος τὴν ἐσχάτην ταπείνωσιν, τὸν τέλειον ἐξευτελισμὸν τῆς γυναικός, καὶ τὴν κατάλυσιν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, ἐφ' ὅσον κηδεμονεύει ἐπισήμως τὸ ἐμπόριον τῆς σαρκὸς καὶ ἀποδέχεται πόρους ἐκ τῆς φορολογίας τοῦ πορνείου, τῶν ὀχετῶν αὐτῶν, τῶν κρατικῶν σπερματοδοχείων, ὡς ἀπεκλήθησαν, τῶν ἀποπνεόντων ἠθικὰς ἀναθυμιάσεις καὶ δυσοσμίας παντὸς εἴδους. Ἀλυσιτελὴς ὑπῆρξεν ὁ τρόπος ἀντιμετωπίσεως τοῦ ζητήματος, διότι ἐνέκλεισεν εἰς τοὺς οἴκους ἀνοχῆς ἕνα μικρὸν ἀριθμὸν ἑταιριζομένων κατ' ἐπάγγελμα γυναικῶν, ὅστις δὲν ἀντιπροσωπεύει εἰ μὴ μόνον ποσοστὸν 3—4 % τῶν κατ' ἐπάγγελμα ἑταιριζομένων γυναικῶν. Ὁ Καθηγητὴς Γαρδίκας ἀναβιβάζει τὸ ποσοστὸν εἰς 10 %.

Ἐξ ἄλλου ὁ ὑγειονομικὸς ἔλεγχος, ὅστις ἐξήρθη ὡς ἰδιαίτερον καὶ ἀποφασιστικὸν ἐπιχείρημα διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος εἶναι ἀνεχέγγυος, διότι ἀπὸ τῆς μιᾶς ὑγειονομικῆς ἐπιθεωρήσεως μέχρι τῆς ἑπομένης, ἡ ἑταίρα συνερχομένη μετὰ πολλῶν ὧν τινες πάσχουσι, γίνεται φορεὺς νέων μολύνσεων. Ἀλλὰ καὶ τῶν οὕτω ὑπὸ τὸν ὑγειονομικὸν ἔλεγχον τελουσῶν, ὁ ἀριθμός, ὡς προελέχθη εἶναι τόσον μικρὸς ἐντὸς τοῦ συνόλου τῶν ἑταιριζομένων γυναικῶν ὥστε ν' ἀποτελῇ οὐτοπίαν ὅτι διὰ τοῦ ὑγειονομικοῦ τούτου ἐλέγχου ἐξασφαλίζεται ἡ δημοσία ὑγεία. Ἕτερον μειονέκτημα τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος εἶναι ὅτι ἐνισχύει τὴν προαγωγείαν καὶ τὴν βαρυτέραν μορφὴν ταύτης, τὴν σωματεμπορίαν. Διότι οἱ οἶκοι ἀνοχῆς ἔχουσιν ἀνάγκην συνεχῶς ἀνανεώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου ὑλικοῦ των διὰ νέων γυναικῶν, ὥστε νὰ καθίστανται ἡ ἐπίσημος ἀγορὰ πρὸς ἣν σπεύδουσιν οἱ σωματέμποροι, ἡ δὲ ἀστυνομία δὲν δύναται εὐχερῶς ν' ἀνακαλύψῃ τὸν μεσάζοντα προαγωγὸν ἢ σωματέμπορον, διότι κοινὸν συμφέρον ἔχουσιν ἡ ἰδιοκτήτρια τοῦ οἴκου ἀνοχῆς καὶ ἡ ἑταίρα ν' ἀποκρύψωσιν αὐτόν. Τινὲς τῶν συγγραφέων καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων ὁ Σταματιάδης, κατατάσσουσι τὴν προαγωγείαν καὶ τὴν σωματεμπορίαν μεταξὺ τῶν αἰτίων τοῦ ἑταιρισμοῦ. Ἀνεξαρτήτως τῆς ὀρθότητος τῆς ἀντιλήψεως ταύτης, καθ' ἡμᾶς εἶναι μᾶλλον μέσα ἐξαπλώσεως τούτου καὶ οὐχὶ ὑποκειμενικὰ ἢ ἀντικειμενικὰ αἴτια γενέσεως. Πάντως ἡ προαγωγεία καὶ ἡ σωματεμπορία συνάπτονται ἀμέσως μετὰ τοῦ ὁμαδικοῦ ἑταιρισμοῦ τοῦ ὑπὸ διακανονιστικὸν ἔλεγχον τελοῦντος.

Ἡ ἀπομόνωσις εἰς ἣν καταδικάζεται ἐν τῷ οἴκῳ ἀνοχῆς ἡ ἄσεμνος γυνὴ καὶ ἡ διακοπὴ πάσης δυνατότητος βοηθείας καὶ προστασίας ἀπὸ ὁποιονδήποτε ἐκτὸς αὐτοῦ πρόσωπον, δημιουργοῦν τὴν ἀνάγκην παρ' αὐτῆ τοῦ συναισθηματικοῦ δεσμοῦ καὶ προετοιμάζουσι τὸ ψυχικὸν κλῖμα διὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ἐρωτικοῦ παρτεναίρ, τοῦ σωματεμπόρου. Ὁμοίως ὑπὸ τὸ διακανονιστικὸν σύστημα ἡ σχέσις πορνείας καὶ ἐγκλήματος πυκνοῦται. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐγκληματικότης τῶν ἑταιρῶν εἶναι χαμηλή, ἀντιστοιχοῦσαι αὗται κατ' ἐγκληματολογικὴν κατηγορίαν μᾶλλον πρὸς τοὺς φυγοπόνους ἀλήτας καὶ ἐπαίτας καὶ οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀληθεῖς ἐγκληματίας. Κατὰ τὸν Schneider, ἀνήκουσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ψυχοπαθητικῶν τύπων ἐκ τῆς ὑποδιαιρέσεως τῶν ἐπιληπτοειδῶν καὶ τῶν ψυχικῶς ἀστάτων, ἐξ ὧν τροφοδοτοῦνται κατὰ κανόνα οἱ ἀλῆται καὶ αἱ πόρναι. Ἀμφότεροι ζῶσι βίον ἄνεργον καὶ παρασιτικὸν ὃν μονονουχὶ ἀδυνατοῦσι νὰ καταλείπωσι. Διὰ τοῦτο τὰ ἐγκλήματα αὐτῶν εἶναι ἀσήμαντα, ὀφειλόμενα εἰς τοὺς πειρασμοὺς τοῦ περιβάλλοντος ἐν ᾧ ζῶσι καὶ ἀφορῶσι κυρίως παραβάσεις ἀστυνομικῶν διατάξεων, ἐξυβρίσεις, αὐτοδικίας, ἀπόκρυψιν κλαπέντων ἀντικειμένων καὶ τὰ παρόμοια. Πρὸς τούτοις ἡ ἑταίρα καθίσταται συνεργὸς τελέσεως ἐγκλημάτων οὐχὶ ὑπ' αὐτῆς ταύτης ἀλλ' ὑπ' ἄλλων. Κατὰ τὴν στατιστικὴν ἣν παραθέτει ὁ Καθηγητὴς Γαρδίκας ἐκ τῶν δεδηλωμένων ἐν Ἑλλάδι ἀσέμνων γυναικῶν πρὸ τοῦ Β' Παγκοσμίου πολέμου 10 $^0/_0$ εἶχον καταδικασθῆ ἐπὶ πλημμελήματι.

4. Ἀντιμετώπισις τοῦ ἑταιρισμοῦ ὡς νοσηροῦ κοινωνικοῦ φαινομένου.

Ἀλλὰ τὸ σοβαρώτερον ὀργανικὸν μειονέκτημα τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος εἶναι ὅτι δὲν ἀντιμετώπισε τὸν ἐπαγγελματικὸν ἑταιρισμὸν ὡς νοσηρὸν κοινωνικὸν φαινόμενον καὶ δὲν ἀνεζήτησε διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τὰ προσφορώτερα μέσα ἅτινα ἀνακύπτουν ἐκ τῆς ἐρεύνης τῶν αἰτίων τοῦ ἑταιρισμοῦ καὶ ἐξ ὧν ὁδηγούμεθα εἰς τὴν ὀρθὴν γνῶσιν τῶν μέσων καὶ τῶν τρόπων τῆς ἀντιμεπωπίσεως.

Οἱ συγγραφεῖς ἀποδέχονται ὅτι ἡ ἀμάθεια, αἱ κακαὶ οἰκογενειακαὶ συνθῆκαι, ὁ ἀλκοολισμός, ἡ χρῆσις ναρκωτικῶν οὐσιῶν, ἡ ὀκνηρία, ἡ ἔλλειψις προπαιδεύσεως, δι' ἐργασίαν εἶναι τὰ κύρια αἴτια τοῦ ἑταιρισμοῦ. Ἡ ἀμάθεια παρακωλύει τὴν καλλιέργειαν τῆς διαννοίας τοῦ ἀτόμου καὶ κατ' ἀκολουθίαν δημιουργεῖ τὴν ἔλλειψιν ψυχικῆς ἀντιστάσεως καὶ ἀδυναμίαν διὰ τὴν συγκράτησιν εἰς ὁμαλὸν κοινωνικὸν βίον. Ἡ ἀμάθεια συνδέεται καὶ μετὰ τῆς ἀγνοίας τῆς γενετησίου ζωῆς. Ὡς ἐκ τῶν στατιστικῶν ἀποδεικνύεται ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς τῶν ἐκτὸς γάμου ἐκπαρθενεύσεων σημειοῦται κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας καὶ δὴ τῆς μᾶλλον ἐπικινδύνου μεταξὺ τοῦ 13ου καὶ τοῦ 15ου ἔτους. Οὕτω κατὰ ἑλληνικὴν στατιστικὴν ἐπὶ 66 μὴ παρθένων ἀνηλίκων τοῦ ἀναμορφωτικοῦ καταστήματος θηλέων αἱ 42 εἶχον ἐκπαρθενευθῆ εἰς ἡλικίαν μεταξὺ 13 καὶ 15 ἐτῶν. Κατ' ἄλλην ξένην στατιστικὴν ἐπὶ 1000 γυναικῶν ἑταιριζομένων κρύφα ἢ δεδηλωμένως αἱ 518 εἶχον ἐκπαρθενευθῆ εἰς ἡλικίαν 14-16 ἐτῶν. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ πρώϊμος ἐκπαρθένευσις, ἀποτέλεσμα ἀμαθείας καὶ ἀγνοίας τῆς σεξουαλικῆς ζωῆς, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ὑγιεινῆς καὶ καταλλήλου διαφωτίσεως, εἶναι ἀναμφισβητήτως παράγων κατολισθήσεως πρὸς τὴν πορνείαν. Τὸ περιβάλλον τῆς οἰκογενείας βοηθεῖ ἀναμφισβητήτως εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς προσωπικότητος. Διαλελυμένον, ἀνύπαρκτον ἢ ἔκλυτον οἰκογενειακὸν περιβάλλον παρέχει ἔδαφος ἐκτροφῆς τῆς πορνείας. Οὕτω κατὰ στατιστικήν, ἣν παραθέτει ὁ Καθηγητὴς Καρανίκας, ποσοστὸν 70 % θηλέων τροφίμων σωφρονιστικῶν καταστημάων τοῦ Βελγίου προείρχετο ἐκ διαλελυμένου οἰκογενειακοῦ περιβάλλοντος. Ἡ ὀρφανεία, τὸ διαζύγιον, ἡ ἀσυμφωνία τῶν γονέων, ὁ ἀνώμαλος αὐτῶν βίος, ἡ οἰνοποσία, ἡ κακὴ συμπεριφορὰ δημιουργοῦν περιπτώσεις ψυχικῆς ἀντιδράσεως τοῦ ἀνηλίκου, ἥτις ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἐκτροπὴν τοῦ θήλεως εἰς τὴν πορνείαν. Εἰς τὸν κύκλον τῶν δυσμενῶν οἰκογενειακῶν συνθηκῶν περιέχεται καὶ ἡ ἀνεπαρκὴς στέγασις, διότι δημιουργεῖται ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς ἀνηλίκους

νὰ παρίστανται μάρτυρες τῶν σεξουαλικῶν πράξεων τῶν γονέων των καὶ νὰ μυῶνται εἰς τὴν σεξουαλικὴν ζωὴν κατὰ τρόπον ἀνώμαλον, συνεφέλκοντα καὶ τὴν ἀπώλειαν τοῦ συναισθήματος τῆς αἰδοῦς. Ἡ μέθη ἐπὶ πλέον καθιστῶσα τοὺς γονεῖς ἀλκοολικούς, δημιουργεῖ κληρονομικὰς ἐπιβαρύνσεις οὕτως ὥστε καὶ ἐμμέσως ὁ ἀλκοολισμὸς θεωρεῖται καὶ ὡς βιολογικὸν αἴτιον τῆς πορνείας. Ἐπὶ πλέον κατὰ τὸν Flexner, μεταξὺ ἀλκοολισμοῦ καὶ πορνείας ὑπάρχει καὶ ἕτερον συνδετικὸν στοιχεῖον ὡς ἐκ τῆς διεγέρσεως τοῦ γενετησίου ἐνστίκτου ἣν προκαλεῖ ἡ χρῆσις τοῦ οἰνοπνεύματος. Συνελόντι εἰπεῖν ὁ ἀλκοολισμὸς δημιουργεῖ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πορνείας ἐκ τῆς φθορᾶς τῆς ψυχικῆς καὶ σωματικῆς ὑγείας τοῦ ἀτόμου καθισταμένου οὕτω ἀδυνάτου εἰς ἀντίδρασιν, τῆς διεγέρσεως τῆς γενετησίου ὁρμῆς, τῆς δημιουργίας ἐκφύλων κατιόντων καὶ τῆς ἀποσυνθέσεως τῆς οἰκογενείας. Ὁμοίως καὶ ἡ χρῆσις ναρκωτικῶν οὐσιῶν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ψυχικὴν καὶ ἠθικὴν ἐξουθένωσιν τοῦ ἀτόμου καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τούτου εἰς τὸν ὑπόκοσμον ὡς μέσου πρὸς προαγωγὴν εἰς πορνείαν.

Ὁ οἰκονομικὸς παράγων ἀποτελεῖ βασικὸν λόγον προκαλοῦντα εἰς πορνικὴν διαβίωσιν. Ἡ ἔλλειψις ἐπαγγέλματος, βοηθείας ἐκ τῶν γονέων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἔλλειψιν εἰδικῆς μορφώσεως, δημιουργεῖ κατάλληλον κλῖμα κατολισθήσεως τῆς γυναικὸς ὅταν μάλιστα συντρέχουσι καὶ ἰδιαίτερα τινὰ γεγονότα ὡς ἡ ἐγκατάλειψις ὑπὸ τοῦ ἐραστοῦ. Ἡ σπουδαιότης τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντος τονίζεται ὑπὸ πάντων τῶν ἐρευνητῶν, διότι καλαὶ οἰκονομικαὶ συνθῆκαι ἐξασθενίζουν τοὺς λοιποὺς παράγοντας το ἑταιρισμοῦ, μεθ' ὧν κατ' ἀναπόδραστον ἀνάγκην συμπλέκεται ἡ πενία.

Ἐρευνηταὶ τινὲς θεωροῦσιν ὡς ἀπώτερον αἴτιον τοῦ ἑταιρισμοῦ καὶ τὸν θεσμὸν τῆς προικός. Οὐχ ἧττον πέραν τῶν προεκτεθέντων αἰτίων ὑπεστηρίχθη ὅτι ὑπάρχει τύπος ἐκ γενετῆς πόρνης. Ὁ Λομπρόζο κατὰ τὴν μορφολογικὴν ἐγκληματοψυχολογίαν του ἐδέχθη τὸν τύπον τοῦτον, ὁ δὲ Ferri ἀποδέχεται τὴν διάκρισιν μεταξὺ τῆς ἐκ γενετῆς πόρνης καὶ τῆς ἐκ περιστάσεως πόρνης. Κατὰ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἀντετάχθη ὁ Ellis, ὁ Chevalier, ὁ Lacassage καὶ ἄλλοι ἀποκλείσαντες τὴν ὕπαρξιν τύπου ἐκ γενετῆς πόρνης, ὑποστηρίξαντες ὅτι τὰ βιολογικὰ αἴτια εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργοῦν ἐμμέσως εἰς τὴν γένεσιν τῆς πορνείας ἀλλ' ἐξ οὐδεμιᾶς κληρονομικῆς καταβολῆς δημιουργεῖται τύπος ἐκ γενετῆς πόρνης. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι μέγιστον ποσοστὸν ἑταιριζομένων γυναικῶν ἔχει καταφανεῖς ψυχικὰς καὶ νοητικὰς μειονεξίας, ἀλλ' αὗται ὡς βιολογικὴ καταβολὴ εἶναι σύνδρομον αἴτιον τῆς πορνείας καὶ εἶναι χαρακτηριστικὸν τῶν, κατὰ Stekel, παραπαθῶν τύπων. Οἱ ὑποστηρίζοντες τὸν ἐκ γενετῆς τύπον ἐξήγαγον τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἐπὶ ἐσφαλμένων δεδομένων διότι περιώρισαν τὴν ἔρευναν αὐτῶν εἰς γυναῖκας οἴκων ἀνοχῆς, φυλακῶν, σωφρονιστηρίων, νοσοκομείων, ἤτοι εἰς γυναῖκας δεδηλωμένου ἑταιρισμοῦ. Ἀλλὰ τὰ ἐκ τῆς ἐρεύνης ταῦτα συμπεράσματα εἶναι ἐλλειπῆ ἐφ' ὅσον ἡ παρατήρησις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν κρύφα ἑταιριζομένων γυναικῶν αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸν μέγιστον ἀριθμὸν τῶν ἑταιριζομένων. Οὐχ' ἧττον παραμένει ἀναντίλεκτον ὅτι ὅτε αἱ περιπτώσεις μειονεξίας εἶναι ἔντονοι, (κληρονομικὴ ἐπιβάρυνσις ἐκ συφίλιδος, ἀλκοολισμοῦ, φυματιώσεως, χρήσεως ναρκωτικῶν, ψυχοπάθειαι) συντρεχόντων καὶ κοινωνικῶν παραγόντων, ἡ ἐκπόρνευσις τῆς γυναικός, ἐμφανίζεται ὡς ἀναπόφευκτος. Τὸ θέμα τοῦτο συνεζητήθη, ὡς ἐκθέτει ὁ Καθηγητὴς Φωτεινός, εἰς τὰ δύο Διεθνῆ Συνέδρια τὰ συνελθόντα τὸν Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον τοῦ ἔτους 1953, ἐν Ρόττερνταμ καὶ ἐν Παρισίοις. Ἐν συμπεράσματι δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι αἱ ψυχικαὶ καὶ νοητικαὶ μειονεξίαι ἔχουσιν ὡς ἐπακόλουθον τὴν μείωσιν τῆς ἱκανότητος τοῦ ἀτόμου, πρὸς δημιουργίαν ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ διαμόρφωσιν ὀρθοῦ τρόπου ζωῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου εὐχερῶς κατολισθαίνουσιν. Ἡ βιολογικὴ καταβολὴ τοῦ ἀτόμου ἐπιβαρύνεται ἐκ τῶν ἀφροδισίων νόσων, τῆς φυματιώσεως καὶ τῆς τοξικομανίας. Τὰ ἀφροδίσια νοσήματα ἰδίᾳ ἡ σύφιλις εἶναι βασικὸν αἴτιον ἐκφυλισμοῦ τῶν ἀτόμων καὶ δημιουργίας ἀσθενικῶν ἐπιγόνων καθ' ὅσον ἐκ τῆς συγγενοῦς συφίλιδος προκαλοῦνται νόσοι οὐ μόνον τοῦ κυκλοφοριακοῦ συστήματος ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐγκεφάλου ὡς ἡ μαλάκυνσις.

ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐγκεφάλου ὡς ἡ μαλάκυνσις. Κατ' ἀκολουθίαν τὰ σύνδρομα ταῦτα δημιουργοῦσι παράγοντας ἐφέλκοντας τὴν κατολίσθησιν διὰ τὰς θήλεις εἰς τὸ πορνικὸν ἐπάγγελμα, τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ μίαν ἰδιαιτέραν ἀτομικὴν ψυχοσύνθεσιν. Προσήκει νὰ διασαφηνισθῇ ὅτι ἀναφερόμεθα πάντοτε εἰς τὴν ἑταιριζομένην κατ' ἐπάγγελμα κύριον ἢ ἐπικουρικὸν γυναῖκα, ὑφ' ἣν νομικὴν ἔννοιαν ἐν τῇ ἀρχῇ προσδιωρίσαμεν, καὶ οὐχὶ τῆς κατὰ ψυχολογικὴν διάκρισιν πόρνης, ἣν εὐστόχως διακρίνει ὁ ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐρευνητῶν τοῦ θέματος Σταματιάδης, καθ' ἣν πᾶσα γυναῖκα παραδίδουσα τὸ σῶμα αὐτῆς πρὸς ἀκολασίαν ἐπὶ ὁποιῳδήποτε ἀνταλλάγματι ἐλλείποντος παντὸς συναισθηματικοῦ ἐνδιαφέροντος καθίσταται πόρνη. Κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς κατὰ τὴν ψυχολογικὴν ταύτην διάκρισιν ἑταίρας, εἶναι ὅτι ἄνευ οὐδεμιᾶς συναισθηματικῆς ἀνάγκης καὶ ἄνευ οἱασδήποτε ψυχικῆς συνδέσεως καὶ ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ τοῦ ὑπολογισμοῦ ἢ τῆς προσδοκίας συμφέροντος οἱασδήποτε μορφῆς παραδίδει τὸ σῶμα αὐτῆς. Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς ἰδιαιτέρας ψυχοσυνθέσεως τῆς κατ' ἐπάγγελμα ἑταιριζομένης γυναικὸς εἶναι: Αὐτοσυναίσθημα ἐξουθενωτικόν. Ἔντονος ἐκδήλωσις συναισθημάτων ὀργῆς, θλίψεως, χαρᾶς, οἴκτου. Ὀκνηρία εἰς μέγαν βαθμόν. Καταφανὴς ἐπιπολαιότης. Ὑπέρμετρος ψευδολογία. Ἀνικανότης προγραμματισμοῦ ζωῆς. Ἀβουλία. Συναίσθημα κατωτερότητος. Ἔντονος βούλησις πρὸς χρηματισμὸν καὶ γενετήσιος ψυχρότης. Ἡ ὁμοφυλοφιλία δὲν παρουσιάζεται εἰς μεγάλον βαθμὸν ἀνεπτυγμένη μεταξὺ τῶν κατ' ἐπάγγελμα ἑταιριζομένων καὶ εἶναι συνήθως λανθάνουσα, ἢ ἐμφανίζεται κατὰ περιόδους. Τέλος τὸ ἐρωτικὸν συναίσθημα παρὰ ταῖς πόρναις δὲν ὑφίσταται διαστροφήν. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ κανόνα ὑπάρχει ἐρωτικὸς παρτεναὶρ ὅστις δημιουργεῖται ὄχι μόνον ἐκ τῆς ἀνάγκης προστασίας ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης ἱκανοποιήσεως τοῦ ἐρωτικοῦ αὐτῆς συναισθήματος. Τὰ ἰατροδικαστικὰ χρονικὰ ἀναφέρουν περιπτώσεις ἐγκλημάτων λαβόντων χώραν ἐν οἴκοις ἀνοχῆς συνεπείᾳ ἀντιζηλίας ἐρωτικῆς, ὁμοφυλοφίλων γυναικῶν. Τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα ἐκδηλοῦται παρ' αὐταῖς ὡς συναίσθημα φόβου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ οὐχὶ ὡς συναίσθημα πίστεως καὶ λατρείας, μ' ὅλον ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν ὑποκρίνονται τὰς ἀθρήσκους. Ἡ ἔρευνα καὶ ἡ γνῶσις τῶν αἰτίων τοῦ ἑταιρισμοῦ ἀποδεικνύει πόσον ἐσφαλμένη ὑπῆρξεν ἡ ἀντιμετώπισις αὐτοῦ διὰ τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος, ὅπερ δὲν ἀνεζήτησε τὰ μέσα τῆς προλήψεως.

5. Κατάργησις τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος, Ἑλληνικὸς Νόμος 3310/1955.

Ἐκ τῶν πορισμάτων τῆς τοιαύτης ἐρεύνης τῆς ἀνελίξεως τῆς γυναικὸς εἰς τὰς ἐλευθέρας κοινωνίας καὶ τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν περὶ τῆς ἀνισότητος τῶν δύο φύλων ἀντιλήψεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἐκ τῆς πείρας δεδομένα, καθ' ἃ ἡ δίωξις τοῦ ἐμφανοῦς ἑταιρισμοῦ αὐξάνει τὸν κρύφιον καὶ ὅτι ἡ καταπολέμησις τῶν ἀφροδισίων δὲν δύναται νὰ συσχετίζηται μὲ μόνον τὸν ἐπαγγελματικὸν δεδηλωμένον ἑταιρισμόν, ὡδήγησαν τὰ Κράτη εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος. Ἡ πρώτη ὠργανωμένη κατὰ διαστήματα ἐκδήλωσις ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τῆς Ἰωσηφίνας Μπάτλερ, συζύγου τοῦ ἀγγλικανικοῦ ἐπισκόπου καὶ διασήμου Θεολόγου Μπάτλερ ἐν ἔτει 1875 ἵδρυσις τῆς ἑταιρείας τῶν Abolitionistes, ἀποσκοπούσης εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος. Τὸ πνεῦμα τοῦτο ἐξεδήλωσε καὶ ἡ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1949 συναφθεῖσα διεθνὴς σύμβασις ὑπὸ τὴν αἰγῖδα τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν «περὶ καταστολῆς τῆς σωματεμπορίας καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς πορνείας». Διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης (ἄρθρα 2 καὶ 6) προβλέπεται ἡ ὑποχρέωσις τῶν Κρατῶν περὶ τῆς ὁλοσχεροῦς καταργήσεως οἴκων ἀνοχῆς ὡς καὶ παντὸς διοικητικοῦ, ἀστυνομικοῦ ἢ ἄλλου μέτρου τείνοντος εἰς τὴν καταγραφὴν τῶν εἰς τὴν πορνείαν ἐκδιδομένων γυναικῶν εἰς εἰδικὰ βιβλία τῶν ἀρχῶν τῆς ἀστυνομίας, ὡς καὶ τοῦ ἐφοδιασμοῦ αὐτῶν διὰ βιβλιαρίου. Οὕτω εἰς 34 χώρας ἔχει καταργηθῇ τὸ διακανονιστικὸν σύστημα. Εἰς τὴν μόνην χώραν τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἔχει καταργηθῇ ἐπισήμως εἰσέτι τὸ διακανονιστικὸν σύστημα εἶναι ἡ Ἰταλία. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας δὲν ὑπάρ-

χει τὸ διακανονιστικὸν σύστημα. Ἡ ἄσκησις τῆς πορνείας τιμωρεῖται ὅταν αὕτη τελεῖται κατὰ τρόπον θίγοντα τὰ δημόσια ἤθη. Ἀλλ' εἰς ὡρισμένα μεγάλα ἀστικὰ κέντρα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τὸ ἐμπόριον τῆς λευκῆς σαρκὸς ἔχει περιέλθει εἰς χεῖρας τοῦ ὠργανωμένου συνδικάτου τοῦ ἐγκλήματος καὶ ἡ καταπολέμησίς του παρουσιάζει μεγίστας δυσχερείας. Προσθέτω ὅτι ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν οἴκων ἀνοχῆς οὐδὲν δυσμενὲς ἐπακόλουθον διὰ τὴν δημοσίαν ὑγείαν ἐπῆλθεν, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν συζητήσεων τῶν συνεδριάσεων τῶν περὶ ὧν εἶπον διεθνῶν συνεδρίων.

Παρ' ἡμῖν ἡ πρώτη κίνησις κατὰ τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος ἤρξατο διὰ τῆς ἐντόνου δράσεως τοῦ συνδέσμου ἑλληνίδων ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναικὸς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930.

Τὸ πρῶτον Νομοσχέδιον περὶ καταργήσεως τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος ὑπεβλήθη τὸ 1928 ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Δερματολογικῆς Ἑνώσεως μετὰ τοῦ σχετικοῦ Ψηφίσματος πρὸς τὴν τότε Οἰκουμενικὴν Κυβέρνησιν (εἰσηγηταὶ κ.κ. Κ. Χαριτάκης, Δημοσθ. Ἐλευθεριάδης, συντάκτης τοῦ Ψηφίσματος ὁ κ. Μαντέλλος). Τὸ 1938, ἐπὶ Ὑπουργείας Ἀλ. Κορυζῆ, τὸ ἴδιον νομοσχέδιον ἐτέθη ἐκ νέου ὑπὸ συζήτησιν καὶ ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς προτάσει τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιαφροδισιακῆς Ἑταιρείας (εἰσηγητὴς κ. Μαντέλλος).

Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου καὶ τὴν ἀποκατάστασιν ὁμαλῶν συνθηκῶν καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὴν σημειωθεῖσαν ἐξέλιξιν τῆς γυναικὸς ἐν τῇ ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ τὸ θέμα κατέστη ὥριμον καὶ τὸ κοινὸν αἴσθημα, ὅπερ γίνεται τὸ ἐνωτικὸν σύμβολον τῆς θερμῆς ζωῆς καὶ τοῦ ψυχροῦ δικαίου, ἐπέσπευσε τὴν λύσιν καὶ ἐν ἔτει 1952 κατηρτίσθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως καὶ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ὑγιεινῆς, τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Φωτεινοῦ καὶ Παπακώστα, τοῦ Διευθυντοῦ Ὑγιεινῆς κ. Ἀγουροπούλου, τοῦ Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ κ. Κοκκίνου καὶ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἀφροδισίων νόσων κ. Γεωργίου, ἥτις ἔχουσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐκ τῆς πείρας παρ' ἡμῖν δεδομένα καὶ ἰδίᾳ ὅτι ὡς ἀπεδείχθη ὅτι κατάργησις τῶν οἴκων ἀνοχῆς εἰς ὡρισμένας ἐπαρχιακὰς πόλεις ὅπως εἰς τὴν Ξάνθην, Καβάλλαν καὶ Κομοτινήν, περιοχὰς ὅπου τὰ ἀφροδίσια νοσήματα εὑρίσκοντο ἐν ἀκμῇ καὶ ὅπου τὰ περιώνυμα ἐκ τῶν ἀγώνων τοῦ Ψυχιατροῦ κ. Κατσαρᾶ «συφιλιδοχώρια», ἐφαρμοσθεῖσα ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν ὄχι μόνον δὲν ἐπέφερεν αὔξησιν τῆς νοσηρότητος, ἀλλὰ τουναντίον ἐσημειώθη καὶ μείωσις αὐτῆς. Τελικῶς καὶ μετὰ συζητήσεις υἱοθέτησε κατὰ τὸ πλεῖστον τὰς προτάσεις τοῦ Καθηγητοῦ Φωτεινοῦ καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐδέχθη τὴν βάσιν τοῦ ὑπὸ ἐπεξεργασίαν νομοθετήματος περὶ καταργήσεως τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος. Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε συνέλθει ἐν Παρισίοις τὸν Μάϊον τοῦ ἔτους 1953 τὸ Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Abolitionistes καὶ ὅπερ προσεκάλεσε τὰ Κράτη ἅτινα διατηροῦσιν εἰσέτι τὸ διακανονιστικὸν σύστημα νὰ προβῶσιν εἰς τὴν κατάργησιν αὐτοῦ, καθ' ὅσον μόνον ἐφ' ὅσον ἐπιτευχθῇ ἡ κατάργησις εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάληψις προσπαθείας διὰ τὴν ἐπαναστροφὴν τῆς ἑταιρισθείσης γυναικὸς εἰς ἔντιμον βίον, τούτου ἄλλως ὄντος ἀδυνάτου ἐφ' ὅσον ἡ γυναίκα ἐγκλείεται εἰς τὸν οἶκον ἀνοχῆς.

Κατὰ ταῦτα τὸ σχέδιον νόμου εἰσήχθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Στ. Πολυζωγοπούλου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐπεψηφίσθη εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 22ας Ἰουνίου 1955 ὑπὸ τὸν τίτλον: «περὶ καταπολεμήσεως τῶν ἀφροδισίων νόσων» καὶ ὑπ' ἀριθ. 3310. Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς προκύπτει ὅτι τὸ νομοθέτημα ἔτυχε τῆς ὁμοθύμου ἐγκρίσεως τῆς συμπολιτεύσεως καὶ τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Ὁ νόμος οὗτος, ὡς ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς περὶ τούτου ἐκθέσεως προκύπτει, ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νέων ἐπιστημονικῶν δεδομένων ὀργάνωσιν τοῦ ἀντιαφροδισιακοῦ ἀγῶνος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν μεταβολὴν τοῦ συστήματος τοῦ ἐλέγχου τῆς πορνείας, καθ' ὅσον ὑποστηρίζει ὅτι ἡ προϊοῦσα αὔξησις τῆς ἐλευθεριότητος τῶν ἠθῶν καὶ τῆς πορνείας, ὡς καὶ ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ ἀντιαφροδισιακοῦ ἐξοπλισμοῦ μας συνέβαλον εἰς τὴν τεραστίαν παρ' ἡμῖν ἐξάπλωσιν τῶν ἀφροδισίων νόσων καὶ ἰδιαιτέρως τῆς συφίλιδος, ἰδίᾳ κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατο-

χῆς καὶ ἔτη τινὰ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἐνῷ πρὸ τοῦ πολέμου 1912 καὶ 1913 ἡ Ἑλλὰς ἦτο μία ἀπὸ τὰς ὀλιγώτερον προσβεβλημένας ἐκ τῶν νόσων τούτων μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Παρ' ὅλην δὲ τὴν ἀπὸ πενταετίας ἐλάττωσιν τῶν περιστατικῶν τὸ πρόβλημα δὲν παύει νὰ ὑφίσταται καὶ παρὰ τὰς κατὰ καιροὺς πρὸ τοῦ τελευταίου πολέμου καταβληθείσας προσπαθείας δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἀναμόρφωσις τῆς ἀντιαφροδισιακῆς μας ὀργανώσεως καὶ μέχρι τοῦ 1945 ἐξακολούθησε νὰ ἀντιμετωπίζεται ἡ κατάστασις σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν ἀσέμνων μόνον γυναικῶν, ἐνῷ αἱ ἀπειράριθμοι κρύφα ἑταιριζόμεναι γυναῖκες καὶ τὸ λοιπὸν πάσχον ἐξ ἀφροδισίων νόσων κοινὸν ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἔμενεν καὶ ἐξηκολούθει νὰ μένῃ ἄνευ ἐπιβλέψεως. Ἐπομένως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀφροδισίων νόσων καὶ ἰδίως τῆς συφίλιδος κύριον προληπτικὸν μέτρον ὀφείλει νὰ εἶναι ἡ ἀνίχνευσις τῶν μολυσματικῶν ἑστιῶν. Ἡ ἐφαρμογὴ ὅμως τοῦ μέτρου τούτου προϋποθέτει ἀναγκαίως τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ἀκολουθουμένου διακανονιστικοῦ συστήματος ἐφ' ὅσον τὰ ἀφροδίσια νοσήματα εἶναι συνυφασμένα μὲ τὴν πορνείαν καὶ ἡ ἐξάπλωσις αὐτῶν ἀκολουθεῖ τὴν ἐξάπλωσιν ταύτης. Διὰ τοὺς λόγους τούτους προετάθη ἡ κατάργησις τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος.

Εἰδικώτερον ὁ νόμος ἐν ἄρθροις 1-6 καθορίζει τὸ σύστημα τῆς καταπολεμήσεως τῶν ἀφροδισίων νόσων κατὰ τρόπον καθολικὸν δύναμαι νὰ εἴπω καὶ σύμφωνον πρὸς τὰ ἐπιστημονικὰ δεδομένα. Διότι εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ χρῆσις τῶν ἀντιβιοτικῶν φαρμάκων ἐματαίωσε τὰς ἐκδηλώσεις τῆς συφίλιδος, ἀλλ' ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῶν συζητήσεων τοῦ Διεθνοῦς Συνεδρίου τοῦ Ἀπριλίου 1953 τοῦ ὀργανωθέντος ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Ἑνώσεως κατὰ τοῦ ἀφροδισίου κινδύνου ἐν Amsterdam, ὁ κίνδυνος δὲν ἐξέλιπεν, διότι δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἐλεγχθῶσιν εἰσέτι τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς χρήσεως τῶν ἀντιβιοτικῶν φαρμάκων, τὰ ὁποῖα ἐξαφανίζωσι μὲν τὰς ἐκδηλώσεις καὶ τοῦτο ὅταν τελεῖται κατὰ ἐπιστημονικὴν θεραπείαν ὑπὸ ἰατροῦ, ἀλλ' ἄδηλον εἶναι εἰσέτι ἂν ἐπέρχεται καὶ ἡ πλήρης καὶ ὁριστικὴ ἴασις.(1)

Οὐχ' ἧττον αἱ διατάξεις περὶ ὑποχρεωτικῆς δηλώσεως ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἰατρῶν τῶν ἐξεταζομένων ὑπ' αὐτῶν ἀσθενῶν ἐξ ἀφροδισίων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 ἐλλειπῶς ἢ οὐδόλως θὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐν τῇ πράξει. Διὰ τῶν ἄρθρων 7—9 προβλέπονται εὐστόχως ποιναὶ κυρώσεις, μὴ θεωρηθεισῶν ἐπαρκῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 425 τοῦ Π.Κ. προβλεπομένων κατὰ τῶν ἐν γένει μολυνόντων ὑγιᾶ ἄτομα καὶ κατὰ τροφῶν πασχουσῶν αἵτινες μολύνουσι τὸ ὅπερ θυλάζουσι βρέφος καὶ ἀντιστρόφως κατὰ τοῦ παραδίδοντος πρὸς θυλασμὸν βρέφος ἔχον ἐκδηλώσεις ἀφροδισιακὰς εἰς ὑγιᾶ τροφόν. Εὔστοχος ὁμοίως εἶναι ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ἐπιβαλλομένη ἀπαγόρευσις ἀναγραφῆς εἰς μὴ ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ ἀτυχημάτων ἐξ ἀφροδισιακῆς θεραπείας ἵνα μὴ δημιουργῆται προκατάληψις καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀποφυγὴ ἀπὸ τὴν θεραπείαν. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 11 περὶ τηρήσεως ἐχεμυθείας δὲν δύναται νὰ ἔχῃ πρακτικὴν ἀξίαν παρὰ τὴν συνεφελκομένην διὰ τοὺς παραβάτας ποινικὴν κύρωσιν. Οὐσιαστικοῦ περιεχομένου εἶναι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 12 καὶ 13 περὶ ὑποχρεωτικῆς ἐξετάσεως τῶν τροφίμων τῶν φυλακῶν, ἀναμορφωτικῶν σχολείων, ὀρφανοτροφείων, ἀσύλων κλπ. διὰ τὴν περίπτωσιν ἀφροδισιακῆς παθήσεως ὡς καὶ περὶ

(1) Κατὰ τὴν πενταετίαν 1945—1950 τὸ ποσοστὸν συφίλιδος τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρανουμένων καταδίκων ἦτο 5 ο/ο, κατὰ δὲ τὴν πενταετίαν 1950—1955 κατῆλθεν εἰς 3 ο/ο. Εἰδικῶς ἐκ τῶν ἐν τῷ Ψυχιατρικῷ Παραρτήματι νοσηλευομένων τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1955 34 ἐν συνόλῳ ψυχοπαθῶν καταδίκων οἱ 13 ἦσαν συφιλιδικοί. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐξ ἀφροδισίων νοσηρότης εἰς τὰ ἀναμορφωτικὰ καταστήματα ἀρρένων ἐμφανίζεται κατὰ ποσοστὸν ἀνάξιον λόγου. (Τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1955 ἐπὶ 400 ἀνηλίκων εἷς ἔπασχεν ἐκ συφίλιδος). Εἰς τὸ Ἀναμορφωτικὸν Κατάστημα Θηλέων ἡ νοσηρότης ἐξ ἀφροδισίων εἶναι μεγαλυτέρα. (Τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1955 ἐπὶ 200 θηλέων ἀνηλίκων 7 ἔπασχον ἐκ συφίλιδος, ἐξ ὧν μία ἡλικίας 12 ἐτῶν). Ὁμοίως εἰς τὰ σωφρονιστικὰ καταστήματα ἀνηλίκων ἡ ἐκ συφίλιδος νοσηρότης εἶναι ἐλαχίστη. (Τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1955 ἐπὶ 230 κρατουμένων ἀνηλίκων 6 ἔπασχον ἐκ συφίλιδος).

ὑποχρεωτικῆς ἐξετάσεως τοῦ αἵματος κατὰ Wasserman καὶ Kahn παντὸς ἀτόμου εἰσερχομένου ἐν Νοσοκομείῳ ἢ οἱῳδήποτε Νοσηλευτικῷ ἱδρύματι δι' οἱανδήποτε πάθησιν. Διὰ τοῦ ἄρθρου 14 καλύπτεται ὁπωσδήποτε ἱκανοποιητικῶς ἡ διὰ τῆς στατιστικῆς ἐνημέρωσις τῶν ὑγειονομικῶν ὑπηρεσιῶν. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 παρέχει ἱκανοποιητικὴν λύσιν εἰς τὸ θέμα τῆς παροχῆς ἀδείας πρὸς νοσηλείαν εἰς ἐξ ἀφροδισίων νοσοῦντας ἠσφαλισμένους εἰς ὀργανισμούς, εἰς τοὺς δημοσίους καὶ ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, ὡς καὶ διὰ τῆς παροχῆς τῶν ἐπιδομάτων ἀσθενείας καὶ πάσης ἄλλης δικαιουμένης ἀπολήψεως ἀποδοχῶν ἢ χρηματικῆς παροχῆς.

Διὰ τῶν ἄρθρων 16 καὶ 17 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 19 ἐπιτυγχάνεται ἡ κατάργησις τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος καὶ τῶν οἴκων ἀνοχῆς. Ἐν τῷ συνόλῳ των λαμβανόμεναι αἱ διατάξεις κρίνονται ὡς ἱκανοποιητικαί. Κατὰ τρόπον συντηρητικὸν καὶ δι' ἑνὸς οὕτως εἰπεῖν μεταβατικοῦ σταδίου ἡ μεταχείρισις τῶν ἕως σήμερον χαρακτηρισθεισῶν ἀσέμνων γυναικῶν περιορίζεται κυρίως εἰς τὴν ἐπιτήρησιν ἰδίως τῶν ὑγειονομικῶν ἀρχῶν. Ἀτυχὴς οὐχ' ἧττον ὑπῆρξεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ὁ ἑταιρισμὸς εἰς γυναῖκας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ ἡ ἐπιβολὴ ποινῆς φυλακίσεως μέχρις ἑνὸς ἔτους τῶν παραβατῶν δεδομένου ὅτι οὐ μόνον ὁ νέος νόμος καταργεῖ τὸν ἑταιρισμὸν ὡς ἐπάγγελμα καὶ ἑπομένως εὑρίσκεται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ διότι κυρίως αἱ περὶ ἀνηλίκων, ἐκτρεπομένων καὶ ἐν ἠθικῷ κινδύνῳ τελούντων, διατάξεις τῶν εἰδικῶν νόμων καὶ τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἐπιβάλλουσι τὴν λῆψιν ἄλλων προσφορωτέρων καὶ μᾶλλον παιδαγωγικῶν μέτρων καὶ οὐχὶ φυλάκισιν, ἥτις εἶναι ποινὴ μὴ ἀναγνωριζομένη ἤδη ἐπιστημονικῶς καὶ ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος ἑλληνικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος διὰ τοὺς ἀνηλίκους. Πάντως ἡ διάταξις αὕτη διὰ τῆς ἐκδοθείσης ἑρμηνευτικῆς ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι κατέστη ἀνενεργός. Αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ νόμου ἀναφερόμεναι εἰς τὸ β' μέρος περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 20—28, ἀφορῶσι εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀντιαφροδισιακοῦ ἀγῶνος. Ἰδιαιτέρως δέον νὰ ἐξαρθῇ ἡ ἐπιτυχὴς σύνθεσις τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ συγκροτηθείσης Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰς ἣν τὸ πρῶτον ἤδη μετέχει καὶ ἐκπρόσωπος τῆς Ποινικῆς Δικαιοσύνης τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ διαγραφὴ μιᾶς ὀρθῆς πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Συνελόντι εἰπεῖν ὁ περὶ οὗ λέγομεν νόμος καλύπτων τὴν μεταβατικὴν περίοδον εἶναι ἐπιτυχής, συμπληρωθεὶς καὶ ὑπὸ μιᾶς ἐμπεριστατωμένης ἑρμηνευτικῆς ἐγκυκλίου.

Ζητήματα βεβαίως κατὰ τὴν μέχρι σήμερον ὀλιγόχρονον ἐφαρμογήν του προέκυψαν. Ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 9 περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὁμαδικοῦ ἑταιρισμοῦ. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου μὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὴν ὑπεύθυνον γνώμην τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἔλαβε καὶ τὴν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ἡ ὁποία δὲν ἀφίστατο τῆς γνώμης τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διὰ τῆς ὁποίας τέμνεται πάντως μία ὀρθὴ λύσις, ἀποδεχομένου ὅτι ἡ ἐγκατάστασις πλειόνων τῶν δύο γυναικῶν εἰς ὃν καὶ πρότερον διέμενον οἶκον ἀνοχῆς ἢ καὶ εἰς ἕτερον τοιοῦτον καὶ ἂν ἔτι δὲν εἶναι ἐμφανὴς ἡ ἐκμετάλλευσις ἢ ἡ διεύθυνσις ὑπὸ τρίτου εἶναι ὁμαδικὸς ἑταιρισμὸς καὶ κατὰ νόμον ἀνεπίτρεπτος. Ἐξ ἄλλου νομικά τινα ζητήματα ἀνεφύησαν, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98/1946 γνωμοδοτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως Πλημ/δικῶν Ἐδέσσης πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου Πέλλης καθ' ἣν εἰς τὰς ποινικὰς κυρώσεις τοῦ ἄρθρου 19 ὑπάγεται καὶ ἡ παροχὴ μονίμου κατοικίας ἢ τόπου πρὸς ἄσκησιν ὁμαδικοῦ ἑταιρισμοῦ, πρὸς δὲ ὅτι ἡ μίσθωσις οἰκίας πρὸς μόνιμον κατοικίαν ἑταίρας ἔναντι ὑπερβολικοῦ ἐνοικίου συνιστᾷ τὸ ἀδίκημα τῆς μαστρωπίας (ἄρθρ. 349 παρ. 3 Ποιν. Κώδ.) ἢ τῆς διευκολύνσεως ἀλλοτρίας ἀκολασίας (ἄρθρ. 348 Ποιν. Κώδ.). Ὁ Ὑφηγητὴς Ζαχαρόλας σχολιάζων εἰς τὰ Ποινικὰ Χρονικὰ (Τεῦχος 2/1956) τὴν γνωμοδότησιν ταύτην τοῦ Εἰσαγγελέως Ἐδέσσης ἐπικρίνει αὐτὴν κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο διότι ἡ δίωξις τῆς ἁπλῆς μισθώσεως οἰκήματος ἢ δωματίου ἐπὶ ἐνοικίῳ κατ' ἀνάγκην ηὐξη-

μένῳ ὡς παράβασις τῶν μνησθεισῶν διατάξεων τοῦ Ποιν. Κώδικος οὗ μόνον δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸν Νόμον, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα καὶ τὴν δημιουργίαν ἀφορμῶν δι' ἐκβιασμοὺς πρὸς ἀποφυγὴν ποινικῶν διώξεων. Ὀρθῶς καθ' ἡμᾶς τοποθετεῖ τὸ θέμα ὁ Ὑφηγητὴς Ζαγκαρόλας, διότι, γινομένης δεκτῆς τῆς γνώμης τοῦ Εἰσαγγελέως, ἡ μέχρι σήμερον ἄσεμνος γυνὴ θὰ παρέμενεν ἄστεγος, ἄλλως θὰ ὑπέκυπτεν εἰς τοὺς ἐκβιασμούς. Ἔχει κατὰ ταῦτα ὁ νόμος ἀνάγκην ὡρισμένων συμπληρώσεων καὶ τροποποιήσεων, λαμβανομένων καί τινων διατάξεων ἐκ τοῦ γενικοῦ νόμου τῆς 1-7-1927 ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὴν μεταχείρισιν τῶν ἑταιριζομένων γυναικῶν. Κατ' ἀρχὴν δέον ν' ἀποκαθαρθῇ ἐξ ὅλων ἐκείνων τῶν προσωπικῶν διατάξεων αἵτινες παρενεβλήθησαν εἰς τὸ κείμενον κατὰ τὴν συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸ κείμενον κατὰ τὴν συζήτησιν ὡς ἓν Νομοθέτημα ἀμιγῶς ἐπιστημονικοῦ περιεχομένου. De lege ferenda ὁ ποινικὸς κολασμὸς τῶν παραβάσεων τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 19 περὶ τῆς παρὰ τρίτου διευκολύνσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ὁμαδικοῦ ἑταιρισμοῦ νὰ συμπληρωθῇ διὰ ὑποχρεωτικῆς παραπομπῆς τῶν καταδικαζομένων εἰς οἴκους ἐργασίας. Ἐξ ἄλλου προβάλλει ἡ ἀνάγκη ὅπως διευρυνθῇ ἡ ἁρμοδιότης τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀναλάβῃ αὕτη τὴν μελέτην καὶ ὑπόδειξιν τῶν πρακτικῶν μέσων πρὸς καταπολέμησιν τῶν αἰτίων τοῦ ἑταιρισμοῦ, περὶ ὧν ὡμίλησα προηγουμένως καὶ ἰδίᾳ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν κοινωνικὴν μέριμναν περὶ τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενῶς γυναικῶν. Ὁμοίως ἐπιβεβλημένην θεωρῶ τὴν τροποποίησιν τῶν διατάξεων 349 καὶ 351 τοῦ Ποιν. Κώδικος. Ὁ Ποινικὸς Κῶδιξ διὰ τοῦ ἄρθρ. 349 προβλέπει καὶ τιμωρεῖ τὴν πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἀλλοτρίας ἀκολασίας πρὸς προαγωγὴν εἰς πορνείαν ἢ ἐξώθησιν πρὸς διαφθορὰν ἀνηλίκων προσώπων καὶ τὴν κατ' ἐπάγγελμα ἢ ἐκ κερδοσκοπίας προαγωγὴν θηλέων εἰς πορνείαν. Ἀλλ' ἡ προβλεπομένη ποινὴ τριετοῦς φυλακίσεως κατ' ἀνώτατον ὅριον εἶναι ἀνεπαρκὴς διότι οἱ μαστρωποὶ οἱ προερχόμενοι συνήθως ἐκ τῶν καθ' ἕξιν ἐγκληματιῶν ἀποδεικνύονται κατ' ἀρχὴν ἀβελτίωτοι καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ποινικὴ μεταχείρισις αὐτῶν δέον νὰ εἶναι πλέον ἢ αὐστηρά. Ὁμοίως διὰ τοῦ ἄρθρου 351 τιμωρεῖται διὰ ποινῆς φυλακίσεως ἧς τὸ ἀνώτατον ὅριον δὲν δύναται νὰ εἶναι μεῖζον τῆς τριετίας ἢ ἐν συνδρομῇ ἰδιαιτέρων ἐπιβαρυντικῶν περιπτώσεων, ἀνώτερον τῆς πενταετίας, ὅστις πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἀλλοτρίας ἀκολασίας προσλαμβάνει ἢ παρασύρει ἔστω καὶ τῇ συναινέσει αὐτοῦ θῆλυ ἀνήλικον πρὸς σκοπὸν πορνείας ἢ διὰ βίας, ἀπατηλῶν μέσων κλπ. προσλαμβάνει ἢ παρασύρει θῆλυ ἐνήλικον πρὸς σκοπὸν πορνείας ἢ διὰ τῶν αὐτῶν μέσων κατακρατεῖ παρὰ τὴν θέλησίν του θῆλυ ἐν οἴκῳ ἀνοχῆς ἢ ἀναγκάζει νὰ ἐκδοθῇ εἰς πορνείαν. Ἀλλ' ἡ ἀποτελεσματικότης τῆς ποινικῆς καταστολῆς ἐπὶ τῇ βάσει καὶ τῶν προηγουμένως ἰσχυουσῶν διατάξεων τοῦ ποινικοῦ νόμου ὑπῆρξεν ἐλαχίστη, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῶν στατιστικῶν, ὥστε τὰ ἀδικήματα τῆς σωματεμπορίας καὶ μαστρωπίας παραμένουσιν οὐσιαστικῶς ἀτιμώρητα καὶ δι' οὓς λόγους ἐν τοῖς προηγουμένοις εἴπομεν ὡς ἐκ τοῦ συμφέροντος ἀποκρύψεως καὶ ὑπὸ τῆς γυναικὸς καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἀλλὰ καὶ διότι ὁπωσδήποτε εἶναι δυσαπόδεικτος ἡ ἀπόδειξις τῆς σωματεμπορίας ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. Κατὰ ταῦτα ἐπιβάλλεται τὸ μὲν ἡ ἐπαύξησις τῶν κατωτάτων ὁρίων τῶν ἀπειλουμένων ποινῶν ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑποχρεωτικὴν παραπομπὴν εἰς οἶκον ἐργασίας καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν διαμονῆς εἰς ὡρισμένους τόπους τῶν καταδικαζομένων, τὸ δὲ ἡ διατύπωσις τῆς ἐννοίας τῆς σωματεμπορίας ἐπὶ τὸ εὐρύτερον ὥστε νὰ καθίσταται εὐχερὴς ἡ ἀπόδειξις αὐτῆς. Παράλειψις οὐσιώδης τοῦ νόμου ὑπῆρξεν ὅτι δὲν προέβλεψεν τρόπον ἀντιμετωπίσεως ἀπὸ πρακτικῆς μᾶλλον πλευρᾶς τῆς ὁμαδικῆς ἐξόδου ἐκ τῶν καταργηθέντων ἤδη οἴκων ἀνοχῆς τῶν τροφίμων αὐτῶν καὶ κατὰ τὸ μεταβατικὸν στάδιον μέχρι τοῦ χρόνου τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 17 ἀποχρωματισμοῦ των ὡς ἀσέμνων ἐὰν ἐπὶ ἓν ἔτος δὲν παρουσιάσωσι μολυσματικὰς ἐκδηλώσεις. Ἐδημιουργήθη ἓν ζήτημα ὡς ἐκ τῆς προκλητικῆς κυκλοφορίας καὶ τῶν γυναικῶν τούτων εἰς τοὺς δρόμους τῆς πρωτευούσης, οὗ ἕνεκεν ἐρεθίζεται ἡ κοινὴ γνώμη. Δὲν εἶναι βε-

βαίως ἄηθες τὸ θέαμα τοῦτο εἰς ὅλας τὰς μεγαλουπόλεις τῆς Εὐρώπης, δὲν παύει ὅμως νὰ δημιουργῇ μίαν διαταραχήν. De lege ferenda ἐπιβάλλεται ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὰς περὶ ἀληθείας διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος τῆς ἐκ τῆς διαταραχῆς προκαλουμένης ὑπὸ τῶν γυναικῶν τούτων ἀκοσμίας καὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς παραπομπῆς εἰς οἶκον ἐργασίας. Κατὰ ταῦτα ἡ δημιουργία ἑνὸς οἴκου ἐργασίας καθίσταται ὡς ἡμέραι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπιτακτικωτέρα. Διὰ τῆς συνεργασίας τῶν ἐν προκειμένῳ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Κοινων. Προνοίας μετὰ τῆς Γεν. Δ/νσεως Ποινικῆς Δικαιοσύνης τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, ἥτις ἔχει μελετήσει ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἓν πρόγραμμα, βασίμως ἐλπίζω ὅτι δύναται νὰ προωθηθῇ τὸ θέμα τῆς ἀμέσου λειτουργίας ἑνὸς οἴκου ἐργασίας.

Οὕτω ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος πολιτικὴ οὐ μόνον θὰ δικαιώσῃ τὴν κατάργησιν τοῦ διακανονιστικοῦ συστήματος, ἀλλὰ καὶ θὰ ὁλοκληρώσῃ τὴν κρατικὴν ἀντίληψιν εἰς τὸν τομέα τοῦτον.

Ὑπεστηρίχθη ὅτι ἡ πορνεία θὰ φύεται πάντοτε ἐν τῇ σαπρίᾳ τοῦ κοινωνικοῦ ὑπεδάφους καὶ ὅτι θὰ συνυπάρχῃ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν τούτοις πιστεύω ὅτι ἂν οἱ λαοὶ ἀξιωθῶσι νὰ διαβιώσωσι ἐν ἀδιαταράκτῳ εἰρήνῃ καὶ ἡ στάθμη τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ἀνέλθῃ, ἡ δὲ πνευματικὴ καλλιέργεια καταστῇ ἀναφαίρετον δικαίωμα παντὸς ἀτόμου, οἱουδήποτε φύλου, δὲν θὰ εἶναι μακρὰν ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ὁ γενετήσιος βίος θὰ ὡραιοποιηθῇ ὡς εἰς μίαν τελειότητα ἑνώσεως ψυχῆς καὶ σώματος καὶ ἡ ἀνθρωπότης, ἡ ψυχικῶς καὶ σωματικῶς μολυνθεῖσα καὶ ἐπωδύνως τραυματισθεῖσα, ἐκ τῆς ἐκστροφῆς τῆς ὡραιότητος πρὸς μίαν ἠθικὴν ἀσχημίαν, θὰ ἀξιωθῇ νὰ ἀκούσῃ τῶν τοῦ προφήτου Ἡσαΐα λόγων: «Λαλήσατε παρηγορητικὰ πρὸς τὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ φωνήσατε πρὸς αὐτὴν ὅτι ὁ καιρὸς τῆς ταπεινώσεως αὐτῆς ἐπληρώθη, ὅτι ἡ ἀνομία αὐτῆς συνεχωρήθη».

Ι. Γ. ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΥΣΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Ἡ λύσις τοῦ ἀστυνομικοῦ προβλήματος τοῦ 81ου τεύχους ὑπὸ τὸν τίτλον «Κλοπὴ χρημάτων ἐκ χρηματοκιβωτίου», εἶναι ἡ ἑξῆς:

Ἡ ἀστυνομία συνέλαβε τὸν ὑπάλληλο. Αὐτὸς εἶχε ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς γυναικὸς τὴν ὁποίαν ἀκολούθως προσεπάθησε νὰ ἐνοχοποιήσῃ μὲ τὰ ἀποτυπώματα ποὺ βρέθηκαν στὸ μπουκάλι, τὸ ὁποῖο ἀφοῦ σκούπισε καλὰ τὸ ἔβαλε ἀνάμεσα στὰ τρία δάκτυλα τῆς δεξιᾶς χειρὸς τῆς ἐν ἀναισθησίᾳ εὑρισκομένης γυναικὸς καὶ τὸ ἐπίεσε.

Πλὴν ἐν τῇ βίᾳ του διέπραξε δύο βασικὰ σφάλματα:

1) Ὁ Παυλόπουλος, ὅπως ἀναφέρῃ ὁ ἀστυφύλαξ στὴν κατάθεσί του, ἄναψε τὸ φῶς τοῦ Γραφείου τῆς κ. Σοφίας. Κατὰ συνέπειαν τὸ Γραφεῖο εὑρίσκετο στὸ σκοτάδι. Ὁ δράστης μετὰ τὴν πρᾶξιν του ἔσβυσε τὸ φῶς χωρὶς νὰ σκεφθῇ ὅτι κείνη τὴν ὥρα δὲν ἦτο δυνατὸν χωρὶς φῶς νὰ ἰδῇ εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκετο ἡ γυναίκα.

2) Ὁ ἀστυφύλαξ ξεβούλωσε τὸ μπουκάλι ποὺ εὑρέθη στὸ πάτωμα. Ἐὰν πράγματι αὐτὸ εἶχε πέσει ἀπὸ τὸ χέρι τῆς γυναικὸς θὰ ἔπρεπε νὰ ἦτο ξεβούλωτο.

Ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας, ἀπέστειλαν ὀρθὴν λύσιν οἱ: 1) Δόκιμος Ὑπαστυνόμος Σακκέτος Γεώργιος, 2) ἀστυφύλαξ Σπηλιάδης Ἀλέξανδρος καὶ 3) ἀστυφύλαξ Γαλυφιανάκης Ἐμμανουήλ.

ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣ
Ἢ
ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΗΣ ΚΑΛΟΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

Ὑπὸ τοῦ Συμβούλου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου
καὶ Διδάκτορος τοῦ Δικαίου
κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

IV. Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΟΥ

Ι. Ἐκλογὴ—Κριτήρια

Ὁ ἀρχηγὸς δὲν δύναται οὔτε καὶ πρέπει νὰ κάμνῃ τὰ πάντα. Εἶναι ἀπαραίτητον, ἂν θέλῃ νὰ διοικήσῃ καλῶς καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα, νὰ ἐκλέξῃ καλοὺς καὶ ἱκανοὺς συνεργάτας εἰς τοὺς ὁποίους νὰ μεταβιβάσῃ μέρος τῆς ἰδικῆς του ἐξουσίας καὶ δραστηριότητος.

Τὸ οὐσιῶδες δι' αὐτὸν εἶναι νὰ κάμνῃ καλὴν ἐκλογήν.

Ὁ περίφημος Καρδινάλιος καὶ Πρωθυπουργὸς Richelieu, καίτοι ἦτο αὐταρχικός, ἀντιλαμβανόμενος ἐν τούτοις τὴν ἀλήθειαν, ὅτι «ἕνας ὀφθαλμὸς δὲν ἀρκεῖ διὰ νὰ τὰ βλέπῃ ὅλα τόσον καθαρά, ὅσον βλέπουν περισσότεροι», προσεπάθει πάντοτε νὰ ἔχῃ καλοὺς καὶ ἀξίους συνεργάτας, τοὺς ὁποίους καὶ ἐξέλεγε μετὰ πολλῆς προσοχῆς.

Δύναται λοιπὸν νὰ λεχθῇ βασίμως ὅτι ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε καλὴν ἐκλογὴν τῶν συνεργατῶν του ἔχει ἐκπληρώσει τὸ ἔργον του κατὰ τὸ ἥμισυ. Ἡ ἀλήθεια αὐτὴ θεωρεῖται βεβαίως πολὺ κοινὴ καὶ τετριμμένη.

Ἐν τούτοις ὅμως δὲν ἐφαρμόζεται πάντοτε εἰς τὴν πρᾶξιν, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψει μὲ ποίαν ἀπροσεξίαν καὶ ἐνίοτε μάλιστα μ' ἐλαφρότητα ἐκλέγονται οἱ κυριώτεροι συνεργάται ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἀρχηγούς. Συνήθως γίνεται αὕτη κατὰ τρόπον πολὺ ἐμπειρικὸν καὶ χωρὶς κανὲν ἀντικειμενικὸν κριτήριον. Μία τυχαία γνωριμία, ἢ συστάσεις ἄλλων προσώπων ἀσκοῦν γενικῶς ἀποφασιστικὴν ψυχολογικὴν ἐπίδρασιν εἰς πολλούς.

Εἶναι ἐν τούτοις φανερόν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν συνεργατῶν πρέπει νὰ βασίζεται εἰς ἀντικειμενικὰ κριτήρια καὶ ὄχι εἰς τὴν τύχην.

Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος προορίζεται νὰ γίνῃ συνεργάτης ἄξιος καὶ ἀποδοτικός, ἤτοι ἐπίλεκτον ἐπιτελικὸν στέλεχος, ὀφείλει νὰ συγκεντρώνῃ ὡρισμένας ἱκανότητας καὶ ἰδιότητας, ὁ βαθμὸς τῆς σημασίας τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν θὰ καταλάβῃ οὗτος εἰς τὴν ἱεραρχικὴν κλίμακα. Τοιαῦται δὲ εἰς πολὺ γενικὰς γραμμὰς πρέπει νὰ εἶναι: Ἡ προσωπικότης καὶ ἡ ἀρτία ἐπαγγελματικὴ κατάρτισις. Ὅσον δὲ ἀνέρχεται τὴν ἱεραρχικὴν κλίμακα ὁ συνεργάτης τοῦ ἀρχηγοῦ, τόσον, ἡ μὲν εἰδικὴ ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις χάνει τὴν βασικήν της σημασίαν, ἐνῷ ἀντιθέτως αἱ πνευματικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἰδιότητες αἱ ἀπαρτίζουσαι τὴν προσωπικότητα ἀποκτοῦν μεγαλυτέραν βαρύτητα.

Μὲ μεγάλην συντομίαν θὰ ἐξετάσωμεν τὰς βασικὰς ἰδιότητας καὶ ἱκανότητας τοῦ καλοῦ ἐπιτελικοῦ στελέχους.

1ον. Ἡ προσωπικότης.

Γενικὰ στοιχεῖα τῆς προσωπικότητος εἶναι:

α) Ὁ χαρακτήρ, ὅστις προϋποθέτει θέλησιν, εὐθύτητα, πρωτοβουλίαν εἰλικρίνειαν, ἠθικὰς ἀρχάς, σεβασμὸν πρὸς τοὺς ἄλλους, θάρρος τῆς γνώμης, ἀνάληψιν εὐθυνῶν.

Ἀλλὰ περισσότερον ἀπὸ τὴν εἰδικὴν ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν καὶ ἀπὸ τὴν γενικὴν τοιαύτην, ὁ ἀρχηγὸς ὀφείλει ν' ἀποβλέψῃ εἰς τὸν ἄρτιον καὶ ὁλοκληρωμένον χαρακτῆρα τῶν συνεργατῶν του. Διότι ἡ ἀνεπαρκὴς ἐπαγγελματικὴ γνῶσις εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρωθῇ μὲ τὴν ἄσκησιν καὶ τὴν πεῖραν, ὁμοίως καὶ ἡ μερικὴ ἔλλει-

ψις γενικῆς μορφώσεως δυνατὸν νὰ βελτιωθῇ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου κατόπιν φιλοτίμων προσπαθειῶν. Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατὸν ν' ἀναπληρωθοῦν αἱ ἐλλείψεις τοῦ χαρακτῆρος καὶ πρὸ παντὸς ὅταν αὗται ἔχουν σχέσιν μὲ τὰς ἠθικὰς ἰδιότητας, ὡς εἶναι ἡ εὐθύτης, ἡ εἰλικρίνεια, τὸ ἠθικὸν θάρρος, κ.λ. ποὺ ἀποτελοῦν μαζὶ μὲ τὴν θέλησιν τὰ κυριώτερα γνωρίσματα τοῦ χαρακτῆρος;

β) Πνευματικότης, ἤτοι ἱκανότης μαθήσεως, ἐρευνητικότης, κρίσις, φαντασία, εὐχέρεια χειρισμοῦ καὶ ἀντιμετωπίσεως νέων ζητημάτων ὀρθὸς λόγος, ἱκανότης λογικῆς ἐξηγήσεως, ὀργανωτικὴ ἱκανότης.

Ἓν μόνον σημεῖον τῆς πνευματικότητος θὰ ἐξετάσωμεν μὲ κάθε δυνατὴν συντομίαν, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον· ὡς λέγει καὶ ὁ Grasset εἰς τὸ ἔργον του «Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς δράσεως», «εἴτε πρόκειται περὶ πολιτικῆς, εἴτε περὶ οἰκονομικῶν, εἴτε περὶ διπλωματίας, εἴτε περὶ ἐπιχειρήσεων, δὲν ὑπάρχει πρόβλημα δράσεως ὁσονδήποτε πολύπλοκον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ μὴν ὀφείλῃ τις νὰ ἐφαρμόσῃ πρωτίστως τὸν ὀρθὸν λόγον». Ἡ ἔλλειψις τοῦ στοιχείου τούτου τῆς πνευματικότητος δὲν φαίνεται εὐθὺς ἐκ πρώτης ὄψεως, διότι εἰς ἄλλας μὲν περιπτώσεις ὑποκρύπτεται ὑπὸ τὸ τεχνητὸν ἐπίχρισμα τῆς καλῆς μνήμης, εἰς ἄλλας δὲ ἀπὸ τὸ σπινθηροβόλον πνεῦμα. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μεγάλο πλεονέκτημα τὸ νὰ ἔχῃ τις ἁπλῶς σπινθηροβόλον πνεῦμα, ἐὰν συνάμα δὲν εἶναι τοῦτο εὐθὺ καὶ δίκαιον. Καὶ ὡς παρατηρεῖ πολὺ εὔστοχα ὁ Vauvenargues, «ἡ τελειότης τοῦ ὡρολογίου δὲν συνίσταται εἰς τὸ νὰ πηγαίνῃ πολὺ γρήγορα, ἀλλὰ νὰ πηγαίνῃ σωστά». Ὅταν ὅμως ἔλθῃ ἡ στιγμὴ καὶ ἀνακαλυφθῇ ἡ ἔλλειψις αὐτή, θὰ γίνῃ τότε ἀντιληπτὸν ὅτι εἶναι ἀθεράπευτος, διότι ὅπως λέγει καὶ ὁ La Rochefoucault, «ὑπάρχουν τρόποι νὰ θεραπευθῇ ἡ τρέλλα, ἀλλὰ δὲν ἔχει εὑρεθῇ ἀκόμη τὸ μέσον νὰ διορθωθῇ τὸ στραβὸ μυαλό».

γ) Ἱκανότης συνεργασίας, ἤτοι νὰ ἔχῃ καλὴν πίστιν, ὡς καὶ τὸν προσήκοντα τρόπον συμπεριφορᾶς, τὸν προσήκοντα τόνον φωνῆς, φυσικὴν καθαριότητα, κ.λ.

2ον. Ἡ ἐπαγγελματικὴ κατάρτισις.

Μία βασικὴ παρατήρησις εἶναι ὅτι δι' ἐκεῖνα τὰ ἐπιτελικὰ στελέχη ποὺ προορίζονται νὰ γίνουν ἀρχηγοὶ μεγάλων κλάδων τῆς διοικήσεως, αἱ διοικητικαὶ ἱκανότητες καὶ ἐπομένως ἡ ἐπαγγελματικὴ κατάρτισις ὡς πρὸς τὸν τομέα τοῦτον εἶναι ἐπικρατέστεραι ἀπὸ τὴν τεχνικὴν κατάρτισιν.

Ἀλλὰ θὰ ἦτο βαρύτατον σφάλμα ἐὰν ἐπὶ κεφαλῆς μιᾶς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ παραδείγματι τεθῇ ἄτομον, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει καμμίαν τεχνικὴν κατάρτισιν. Οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι αἱ γενικαὶ διοικητικαί του ἱκανότητες, ἡ ἀναρμοδιότης του ἐλλείψει τῶν εἰδικῶν τεχνικῶν γνώσεων, θὰ ἐξουδετέρωνεν, ἂν μὴ θὰ παρέλυε τὴν οἱανδήποτε ἐνεργητικότητά του.

Ὁ Von Peucker, τὸν ὁποῖον ὁ Στρατάρχης Foch ἀναφέρει εἰς τὸ ἔργον του «Ἀρχαὶ τοῦ πολέμου», γράφει τὰ ἑξῆς σχετικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο: «Κάθε ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἔχει συνείδησιν τῆς ἀγνοίας του ἢ τῶν ἀναγκῶν του ὅπως λαμβάνῃ συμβουλὰς ἀπὸ ἄλλους διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καθήκοντά του γίνεται πάντοτε ἀναποφάσιστος καὶ εὑρίσκεται εἰς σύγχυσιν. Αἱ ἰδιότητες τοῦ χαρακτῆρος εἶναι αἱ πρῶται... ἀλλὰ ποῦ δύναται νὰ καταλήξῃ ἡ ἐνεργητικότης, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἱκανὴ μόρφωσις ὥστε νὰ γνωρίζῃ τις ποῖον σκοπὸν πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ καὶ ποῖοι δρόμοι ὁδηγοῦν πρὸς αὐτόν;»

Ὁ Fayol, ὁ ὁποῖος ἔχει εἰδικῶς ἀσχοληθῇ μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας, λέγει ὅτι ἐκεῖνος ποὺ προορίζεται νὰ γίνῃ ἀρχηγὸς μιᾶς μεγάλης ἐμπορικῆς ἢ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, πρέπει νὰ ἔχῃ 50 % ἐμπορικὸν πνεῦμα, 20—30 % διοικητικὸν καὶ 20 % τουλάχιστον τεχνικόν.

Καὶ ταῦτα μὲν προκειμένου περὶ τῶν μὴ κυρίως διοικητικῆς φύσεως κλάδων, προκειμένου ὅμως περὶ τῶν διοικητικῶν τοιούτων, ὑποστηρίζεται γενικῶς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, ὅτι πλὴν τῆς εἰδικῆς ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως ἀναλόγως

τοῦ διοικητικοῦ κλάδου εἰς τὸν ὁποῖον θ' ἀσχοληθῇ τις εἶναι ἀπαραίτητος καὶ γενικὴ ἐπιστημονικὴ κατάρτισις, ἡ ὁποία μάλιστα θεωρεῖται ὅτι ὑπερέχει καὶ τῆς καθαρῶς ἐπαγγελματικῆς τοιαύτης.

Καὶ πράγματι, ὡς ἡ πεῖρα διδάσκει, ἀπὸ μίαν πολὺ μεγάλην ἐξειδίκευσιν μὲ στενότητα ἀντιλήψεως, δηλαδὴ μὲ παρωπίδας, εἶναι προτιμοτέρα σχετικῶς μικροτέρα εἰδίκευσις συνοδευομένη ὅμως μὲ εὐρυτέραν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ μέρος τῆς γενικωτέρας ἐκείνης μορφώσεως, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχουν ὅλα τὰ στελέχη τὰ ὁποῖα προορίζονται νὰ καθέξουν τὴν ἡγεσίαν.

Θ' ἀναφέρωμεν καὶ πάλιν τὸ Richelieu, ὁ ὁποῖος καίτοι προκειμένου περὶ τῶν κατωτέρων θέσεων τῶν Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν δὲν ἔδιδε μεγάλην σημασίαν ἂν οἱ ὑποψήφιοί των εἶχον μόρφωσίν τινα, ἐν τούτοις παρεδέχετο ὅτι «δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ πλέον ἐπικίνδυνον δι' ἓν Κράτος, ἀπὸ τοῦ νὰ τοποθετῇ εἰς τὰς ἀνωτέρας θέσεις ἄτομα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν ἀρκετὸν φῶς ὥστε νὰ κυβερνήσουν τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν τους».

Βεβαίως, τὰ διπλώματα δὲν κάμνουν τὸν ἄνθρωπον, οὔτε εἶναι καὶ τὸ ἅπαντον. Εἶναι ὅμως σφάλμα τὸ νὰ θεωρῆται ἡ ἀνωτέρα μόρφωσις ὡς πολυτέλεια ἄχρηστος, πρὸ παντὸς δὲ δι' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ ἐξελιχθοῦν εἰς ἀρχηγοὺς μεγάλων κλάδων τῆς διοικήσεως. Εἶναι ἀπαραίτητον οὗτοι νὰ κατέχουν εὐρεῖαν γενικὴν μόρφωσιν, πλὴν τῆς εἰδικῆς ἐπαγγελματικῆς τοιαύτης, ὥστε νὰ εἶναι ἱκανοὶ νὰ συλλαμβάνουν εὐχερῶς τὰς γενικὰς ἰδέας, νὰ δίδουν γενικὰς κατευθύνσεις, νὰ βελτιώνουν τὰς μεθόδους ἐργασίας, νὰ διδάσκουν καὶ νὰ ἐκπαιδεύουν τὸ προσωπικόν καὶ ἐν γένει νὰ ἔχουν τὴν δυνατότητα τῆς ἀφομοιώσεως καὶ τῆς ἐφαρμογῆς νέων ἰδεῶν καὶ συστημάτων.

Θὰ ἠδύνατο μάλιστα βασίμως νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἡ εὐρεῖα γενικὴ μόρφωσις εἶναι ἀπαραίτητος ὄχι μόνον διὰ τοὺς ἀνωτέρους βαθμοὺς τῆς ἱεραρχικῆς κλίμακος τῆς διοικήσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς κατωτέρους ἀκόμη βαθμούς. Καὶ τοῦτο διότι αὕτη εἶναι τὸ μόνον μέσον διὰ τὴν κατάρτισιν στελεχῶν ἱκανῶν νὰ προσαρμόζωνται εὐχερῶς καὶ ταχέως πρὸς τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ἐκτὸς τοῦ γεγονότος ὅτι ταῦτα θὰ ἐξελιχθοῦν σὺν τῷ χρόνῳ καὶ θὰ καταλάβουν τὰς ἀνωτέρας θέσεις.

Ὁ Στρατάρχης Lyautay, ἔλεγεν ὅτι «ὁ ἀσχολούμενος μὲ οἱανδήποτε ἐπάγγελμα, ἔχει νὰ ὠφεληθῇ πάντοτε ἐὰν ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν εἰδικότητά του». Ὁμιλῶν δὲ δι' ἕνα συνάδελφόν του, ὁ ὁποῖος κατεῖχεν εὐρυτάτην γενικὴν μόρφωσιν ἔλεγε δι' αὐτὸν τὰ ἑξῆς ἐγκωμιαστικά: «Ἀσχολούμενος μὲ τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν φιλοσοφίαν ὁ συνάδελφός μου δὲν ἔχασεν ἀσκόπως τὸν καιρόν του, τουναντίον ἐπειδὴ εἶχεν ἀποκτήσει διὰ τοῦ τρόπου τούτου εὐρεῖαν προοπτικὴν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων κατώρθωσε νὰ γίνῃ ἱκανώτερος εἰς τὸ νὰ διοικῇ ἀνθρώπους καὶ νὰ ἔχῃ οὕτω τὴν ὑψηλὴν ἐκείνην καὶ συγκαταβαίνουσαν κατανόησιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν πράξεων καὶ τῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει τῶν διοικουμένων ὑπ' αὐτοῦ, ἥτις καὶ ἀποτελεῖ τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῶν πραγματικῶν ἀρχηγῶν».

Ὅταν ὅμως λέγωμεν «ἀνωτέρα γενικὴ μόρφωσις» δὲν ἐννοοῦμεν ἁπλῶς ἓν Δίπλωμα τοῦ Πανεπιστημίου ἢ ἄλλης Ἀνωτάτης Σχολῆς. Τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ τὸ ἅπαντον τῆς ἀνωτέρας γενικῆς μορφώσεως. Ἐκεῖνος θεωρεῖται ὅτι κατέχει γενικὴν μόρφωσιν, ὁ ὁποῖος ἐκτὸς τῶν γνώσεων τῆς εἰδικότητός του ἔχει προσέτι καὶ κατάρτισιν φιλολογικήν, φιλοσοφικὴν καὶ ἐπιστημονικήν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο χρειάζεται μία παρατήρησις. Δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὑπάρχει εὐρεῖα γενικὴ μόρφωσις, ὅταν ἁπλῶς ἠσχολήθη τις ἀκροθιγῶς μὲ πολλὰ πράγματα, χωρὶς ὅμως ταυτοχρόνως καὶ νὰ ἔχῃ ἐμβαθύνει εἰς αὐτὰ καὶ νὰ τὰ ἔχῃ ἀφομοιώσει. Οὔτε καὶ ὅταν περιωρίσθη ἁπλῶς νὰ συσσωρεύσῃ ἀτάκτως εἰς τὴν μνήμην του διαφόρους γνώσεις. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὑπάρχουν «γνώσεις», ὄχι ὅμως καὶ «γνῶσις», ἐνῷ τὸ οὐσιῶδες εἶναι αἱ γνώσεις μας νὰ λάβουν τὴν σφραγῖδα τῆς προσωπικότητός μας, ἤτοι νὰ ἔχουν γίνῃ κτῆμά μας. (Συνεχίζεται)

Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ

Ὁ ρόλος τῆς ὑποβολῆς στὴν ζωή μας. Τὰ εὐεργετήματά της. Ἡ ὑποβολὴ ὡς θεραπευτικὸν μέσον. Ὑποβολὴ καὶ αὐθυποβολή. Τὰ ἐρωτικὰ πάθη καὶ αἱ μανίαι, ἔχουν ὡς αἰτίαν τὴν αὐθυποβολήν. Πῶς ὑποβάλλομεν.

Τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς
Ἑταιρίας Ψυχικῶν Ἐρευνῶν
κ. **ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑ**

Ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ζητήματα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, διὰ τὴν τρομερὰν ἐπίδρασιν ποὺ ἐξασκεῖ εἰς τὰς τύχας μας εἶναι ἡ ὑποβολή.

Οἱ περισσότεροι οὔτε τὴν φαντάζονται κάν, ἐνῷ κάθε στιγμὴν περνοῦν δίπλα της, ἐνῷ διαρκῶς ὑφίστανται τὴν ἐπίδρασίν της ἢ τὴν ἐξάσκησιν εἰς ἄλλους.

Αἱ ἐντυπώσεις τὰς ὁποίας ἔχομεν ἐπὶ τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἰδεῶν τῶν ὁμοίων μας, εἶναι ἐντελῶς συμβατικαὶ καὶ ἐξαρτῶνται : 1) Ἀπὸ τὴν προδιάθεσιν τοῦ ἀτόμου, 2) Ἀπὸ τὴν ζωηρότητα τῆς φαντασίας του, 3) Ἀπὸ τὸν βαθμὸν τῆς κρίσεώς του.

Δέκα ἄνθρωποι ἀντιλαμβανόμενοι τὸ ἴδιον περιστατικὸν ἔχουν πολλάκις διαφορετικὴν ἀντίληψιν. Ἐπίσης μερικαὶ ἰδέαι, ἀναλόγως τῆς ζωηρότητος, ἢ τῆς πειστικότητός των, ριζώνονται μέσα μας βαθειὰ καὶ ἠμποροῦν νὰ μᾶς φέρουν εἰς μεγάλας ἀποφάσεις, εἰς μερικὰ δὲ εὐπαθῆ ἄτομα καταλήγουν εἰς ἀληθεῖς νοσηρὰς καταστάσεις καὶ ψυχώσεις.

Ἡ καθημερινὴ ζωή μας εἶναι διαρκής, ἂν ὄχι βεβαίως ψευδαίσθησις, ἀλλὰ π α ρ α ί σ θ η σ ι ς, ἤτοι διαφορετικὴ ἀντίληψις τῆς πραγματικότητος, τὴν ὁποίαν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ὁρίσωμεν σαφῶς.

Τὸ κάθε ἄτομον, κεντριζόμενον ἀπὸ τὴν ἀμείλικτον ἀνάγκην, προσπαθεῖ διαρκῶς νὰ προχωρήσῃ εἰς βάρος ἑνὸς ἄλλου ἢ ἄλλων, πασχίζει πάσῃ θυσίᾳ νὰ ἐπικρατήσῃ καὶ νὰ ἐπιβληθῇ.

Ἄλλοτε τοῦτο ἐγίνετο εἰς βάρος τῶν σωματικῶς ἀσθενεστέρων. Εἰς τὴν σημερινὴν ὅμως ἐποχὴν ἐνεργεῖται πρὸς ὄφελος τοῦ διανοητικῶς ἀνωτέρου, ὅστις μεταχειρίζεται φοβερὸν ὅπλον : Τ ὴ ν ὑ π ο β ο λ ή ν.

Ὀνομάσατε τὴν ὑποβολὴν πειθώ, εὐγλωττίαν, ζωντανοτέραν ἐπιχειρηματολογίαν, ὅ,τι θέλετε. Ἀδιάφορον ! Τό πρᾶγμα δὲν ἀλλάζει. Ὁ ἔμπορος προσπαθεῖ, ἐπαινῶν τὸ ἐμπόρευμά του, νὰ ὑποβάλῃ εἰς τοὺς πελάτας καὶ νὰ ὠφεληθῇ εἰς βάρος των. Ἐκ δύο συζητητῶν ὁ καθένας προσπαθεῖ μὲ τὰ ἐπιχειρήματά του νὰ ὑποβάλῃ τὸν ἄλλον. Ἡ ρεκλάμα εἰς τὰς ἐφημερίδας ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ἔχει τὴν ὑποβολήν. Ὁ ἐπιχειρηματίας προσπαθεῖ νὰ προσελκύσῃ τοὺς κεφαλαιούχους, ὑποβάλλων εἰς αὐτοὺς μὲ τὰ ἑλκυστικώτερα χρώματα μιὰν ἐπιχείρησιν. Ὁ ἐπαίτης πασχίζει μὲ τὴν ἐπίδειξιν τῶν πληγῶν του καὶ τὰ ὑπερβολικὰ ἢ λυρικὰ λόγια του νὰ σᾶς ὑποβάλῃ τὸ αἴσθημα τῆς εὐσπλαγχνίας. Ὁ δικηγόρος διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του καὶ διαφόρων σοφισμάτων προσπαθεῖ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τοὺς ἐνόρκους τὴν ἀθῳότητα τοῦ κατηγορουμένου τὸν ὁποῖον ὑπερασπίζει· καὶ ἡ ἀξία του κρίνεται ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὑποβολῆς ποὺ ἐξασκεῖ. Τὰ βιβλία ποὺ διαβάζομε μᾶς ὑποβάλλουν ὡρισμένας ἰδέας βασικὰς τοῦ συγγραφέως.

Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο ν' ἀκούσουν λεγόμενον ὅτι ὡρισμένα ἄτομα ἔχουν ἐρωτικὰς ἐπιτυχίας, διὰ νὰ ὑποβληθοῦν ὅτι αὐτὰ κατέχουν ὡρισμένα ἐξαιρετικὰ προσόντα, ἢ νὰ κεντρισθῇ ἡ φαντασία των διὰ βιβλίων, καλλιτεχνικῶν ἔργων, κατορθωμάτων, κ.τ.λ. (ἔρως πρὸς γνωστοὺς συγγραφεῖς, ποιητάς, πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ πρόσωπα κ.τ.λ.). Εἰς πολλοὺς ἀκόμη ἀρκεῖ ἕνα ἁπλοῦν ἐπεισόδιον διὰ νὰ πάρουν «ἀπὸ φόβον» κάποιον καὶ νὰ εἶναι πλέον ἀνίκανοι πρὸς ἀντίστασιν (ἰδὲ καὶ λαϊκὴν παροιμίαν «τοῦ ἐπῆρε τὸν ἀέρα»).

Ἡ ἰατρικὴ τέλος μεταχειρίζεται τὴν ὑποβολὴν ὡς ἰσχυρότατον θεραπευτικὸν

βοήθημα. Ἀρκεῖ ὄντως ἡ πειστικὴ ὑποβολὴ ἑνὸς ἀνθρώπου διὰ νὰ πεισθῇ ὁ ἄρρωστος, ὥστε ὄχι μόνον νὰ αἰσθανθῇ τὸν ἑαυτόν του καλλίτερα, ἀλλὰ καὶ νὰ θεραπευθῇ ἐντελῶς ἀπὸ χρονίας π.χ. σπασμωδικὰς καταστάσεις κ.τ.λ.

Εἰς τὴν καθημερινὴν ζωήν μας ἀκόμη, πολλάκις θλιβόμεθα, ἢ χαίρομεν διὰ πράγματα φαντασιώδη, τὰ ὁποῖα κατόπιν ἀποδεικνύονται ψευδῆ. Ἡ δὲ αὐθυποβολὴ εἶναι ἀκόμη ζωηροτέρα τῆς ὑποβολῆς, τῆς ἐνεργουμένης παρὰ τρίτου.

Πολλοί, ἔξαφνα, φανταζόμενοι ἐξ ἀσημάντων αἰτίων ὅτι πάσχουν γίνονται ὑποχονδριακοί. Ὁ ἀσθενὴς ἁπλῶς καὶ μόνον μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ ἰατροῦ αἰσθάνεται τὸν ἑαυτόν του καλλίτερα. Ἄλλοι δέ, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐκτελέσουν ὡρισμένα πράγματα, αὐθυποβάλλονται τόσον ἐντόνως, ὥστε καταλήγουν εἰς πλήρη ἀνικανότητα (π.χ. τῆς γενετησίου ὁρμῆς) ἢ εἰς ἀτολμίαν ἀκατανίκητον.

Ἔντονοι ἐπίσης αὐθυποβολαί, πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ἡ βιβλιομανία, ἡ γραμματοσημομανία ἢ πᾶσα ἄλλη ἔντονος τάσις συλλογῶν. Τὰ λεγόμενα ἀκόμη μεγάλα ἐρωτικὰ πάθη, ὅπως θὰ ἀναλύσωμεν, ἐν ἐκτάσει ἀργότερον, εἶναι ἁπλῶς ἔντονοι νοσηραὶ ὑποβολαὶ ἢ αὐθυποβολαὶ εἰς ἄτομα ζωηρῶς ἐπιδεικτικὰ τοιούτων.

Εἰς αὐτὰ μιὰ οἱαδήποτε αὐθυποβολή, κεντριζομένη ἀπὸ ἐμπόδια, ἀναγκάζει τὴν φαντασίαν νὰ ἐντείνῃ τὴν ἐνέργειαν της, ὥστε νὰ καταντήσῃ ψύχωσις, ἰδέα ἔμμονος, καταλήγουσα καμμιὰ φορὰ εἰς ἰδεοληψίαν καὶ μελαγχολίαν.

Ἡ ἔντασις τῆς ὑποβολῆς διαφέρει σὲ κάθε ἄνθρωπον, ἀναλόγως τῆς ψυχικῆς του ἀντιδράσεως τῆς κρίσεως καὶ τῆς ζωηρότητος τῆς φαντασίας.

Ὅσον ὁ ἄνθρωπος δέχεται εὐκολώτερον καὶ ζωηρότερον τὴν ὑποβολήν, τόσον ὁ χαρακτὴρ αὐτοῦ εἶναι ἀσθενέστερος. Αὐτοὺς ποὺ ἔχουν πάντοτε δόσιν ὑστεροπαθείας ἀναλόγως τοὺς χαρακτηρίζομεν ὡς εὐαισθήτους, ἐπιπολαίους, ἀστάτους κ.τ.λ.

Ἀντιθέτως ὅσον ἡ ἐπίδρασις τῆς ὑποβολῆς εἶναι ἀσθενεστέρα, εἴτε ἐπειδὴ ἐνεργεῖ ἐπὶ νευρικοῦ συστήματος ψυχροτέρου, εἴτε ἐπειδὴ εὑρίσκει ἀντίδρασιν εἰς κρίσιν μεθοδικὴν καὶ ἀσφαλῆ, τόσον καὶ ὁ χαρακτὴρ εἶναι παρατηρημένον ὅτι οἱ τοιοῦτοι χαρακτῆρες ἐλαχίστην ἔχουν ροπὴν πρὸς τὴν ὑπερβολικὴν εὐαισθησίαν καὶ πρὸς ἀδυναμίας ὑπερβολικῆς εὐσπλαγχνίας, συγκινήσεως, παραφορᾶς.

Ἐὰν ἡ ἐπίδρασις τῆς ὑποβολῆς εἶναι τόσον μεγάλη ἐν ἐγρηγόρσει, λογικὸν νὰ εἶναι πολὺ ἐντονωτέρα κατὰ τὴν μείωσιν τοῦ ἐνσυνειδήτου, ἰδίως εἰς τὸν φυσιολογικὸν ὕπνον καὶ τὸν ὑπνωτισμόν, ὁπότε ἡ ἀντίδρασις τῆς κρίσεως εἶναι ἡ ἠλαττωμένη. Πράγματι δέ, βλέπομεν ὅτι κατὰ τὰ ὄνειρα παραδεχόμεθα χωρὶς νὰ ἐκπληττώμεθα τὰ παραλογώτερα τῶν πραγμάτων. Ἐνῷ π.χ. εἴμεθα εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ μιᾶς εὑρισκόμεθα εἰς τὴν Ἀμερικήν, συνομιλοῦμεν μὲ νεκροὺς χωρὶς νὰ ἐνθυμούμεθα τὸν θάνατον αὐτῶν καὶ ἐκτελοῦμεν, ὡς νὰ εἴμεθα ἀπολύτως ἀναγκασμένοι, πράξεις ἀντικειμένας εἰς τὴν στοιχειωδεστέραν λογικήν.

Ἀκριβῶς τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ κατὰ τὸν ὑπνωτισμόν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ ὑποβολὴ αὐτὴ δὲν εἶναι αὐθόρμητος ἢ ἀποτέλεσμα τυχαίου αἰτίου (κακῆς θέσεως τοῦ σώματος, πόνου κλπ.), ἀλλὰ ἐνεργεῖται μὲ τὴν βούλησιν τοῦ ὑπνωτισμοῦ.

Τοιουτοτρόπως δυνάμεθα νὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὸν ὑπνωτισμένον κατὰ βούλησιν οἱανδήποτε ἰδέαν. Π.χ. ὅτι βλέπει γνωστούς του ἀπόντας, ὅτι διασκεδάζει εἰς ἐσπερίδα, ὅτι εἶναι στρατηγός, βασιλεύς, Θεός, ὅτι ταξιδεύει, ὅτι καπνίζει, ἐνῷ κρατεῖ ἀντὶ σιγάρου στριμμένο χαρτί, ὅτι τρώγει γλυκίσματα, ἐνῷ μασσᾷ ἁπλῶς ἕνα μολύβι. Ἀκόμη δυνάμεθα νὰ τοῦ ὑποβάλωμεν ὄχι μόνον ὁμοίας ἀδιαφόρους ἢ εὐχαρίστους συναισθήσεις, ἀλλὰ καὶ δυσαρέστους ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας αὐτὸς ἐνσαρκώνεται ζωηρότατα. Π.χ. τοῦ ὑποβάλλομεν ὅτι ζεσταίνεται μέχρις ἱδρῶτος ὅτι κρυώνει καὶ κροταλίζουν τὰ δόντια του, ὅτι θὰ καύσωμεν τὸ χέρι του μὲ ἀναμμένον σιγάρον. Ἐὰν τότε τὸν ἐγγίσωμεν ἁπλῶς μὲ τὸ δύχτυλόν μας, ἡ ἀντίδρασις ἐπέρχεται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἔντονος, ἀναλόγως τῆς ἐπιδεκτικότητος τοῦ ἀτόμου.

Μερικὰ μάλιστα ἄτομα ὑφίστανται τὴν ὑποβολὴν τόσον ζωηρά, ὥστε μεταβάλλουν καὶ τὴν φυσιογνωμίαν των διὰ νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τὸν ὑποβαλλόμενον τύπον.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΩΝ

Τὴν Κυριακήν, 30-9-56, καὶ ὥραν 10.30′ εἰς τὴν Μεγάλην Αἴθουσαν Δεξιώσεων τῆς Ἀστυνομικῆς Σχολῆς, ἥτις εἶχε θαυμασίως διακοσμηθῆ καὶ ἀνθοστολισθῆ, ἐγένετο Ἁγιασμός, ἱερουργοῦντος τοῦ αἰδεσιμωτάτου ἐφημερίου ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου κ. Γ. Δαμήλου, ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων τῆς ΙΒ′ Ἐκπαιδευτικῆς περιόδου Σχολῆς Ὑπαστυνόμων καὶ ΙΓ′ τοιαύτης Σχολῆς Ἀρχιφυλάκων.

Πρὸς τοὺς νέους δοκίμους Ὑπαστυνόμους καὶ Ἀρχιφύλακας ὡμίλησεν ὁ Διοικητὴς τῶν Ἀστυνομικῶν Σχολῶν, Ἀστυνομικὸς Δ/ντὴς Α′ κ. Νικόλαος Ἀρχιμανδρίτης, ὅστις καὶ ἔκαμνε ἔναρξιν τοῦ μαθήματος τῆς Κοινωνιολογίας, μὲ θέμα : «Σοβιετικὴ Εἰρήνη» καταχειροκροτηθείς. Τὸ μάθημα τοῦ κ. Ἀρχιμανδρίτου, ἔκαμε ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατὰς οἱ ὁποῖοι τὸν συνεχάρησαν ἐγκαρδίως.

Ὁ κ. Ὑφυπουργὸς Ἐσωτερικῶν, ὁ κ. Ἀρχηγός, ὁ κ. Διοικητὴς τῆς Σχολῆς καὶ ἄλλοι Ἀξιωματικοί, ἐν μέσῳ τῶν δοκίμων Ὑπαστυνόμων καὶ Ἀρχιφυλάκων, μετὰ τὴν τελετὴν τοῦ Ἁγιασμοῦ.

Σχετικῶς, ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν τακτικὴν ἐκπομπὴν «Χρονικὰ τῆς Ἡμέρας» τῆς Παρασκευῆς 5-10-56, μετεδόθη ἡ ἀκόλουθος περιγραφή, σὲ κείμενον κ. Ἠλία Μαλάτου :

«Ἀπὸ χθὲς ἤρχισαν τὰ »μαθήματα τῆς 12ης ἐκ»παιδευτικῆς σειρᾶς τῶν »Δοκίμων Ὑπαστυνόμων »καὶ τῆς 13ης σειρᾶς τῶν »νέων Ἀρχιφυλάκων εἰς »τὴν Σχολὴν τῆς Ἀστυνο»μίας Πόλεων. Ἡ τελετὴ τοῦ Ἁγιασμοῦ, ἡ ὁποία ἐγένετο μετὰ πάσης ἐπισημό»τητος εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Σχολῆς, ἔδωσε τὴν εὐκαιρία εἰς πολλοὺς »ν' ἀντιληφθοῦν τὸ γόνιμον καὶ θαυμάσιον ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπιτελεῖται εἰς τὸ ἀληθινὸ »αὐτὸ φυτώριο τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων.

«Τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν ὡραίαν αὐτὴν ἑορτὴν ἐξεπροσώπευεν ὁ Ὑφυπουργὸς »τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Ν. Ἀθανασίου παρέστησαν δὲ μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὁ Ἀρχηγὸς »τῆς Ἀστυνομίας κ. Ν. Κόκκινος, ὁ Γεν. Δ/ντὴς τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐσωτερικῶν »κ. Δ. Κόλλιας, ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν κ. Α. Γεωργίου, ὁ Διοικητὴς »τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας Ἀθηνῶν κ. Θ. Ρακιντζῆς, ὁ τ. Ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομίας »κ. Α. Σαμπάνης, οἱ Δ/νταὶ τῆς Ἀστυνομίας κ.κ. Παν. Συνοδινός, Ἰωάνν. Κροντή-

»ρης, 'Ανδρ. Μουρούσιας καὶ Κων. Παυλόπουλος, οἱ καθηγηταὶ τῶν 'Αστυν. Σχολῶν »κ.κ. Σπυρ. Γαλανὸς Καθηγητὴς Παν/μίου, Κωντ. Γεωργόπουλος, Δημ. Σταύρου »'Αριστ. Πουλαντζᾶς, Γεώργ. Πανόπουλος, Δημ. Καψάσκης, 'Ιωάν. Παπαζαχαρίου »Πέτρ. 'Αργυρίου καὶ Ζην. Χατζημάμας καὶ πολλοὶ ἄλλοι, 'Αξιωματικοὶ τῆς 'Αστυ»νομίας οἱ ὁποῖοι ηὐχήθησαν εἰς τοὺς μέλλοντας 'Αξιωματικοὺς τῆς 'Αστυνομίας »«Καλὴν πρόοδον» καὶ ἐπιτυχῆ ἀποφοίτησιν ἐκ τῆς Σχολῆς.

«Οἱ ἐννενήκοντα νέοι δόκιμοι Ὑπαστυνόμοι καὶ 'Αρχιφύλακες, οἱ ὁποῖοι »εἰσῆλθον εἰς τὴν 'Αστυνομικὴν Σχολήν, θὰ ἐξέλθουν αὐτῆς μετὰ διετῆ φοίτησιν καὶ »θὰ πλαισιώσουν τὸ Σῶμα, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν βάσιν διὰ τὴν ἤρεμον, ἥσυχον »καὶ ἁρμονικὴν διαβίωσιν τοῦ Κοινωνικοῦ Συνόλου.

«Εἶναι παγκοίνως γνωστὸν ὅτι τὸ Σῶμα τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων διεδραμά»τισε πάντοτε εἰς ὅλας τὰς κρισίμους στιγμὰς τῆς χώρας μας πρωτεύοντα ρόλον διὰ »τὴν ἐπιβολὴν τῆς τάξεως καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν πάσης φύσεως ταραχοποιῶν καὶ »ἐχθρῶν τῆς πατρίδος. 'Ο ἀστυνομικὸς συνεχίζει καὶ σήμερον τὸ ἐπίμοχθον ἀλλὰ καὶ »ἐπικίνδυνον ἔργον ποὺ τοῦ ἔχει ἀναθέσει ἡ Πολιτεία.

«'Η 'Εθνικὴ καὶ Κοινωνικὴ σημασία τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀστυνομικοῦ ὑπαλ»λήλου ἔχει ἀπὸ ὅλους ἀναγνωρισθῆ, οἱ δὲ ἀγῶνες του διὰ τὴν 'Εσωτερικὴν ἀσφάλειαν »τῆς χώρας, θὰ γραφοῦν μὲ χρυσᾶ γράμματα εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἔθνους.

«'Ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος ἡ κατοχὴ καὶ ὁ ξενοκίνητος συμμοριτο»πόλεμος μᾶς ἄφησαν μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ στρατιὰ ὁλόκληρη κακοποιῶν στοιχείων »τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζουν συνεχῶς ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν οἱ ἄνδρες τῆς 'Αστυνομίας »Πόλεων.

«'Η κατάστασις αὐτὴ καὶ ἡ μετὰ τὸ 1944 ἐσωτερικὴ παράνομη κίνησις τῶν »ἐχθρῶν τῆς πατρίδος ἐπέβαλλον τὸν συγχρονισμὸν τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων εἰς »'Επιστημονικὸν Σῶμα, οὕτως ὥστε ἡ δρᾶσις του νὰ καταστῇ ἀποτελεσματικὴ εἰς »τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐχθρῶν τῆς κοινωνίας. Κι' ἔχουν ἀναγνωριστῆ ἀπ' ὅλους »οἱ ἐπιτυχεῖς ἐνέργειαι τῆς ἀστυνομίας αἱ ὁποῖαι ἔχουν προκαλέσει πολλάκις τὸν »θαυμασμὸν ὅλων τῶν 'Αστυνομιῶν τοῦ κόσμου. Δὲν θὰ εἶναι ὑπερβολὴ ἐὰν λεχθῇ »ὅτι σήμερον ἡ 'Αστυνομία Πόλεων ἔχει καταστῇ ἐφάμιλλος τῶν ξένων 'Αστυνομικῶν »Σωμάτων, γεγονὸς τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ τὸν ζῆλον καὶ τὸν κόπον ποὺ κατέβαλε μέχρι »σήμερον ἡ ἡγεσία τοῦ σώματος.

«Νὰ γιατὶ λοιπὸν ἡ προσοχὴ ὅλων τῶν ἁρμοδίων στρέφεται πρὸς τὴν Σχολὴν »Ὑπαστυνόμων καὶ 'Αρχιφυλάκων ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξέρχονται οἱ νέοι ἡγήτορες »τοῦ Σώματος.

«Σύμφωνα μὲ τὸ ἔθιμο τῆς Σχολῆς, μετὰ τὸν 'Αγιασμόν, ὁ Διοικητὴς αὐτῆς, »δίδει τὸ ἐναρκτήριον μάθημα ἀντὶ μιᾶς συνήθους ὁμιλίας. Ἔτσι ὁ Διοικητὴς τῆς »Σχολῆς τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων κ. 'Αρχιμανδρίτης ἐδιάλεξε ὡς πρῶτον μάθημα »Κοινωνιολογίας τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος περὶ τῆς Σοβιετικῆς Εἰρήνης. Μεταξὺ »τῶν ἄλλων ὁ κ. 'Αρχιμανδρίτης ἐτόνισεν τὰ ἑξῆς :

« «Εἰρήνη καὶ 'Ελευθερία», εἶναι οἱ πιὸ γλυκειὲς λέξεις, οἱ περισσότερον ἀγα»πητὲς καὶ ποθητὲς ἔννοιες γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ ὅλα τὰ Κράτη.

«'Αλλὰ καὶ τὶς ἔννοιες αὐτές, ὁ κομμουνισμὸς τὶς μετέβαλε σὲ ὄργανο κατα»κτήσεως, σὲ ὄργανο ἐπιθέσεως...

«Μὴ σᾶς φαίνεται αὐτὸ περίεργο. Εἶναι ἀλήθεια ὁλοφάνερη ὅτι ὁ σημερινὸς »κομμουνισμὸς μετέβαλε τὴν εἰρήνη σὲ ὄργανο ἐπιθέσεως κατὰ...τῆς εἰρήνης τοῦ »Κόσμου.

«Οἱ σημερινοὶ ἡγέτες τοῦ Κομμουνισμοῦ ὕστερα ἀπὸ 40 ἐτῶν ὄργιο τοῦ ἐγκλή»ματος, στὸν ὁποῖον καὶ αὐτοὶ ἐσκεμμένα ἔλαβον μέρος, ἔρχονται τώρα νὰ παρουσιά»σουν στὸν κόσμο τὴν μεγαλύτερη θεαματικὴ σκηνὴ τοῦ Ρωσικοῦ δράματος, θυ-

»σιάζοντας στὸ Μολὼχ τοῦ Διεθνοῦς Κομμουνισμοῦ γιὰ τὸν ὁποῖον ἀγωνίζονται »καὶ ἀγωνιοῦν, τὴν μνήμην τοῦ ὑπέρθεου ἡγέτη τους, τοῦ Στάλιν.

«Μέσα ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τοῦ τεραστίου πυροτεχνήματος τῆς ἀποκαθηλώσεως »τοῦ νεκροῦ πλέον ἡμιθέου τῶν Κομμουνιστῶν ὅλου τοῦ κόσμου, προβάλλει μὲ μει»διάματα, μιὰ νέα ὁλόλευκη ἄρκτος. Κρατεῖ στὸ ἕνα χέρι τὸ εὐαγγέλιο τῆς συνυπάρ»ξεως καὶ προσφέρει τὸ ἄλλο σὲ χειραψία φιλική, γιὰ ὅσους θελήσουν νὰ πλησιάσουν »τὸ θηρίο αὐτό.

«'Εν τούτοις σήμερα οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ κομμουνισμοῦ στὴν Ρωσία εἴτε θέλουν »εἴτε δὲν θέλουν εἴτε τὸ παραδέχονται καὶ τὸ διακηρύττουν εἴτε τὸ ἀγνοοῦν καὶ δια»μαρτύρονται, ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν οἱ δυναμικοί, οἱ μοναδικοί, ἀρχηγοὶ τοῦ »Διεθνοῦς Κομμουνισμοῦ καὶ σύμφωνα μὲ τὶς ἀπόψεις καὶ τὶς ἐντολὲς των κινοῦνται »καὶ δροῦν τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου.

«Γι' αὐτὸ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ παρακολουθοῦμε τὴν νέα αὐτὴ τακτικὴ »τῆς Διεθνοῦς ἡγεσίας τοῦ Κομμουνισμοῦ καὶ νὰ ἐπισημαίνουμε τὴν ἰδιαίτερη σημα»σία της, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ ἐθνικόφρονες πολῖται ἀλλὰ καὶ ὅσοι εἶχαν πιστέψει »ἢ πιστεύουν στὸν κομμουνισμὸ περὶ τίνους ἀκριβῶς πρόκειται.

«'Απὸ τὸ 1937 ἐφηρμόσθη ἡ τακτικὴ τῶν Λαϊκῶν Μετώπων, ἡ ὁποία προσφυέ»στατα ὠνομάσθη τακτικὴ τοῦ «Δουρείου "Ιππου», γιατὶ ἐπιδιώκει τὴν συνεργασία »τῶν κομμουνιστῶν μὲ τὰ ἀστικὰ κόμματα, μέχρις ὅτου κατωρθώσει νὰ εἰσχωρήσῃ »στὸν κρατικό, τὸν οἰκονομικὸ καὶ τὸν κοινωνικὸ μηχανισμὸ κάθε ἐθνικοῦ κράτους »καὶ κατόπιν μὲ μιὰ ἐπανάσταση (μὲ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο) νὰ καταλάβῃ τὴν ἐξουσία »ὅπως ἀκριβῶς ἔγινε στὰ διάφορα δορυφόρα κράτη. 'Η τακτικὴ αὐτὴ τῶν Λαϊκῶν »Μετώπων, ποὺ ὠφείλετο στὸ Στάλιν, ὑπῆρξε πολὺ ἐπιτυχημένη. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς »οἱ σημερινοὶ ἡγέτες τοῦ κομμουνισμοῦ ὄχι μόνον δὲν καταργοῦν τὴν τακτικὴ αὐτὴ »τῶν Λαϊκῶν Μετώπων, ἀλλὰ καὶ τὴ διευρύνουν καὶ διακηρύσσουν, ὅτι πιστεύουν »ἀπόλυτα στὴν εἰρηνικὴ συνύπαρξη καὶ στὴ συνεργασία μάλιστα τῶν κομμουνιστικῶν »Κρατῶν μὲ τὰ καπιταλιστικὰ Κράτη γιὰ τὴ διατήρηση δῆθεν τῆς εἰρήνης καὶ ὅτι »οἱ κομμουνισταὶ στὰ διάφορα Κράτη πρέπει μὲ τὴν πειθὼ καὶ ὄχι μὲ τὴν βία νὰ »ἐπιτύχουν νὰ πάρουν στὰ χέρια τους τὴν Κυβέρνηση καὶ νὰ ἐφαρμόσουν τὸ σύστημα »τοῦ κομμουνισμοῦ.

«'Ο κ. 'Αρχιμανδρίτης περαίνων τὸ μάθημα του εἶπεν τὰ ἑξῆς :

«'Ο Θεὸς τῆς 'Ελλάδος ἂς βοηθήσῃ ὥστε σύντομα νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ δίκαιο »καὶ ἡ ἐλευθερία στοὺς ἀλύτρωτους "Ελληνες τῆς Κύπρου καὶ τῆς Βορείου 'Ηπείρου.

«Σεῖς δὲ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκπαιδεύσεώς σας εἶμαι βέβαιος ὅτι θ' ἀνα»πτύξετε εὐγενικὴ ἄμιλλα, ὥστε ν' ἀποκτήσετε ἀρτία καὶ πλουσία μόρφωση γιατὶ »πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι ἡ μάθησις καὶ ἡ βαθειὰ γνῶσις τῶν καθηκόντων καὶ τῶν »ὑποχρεώσεών σας εἶναι ἡ μητέρα τοῦ δικαίου τῆς τάξεως τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς »δημιουργίας εὐγενῶν χαρακτήρων, ἐνῷ ἡ ἄγνοια καὶ ἡ ἡμιμάθεια ὁδηγοῦν συχνὰ »στὴν κατάργηση τῶν ἐννοιῶν τοῦ δικαίου στὸν ἐγωκεντρισμὸ καὶ στὴν τραχύτητα.

«Σᾶς εὔχομαι κάθε πρόοδον».

— Μετὰ τὸ πέρας τοῦ μαθήματος τῆς Κοινωνιολογίας, προσεφέρθησαν ἀναψυκτικὰ εἰς τοὺς παρισταμένους.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Παρητήθησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος, οἱ: 'Αστυν. Δ/ντὴς Α' κ. 'Αλεξ. Κάρκας, 'Αρχιφ. 'Ασημάκος Γεώργ., 'Υπαρχ/ξ Μπαρκούλης Γεώργ. καὶ ἀστ/ξ Νιάρχος Παν.

—Διεγράφησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος, διὰ λόγους πειθαρχίας : ὁ 'Αρχ/ξ Δημόπουλος Γεώργ. καὶ ὁ 'Αστ/ξ Ντογιάκος Σταῦρος.

***

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Προήχθη κατ' ἀρχαιότητα, ὁ 'Υγειονομ. 'Αξ/κός, 'Αστυν. Δ/ντὴς Β', κ. Μαρῖνος Βάθης, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Υγ/κοῦ 'Αξ/κοῦ, 'Αστυν. Δ/ντοῦ Α', πρὸς πλήρωσιν ὑφισταμένης κενῆς ὀργανικῆς θέσεως.

—'Ομοίως ὁ 'Αστ/ξ 'Αναγνωστάκης Γεώργ., εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ 'Υγ/κοῦ 'Αξ/κοῦ, 'Υπαστυνόμου Α', ὡς κεκτημένος τὰ νόμιμα προσόντα.

***

ΑΜΟΙΒΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 629993 'Εγ. 83/30-4-56 'Εγκυκλίου Δ/γῆς 'Υπουργείου 'Εθνικῆς 'Αμύνης, ἀπενεμήθη τὸ 'Αναμνηστικὸν Μετάλλιον 'Εθνικῆς 'Αντιστάσεως εἰς τὸν 'Αστυνόμον Α' κ. Λ. Παρίσην.

—'Υπὸ τοῦ κ. 'Υφυπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, ἐχορηγήθησαν αἱ ἀκόλουθοι ἀμοιβαὶ εἰς τοὺς κάτωθι ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους :

Α) Ἔπαινος εἰς τούς: 1) Δ/ντὴν τῆς 'Υποδ/νσεως Γεν. 'Ασφαλείας 'Αθηνῶν, 'Αστυν. Δ/ντὴν Α' κ. Ρακιντζῆν Θεόδωρον, 2) 'Αστυν. Δ/ντὴν Β' κ. Πουλικάκον Παντ., 3) 'Αστυν. Α' κ. Μητρόπουλον 'Αλέξ. καὶ 4) 'Αστυνόμον Β' κ. Τριανταφύλλου Σπυρ., διότι, χάρις εἰς τὴν ἀξιέπαινον μεθοδικὴν καὶ ἐπιδεξίαν καθοδήγησιν τοῦ πρώτου καὶ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν δραστηριότητα τῶν ἑτέρων, ἐπέτυχον τὴν ταχεῖαν καὶ πλήρη ἀποκάλυψιν σοβαρωτάτης διαρρήξεως, προκαλέσαντες τὰ εὐμενῆ σχόλια τοῦ τύπου καὶ τοῦ κοινοῦ ὑπὲρ τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος, 4) 'Ανθ/μον κ. Γεωργίου 'Αλεξ. καὶ 5) ἀστ/κας Γρίβαν Κων., Κωτσάκην Γεώργ. καὶ Παπαχαραλάμπους Χαρ., διότι, οὗτοι, ἐπέδειξαν ζῆλον καὶ ἐνδιαφέρον, ἀσχοληθέντες μὲ τὴν ἐξιχνίασιν σοβαρωτάτου ἀδικήματος, 6) 'Αστυν. Δ/ντὴν Β' κ. Πουλικάκον Παντ., καὶ 7) 'Αστυνόμον Α' κ. Μητρόπουλον 'Αλέξ., διότι, ἀμφότεροι, διὰ τῆς αὐτοπροσώπου ἐπιβλέψεως καὶ καθοδηγήσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν ὑπαλλήλων συνέτειναν εἰς τὴν σύλληψιν ἐπικινδύνου κακοποιοῦ, καὶ 8) 'Αστυνόμον Β' κ. Πέτσην Εὐάγ., διότι, ἐπιληφθεὶς τῆς διευρενήσεως τοῦ τόπου διαπράξεως κλοπῆς καὶ ἐργασθεὶς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος, κατώρθωσεν εἰς ἀνευρεθὲν τεμάχιον χάρτου, ἔνθα εἶχον περιτυλιχθῆ κλαπεῖσαι λίραι, νὰ ἐπισημάνῃ δακτυλικὸν ἀποτύπωμα, διὰ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ὁποίου ἐπετεύχθη ἡ ἀνακάλυψις καὶ σύλληψις τῶν δραστῶν.

Β) 'Υλικὴ ἀμοιβὴ εἰς τούς : 1) 'Υπαστυνόμον Α' κ. Κουρκούλιαν Γεώργ., 2) 'Υπαστυν. Α' κ. Γιαννημάραν Κων., 3) 'Αρχ/κα Παπακωνσταντίνου Νικ. καὶ 4) ἀστ/κας: Καπόταν Δημ., Χατζησῖμον Εὐάγ. καὶ Γκότσην Γεώργ., διότι, ἐπιδείξαντες ἐξαιρετικὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθῆκον καὶ ἐργασθέντες ἐπιδεξίως καὶ πολὺ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας, κατώρθωσαν, ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος, νὰ συλλάβωσι τοὺς δράστας σοβαρωτάτου ἀδικήματος, νὰ ἀποσπάσουν τὰς ὁμολογίας των, νὰ ἐξιχνιάσουν τὰ ἐγκλήματα, νὰ κατάσχουν τὰ κλο-

πιμαῖα καὶ νὰ ἀποδώσουν αὐτὰ εἰς τοὺς δικαιούχους, 5) Ὑπαστυνόμους Α΄ κ.κ. Καρκούλιαν Γεώργ. καὶ Γιαννημάραν Κων., 6) Ἀρχ/κα Παπακωνσταντίνου Νικ., 7) ὑπαρ/κας, Βουτσινᾶν Εὐάγ. καὶ Φῶτον Νικ. καὶ 8) ἀστ/κας: Χατζησῖμον Εὐάγ., Λέφον Ἀντων., Μιχαλόπουλον Ν., Μαραβίτσαν Παν., Γρεβενιώτην Χρ., Γκότσην Γεώργ., Κωτσόπουλον Ἰωάν., Ταμπούρην Ἀθ., Στεφανόπουλον Σωτ., Σκαρλᾶτον Ἠλ. καὶ Μασοῦλον Πέτρον, διότι, οὗτοι, ἐργασθέντες μετ' ἐξαιρετικοῦ ζήλου, προθυμίας καὶ μεθοδικότητος, πολὺ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν, ἐπέτυχον τὴν σύλληψιν τῶν δραστῶν κλοπῆς, τὴν κατάσχεσιν καὶ ἀπόδοσιν τῶν κλοπιμαίων, συντελέσαντες τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβασιν τῆς σοβαρᾶς αὐτῆς ὑποθέσεως. Εἰς τούτους ἐπενεμήθη καὶ ἔπαινος.

***

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

—Συνεχίζονται πάντοτε τὰ ἐνθουσιώδη, συγχαρητήρια γράμματα τῶν ἀκροατῶν τῆς ἐκπομπῆς τῆς Ἀστυνομίας, οἱ ὁποῖοι μὲ θαυμασμὸ καὶ ἀγάπη μιλᾶνε ὅπου σταθοῦν κι' ὅπου βρεθοῦν γιὰ τὰ ἀστυνομικὰ προγράμματα, μὲ τόσο φανατισμὸ ὥστε πολλοὶ ἀποροῦν πῶς εἶναι δυνατὸν μιὰ ἐπαγγελματικὴ ἐκπομπὴ σὰν τῆς Ἀστυνομίας, νὰ ἔχῃ ξεσηκώσει τέτοιο συνεγερμό.

—Ἔτσι ἡ ἐκπομπὴ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, δίνει μὲ ἀσύγκριτη ἐπιτυχία τὴ μεγάλη καλλιτεχνική της μάχη, μὲ συμπαραστάτες της ὁλόκληρο τὸν καλλιτεχνικὸ κόσμο καὶ τὸ κοινό, καὶ ἀποκτᾷ, συνεχῶς καὶ νέους φίλους, σ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος.

*

—Τὸ πρόγραμμα τῆς 19-9-56, ποὺ ἄνοιξε καὶ ἔκλεισε μὲ ξένα ταγκώ, ἦταν ἀφιερωμένο στὸ φθινόπωρο, μὲ εἰκόνες καὶ σκίτσα ἀπὸ τὴ φθινοπωριάτικη φύση καὶ ζωή, ἀνάμεσα στὰ ὁποῖο ὑπογραμμίστηκε ἰδιαιτέρως ὁ ρόλος καὶ ἡ ἀποστολὴ τῶν Τμημάτων Τάξεως.

Ἐπίσης ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ προγράμματος, ἦταν ἀφιερωμένο στοὺς φτωχοὺς καὶ δυστυχισμένους, γιὰ τοὺς ὁποίους ζητήθηκε βοήθεια, ἐν ὄψει τοῦ χειμῶνος καὶ τῶν γιορτῶν τῶν Χριστουγέννων.

Ἐπίσης στὸ πρόγραμμα αὐτό, μεταδόθηκαν καθοδηγητικὲς καὶ ἐπεξηγηματικὲς ὑποδείξεις πρὸς τὸ κοινό, πάνω σὲ σχετικὲς Ἀστυνομικὲς Διατάξεις, ὡς καὶ διδακτικὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο τῆς Ἀστυνομίας, μὲ θέμα τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν Αἰσιοδοξία.

Μεταδόθηκαν ἀκόμα μοντέρνα τραγούδια ἑλληνικὰ καὶ ξένα καὶ διεθνεῖς, μουσικές, κινηματογραφικὲς ἐπιτυχίες...

Τέλος στὸ πρόγραμμα αὐτὸ μετεδόθη καὶ ραδιοφωνικὴ συνέντευξη, τὴν ὁποίαν ἐπέτυχε ἡ ἐκπομπὴ τῆς Ἀστυνομίας, μὲ τὸν διάσημο Ἕλληνα πρωτοπαλαιστὴ Τζὶμ Λόντο, ὁ ὁποῖος ἐνθουσιωδῶς ἐπῄνεσε τὸ Ἀστυνομικὸ Σῶμα.

*

—Τὸ πρόγραμμα τῆς 26-9-56, ποὺ ἄνοιξε καὶ ἔκλεισε μὲ μοντέρνους Γερμανικοὺς ρυθμούς, ἦταν ἀφιερωμένο στοὺς νέους, γιὰ τοὺς ὁποίους ἀκριβῶς καὶ μεταδόθηκε ἕνα πολὺ διδακτικὸ ἀστυνομικὸ σκιτσάκι, ποὺ ἄρεσε πολύ, μὲ ἐκλεκτὴ ραδιωφωνικὸ ὑπόκρουση.

Μεταδόθηκαν ἐπίσης ἐπεξηγηματικὲς ὑποδείξεις πρὸς τὸ κοινό, πάνω στὸ ἐργατικὸ 8ωρο καὶ ἄλλους Νόμους καὶ Ἀστυν. Δ/ξεις. Μεταδόθηκαν ἀκόμα τραγούδια, Ἑλληνικά, παληὰ καὶ καινούργια, καθὼς καὶ δημοτικά.

Τὸ ὅλο πρόγραμμα ἐπλαισίωσαν ὡραιότατα λογοτεχνικὰ σκιτσάκια ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴ φύση.

(Κείμενα, ἐπιμέλεια, ραδιοσκηνοθεσία, τεχνικὴ ἐπίβλεψις: Ὑπηρεσίας Ρα-

διοφωνικῶν 'Εκπομπῶν 'Αστυνομικῆς Σχολῆς. Τεχνικὴ φροντίδα: Γιάννη Πορετσάνου. Συμμετέχει πάντα ὁ Γιῶργος Ντούμας. Τὰ προγράμματα παρουσιάζει ὁ 'Αρχιφύλαξ Σπῦρος Πηλός).

***

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

—Δοκίμους ἀστυφύλακας, Δημ. Οἰκονόμου, Διονύσιον Παπαδόπουλον, Εὐστάθιον Κώτσην, Σμαΐλην Κων/νον. 'Ελήφθησαν οἱ μελέτες σας. Εἶναι ἀρκετὰ καλὲς καὶ εἶσθε ἄξιοι συγχαρητηρίων γιὰ τὶς προσπάθειές σας. Τὸ ὅτι δὲν δημοσιεύονται στὸ περιοδικό μας νὰ μὴ σᾶς ἀποθαρύνῃ, γιατὶ ὅπως καταλαβαίνετε πρέπει ὅτι δημοσιεύουμε νὰ μὴν εἶναι ἁπλῶς καλό, ἀλλὰ καὶ νὰ ἔχῃ κάποια πρωτοτυπία.

***

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΜΕ ΤΟΝ Ν.Α.Σ.

'Αξιότιμε Κε Διευθυντά,

Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος (μηνὸς Σεπτεμβρίου) τοῦ ἐγκρίτου περιοδικοῦ σας δημοσιεύεται ὑπὸ τοῦ κ. Σπ. Πηλοῦ περιγραφὴ δεξιώσεως δοθείσης προσφάτως εἰς τὸν Ναυτικὸν 'Αθλητικὸν Σύνδεσμον (ΝΑΣ) ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὁποίας ἐξαίρεται ἡ δρᾶσις τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Προέδρου αὐτοῦ κ. Κρ. Δηλαβέρη. 'Επειδὴ ἡ ἔξαρσις αὕτη γίνεται κατὰ τρόπον ἀδικοῦντα τὴν προγενεστέραν τοῦ κ. Δηλαβέρη περίοδον, χάριν τῆς ἀληθείας καὶ μόνον παρακαλῶ ὅπως μοῦ ἐπιτρέψητε τὰς ἑξῆς διορθώσεις : Τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Δηλαβέρη Συμβούλιον δὲν παρέλαβεν, ὡς ἀναφέρει ὁ κ. Πηλός, «μονάχα ἕναν ὑπόγειον χῶρον ὅπου ἐγυμνάζοντο οἱ ἀθλητὲς καὶ ἐφυλάσσοντο οἱ βάρκες». 'Ο ΝΑΣ μέχρι τῆς προεδρίας τοῦ κ. Δηλαβέρη εἶχε κατορθώσει νὰ ἐξελιχθῇ χάρις εἰς τὸ φίλαθλον πνεῦμα καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην χιλιάδων καὶ πλέον νέων ποὺ παρήλασαν ἀπὸ τὸ Μητρῷον του μέχρι τοῦ 1948 εἰς πρώτης κατηγορίας ναυταθλητικὸν Σωματεῖον μὲ ἀρτίας ἐγκαταστάσεις Νεωσοίκων, ἀποδυτηρίων, καταιωνιστήρων, προβλητῶν καὶ χώρων ἀθλητικῶν παιδιῶν, διαθέτων πρὸς τούτοις μέγαν ἀριθμὸν λέμβων παρὰ τὰς ζημίας τὰς ὁποίας ἐπροξένησεν εἰς αὐτὰς ὁ βομβαρδισμὸς τοῦ Πειραιῶς τοῦ 1944 καὶ ἡ φυσικὴ ἀναστολὴ τῆς ἐξελίξεώς του κατὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰ ἔτη τῆς μεταπολεμικῆς ἀνταρσίας. Εἶναι δύσκολον νὰ εὑρεθοῦν λόγοι ἱκανοὶ νὰ περιγράψουν τὴν γιγαντιαίαν προσπάθειαν ποὺ κατέβαλε ἡ πρώτη Διοίκησις τοῦ ΝΑΣ ὑπὸ τὸν ἔγκριτον Πειραιώτην καὶ ἐπὶ μακρὰ ἔτη Πρόεδρον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πειραιῶς κ. Θεόφιλον Φεράλδην. 'Η δὲ διαδεχθεῖσα αὐτὸν Διοίκησις τῆς ὁποίας εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἡγοῦμαι κατὰ τὴν δευτέραν δεκαετίαν τῆς ζωῆς τοῦ Συνδέσμου, εἶχεν ἀγάγει τὸν Σύνδεσμον εἰς ἀληθὲς μεσουράνημα ἀναγνωρισθὲν ἐπισήμως κατὰ τοὺς τελευταίους προπολεμικοὺς Πανελληνίους ἀγῶνας τοῦ 1940 ἐν Θεσσαλονίκῃ ὅτε εἰς τὸν ΝΑΣ, πολυνίκην, ἐπεφυλάχθη ἡ διάκρισις νὰ ἐκφωνήσῃ τὸν πανηγυρικὸν κατὰ λαμπρότατον δεῖπνον εἰς ὃ παρίστατο ὁ τότε Διάδοχος καὶ νῦν Βασιλεὺς Παῦλος. 'Επὶ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων τὰ ἐνεργῶς δρῶντα μέλη τοῦ ΝΑΣ εἶχον φθάσει τὸν ἀπίστευτον ἀριθμὸν τῶν 500. Τότε ὁ ΝΑΣ πρῶτος ἐνεφάνισε γυναικεῖα πληρώματα. Τότε πρῶτος ὁ ΝΑΣ εἰσήγαγε τὴν κατηγορίαν τῶν δωρεὰν ἀθλουμένων μελῶν τὰ ὁποῖα διὰ προσωπικῆς ἐρεύνης ἀνεζητοῦσαμεν εἰς τὰ Γυμνάσια τοῦ Πειραιῶς καὶ εἰς τὴν Φοιτητικὴν Λέσχην, ἀνοίγοντες ἔτσι εὐρύτερα εἰς τὴν νεότητα τὸν δρόμον πρὸς τὴν θάλασσαν. Τότε καὶ πάλιν ὁ ΝΑΣ εἶχεν ἀναπτύξει ἐπιτυχέστατα τὴν κατ' ἔτος ὀργάνωσιν θαλασσίων ἐκδρομῶν καὶ περιηγήσεων διὰ μεγάλων ἐπιβατηγῶν πλοίων τὰ ὁποῖα εἰδικῶς ἐναύλωνεν, ἐγχείρημα εἰς τὸ ὁποῖον οὐδέποτε οὐδὲν ἄλλο 'Αθλητικὸν Σωματεῖον ἀπεδύθη. Τέλος αἱ μεμετρημέναι κοσμικαὶ συγκεντρώσεις τὰς ὁποίας ὠργάνωνεν ἐπικαίρως ὁ Σύνδεσμος τότε ἀπετέλουν ἀξιομνημόνευτα γεγονότα εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν τῆς πόλεως, καταλείποντα πάντοτε ἱκανὰ ποσὰ διὰ τῶν ὁποίων καὶ συνεχῶς ἐπληθύνετο ὁ στόλος αὐτοῦ. 'Ο ΝΑΣ τότε χωρὶς ὑπερβολὴν εἶχε περιβληθῇ τὴν αἴγλην μιᾶς εὐγενοῦς «'Ιδέας» ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ὁποίας ἀθρόοι ἔσπευδον νὰ καταταγοῦν οἱ νέοι.

Φυσικὰ αὐτὰ ὅλα ἦσαν εὐχερῶς ἀντιληπτὰ καὶ δὲν εἶχον ἀνάγκην οἱασδήποτε διαφημίσεως ἀπὸ τῆς ὁποίας ἄλλωστε, ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν φιλάθλου πνεύματος, συστηματικῶς ἀπείχομεν παλαιότερα. Τὸ ἔργον τοῦ κ. Δηλαβέρη τὸν ὁποῖον, σημειωτέον, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δεκαετοῦς θητείας του ἐν τῇ Προεδρίᾳ τοῦ 'Ομίλου, ὑπέδειξεν ὡς διάδοχόν του ὁ ὑπογραφόμενος, πρῶτοι ἡμεῖς οὐδέποτε παραλείψαμε νὰ ἐξάρωμεν. 'Η ἀνάγκη ὅμως ἀποδόσεως τοῦ ὀφειλομένου ἐπαίνου τόσον εἰς τὰς δύο προγενεστέρας Διοικήσεις ὅσον καὶ εἰς τὸ μέγα πλῆθος τῶν ἱδρυτῶν καὶ παλαιῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησαν καὶ ἐν συνεχείᾳ μὲ ἱερὰν συγκίνησιν τὸν εἶδον νὰ ἀνδροῦται καὶ ἐπιβάλλεται, μὲ παρώθησε νὰ ἐπιφέρω τὰς ἀνωτέρω συμπληρώσεις εἰς τὸ δημοσίευμα τοῦ κ. Πηλοῦ.

'Επὶ τούτοις ὀφείλω νὰ προσθέσω ὅτι μὲ ἔκπληξιν εἶδον νὰ ἐντάσσεται ὁ ΝΑΣ εἰς τὴν δρᾶσιν τοῦ 'Ομίλου Κυριῶν Φίλων 'Αστυνομίας Πειραιῶς, ὡς διαφαίνεται ἀπὸ τὸ δημοσίευμα τοῦ κ. Πηλοῦ, καθ' ὅσον οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει ὁ ΝΑΣ μὲ τὰς εὐγενεῖς κυρίας τοῦ ΟΚΦΑ. Ναὶ μὲν τοῦ πρώτου προΐσταται σήμερον ὁ κ. Κρ. Δηλαβέρης τοῦ δ' ἑτέρου ἡ ἀξιότιμος σύζυγός του. 'Εξ αὐτοῦ ὅμως δὲν ἔπεται ὅτι ἀπέρευσε σύζευξις ἢ ἄλλη τις συγγένεια μεταξὺ τῶν δύο Σωματείων.

Μὲ εὐχαριστίας καὶ πολλὴν ἐκτίμησιν

ΦΩΚΙΩΝ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

Κάθε Τετάρτη καὶ ὥραν 7,30—8 μ.μ. ὁ Κεντρικὸς Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων μεταδίδει τὴν ἡμίωρον καθοδηγητικὴν καὶ μουσικὴν ἐκπομπὴν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων.

Ἡ ἐκπομπὴ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἀπέσπασε τὸν γενικὸν θαυμασμὸν καὶ ἐπεβλήθη χάρις εἰς τὸ πλούσιον λογοτεχνικόν, μουσικὸν καὶ μορφωτικὸν περιεχόμενόν της.

Πρέπει νὰ τὴν παρακολουθῆτε ὅλοι καὶ θὰ πεισθῆτε περὶ τῆς ἀξίας καὶ ὠφελιμότητος αὐτῆς.